

KURIKAN KAUPUNKI
TILINPÄÄTÖS 2017

KURIKAN VUOSI 2017

Vuosi 2017 oli Suomen itsenäisyyden juhlavuosi ja kunnallisvaalivuosi. Yhteisvaltuusto ja yhteishallitus päättivät aktiivisen työskentelynsä keväällä. Heille kuuluu kiitos kovista ponnisteluista yhteisen uuden Kurikan eteen. Uusien päättäjien valintoja päätöksentekoeleimiin tehtiin alkusyksyyn asti. Uusi hallintosääntö tuli voimaan 22.8.2017. Sen keskeisimpiä uudistuksia oli uuden elinvoimalautakunnan muodostaminen. Hallintosäännössä uudistettiin vastuuosastojen jakoa vastaamaan selkeästi osastojen johtamista ja osastoihin liittyvien lautakuntien vastuita. Vuoden aikana johtoryhmässä tapahtui neljän johtavan virkamiehen muutos. Kurikan kaupunkiviestintään saatiin syksyllä 2017 tärkeä lisäresurssi uuden viestinnän ammattilaisen, tiedottajan myötä. Viestintään ja kaupunkimarkkinointiin tulee selkeästi panostaa lisää tulevaisuuden Kurikan kehittämisessä.

Tilinpäätös 2017 kertoo ilahduttavia lukuja. Kuntaliitoksen aikaisista arvioista on pystytty tiukentamaan talouskuria, ja alijäämäinen ennuste kääntyi noin 4 miljoonan euron ylijäämään. Kiitos päättäjille, henkilöstölle ja esimiehille vastuullisesta toiminnasta Kurikan talouden eteen. Ns. velkasalkku, 130 miljoonaa euroa, on valitettavan suuri edelleen, vaikka omaisuutta onkin sen vastapainona. Tulevaisuuden tärkeimpiä tehtäviä on saada velkasalkku pieneneväksi kokonaisuudessaan, jotta sen liiallinen suuruus ei estä kaupungin positiivista kehittymistä.

Sote- ja maakuntauudistusta valmisteltiin koko maakunnassa aktiivisesti vuoden aikana. Kurikan kaupunginjohtaja oli yhtenä kuntajohtaja-edustajana uudistuksen Etelä-Pohjanmaan maakunnan väliaikaishallituksen jäsenenä. Tässä ns. VATE:ssa linjattiin maakunnallisen valmistelun asioita. JIK ky:hyn liittyvää omistajaohjausta tiukennettiin vastaamaan maakunnallisia ja valtakunnallisia linjauksia, jotta Kurikan sote-palvelut tuottaisivat maakunnalliseen kokonaisuuteen mentäessä laadukkaita ja taloudellisia palveluita kurikkalaisille. Kurikan sote-keskuksen suunnittelua on tehty sekä poliittisessa että operatiivisessa työryhmässä. Asumisen ja ennaltaehkäisevien palveluiden kehittämiseksi on työskennellyt kaksi verkostotyöryhmää, joiden teemoina ovat olleet esteettömän asumisen kehittämisen sekä esteettömän älykuntosalin kehittäminen.

Vuonna 2017 Suomessa käydyistä yrityskaupoista noin kolmasosa koski sote-yrityksiin liittyviä yritysjärjestelyitä. Kaupunginhallituksessa käytiin aktiivista keskustelua ja pohdintaa tilanteesta. Useampi yksityinen, ulkomaista pääomaa omaava yhtiö ilmaisi ostohalukkuutta Kurikassa sijaitseviin ikäihmisten asumispalveluiden kiinteistöihin. Kurikan kaupunginhallitus päätti, ettei toistaiseksi lähde viemään asiaa eteenpäin. Sote-kiinteistöistä käytiin keskusteluita ja sitouduttiin maakunnalliseen valmisteluun.

Kurikan kaupungin strategiaa on valmisteltu vuoden aikana valtuuston työpajoissa ja virkatyönä. Kuntalaisten ja henkilöstön kommentteja strategian teemoihin kerättiin kyselyjen avulla syksyn 2017 aikana.

Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksen kanssa neuvoteltiin kehittämishankkeesta, jonka sisältönä olisi Kurikan kolmen taajaman vetovoimaisuuden ja palveluiden kehittäminen kaupunkilaisille houkutteleviksi. Etelä-Pohjanmaan liitolta tilattiin selvitykset, joista ensimmäisen aiheena oli Kurikan väestönkehityksen arviointi ja toisen aiheena työpaikkojen kehityksen arviointi.

Työpaikkojen suhteen on tapahtunut vähennystä kymmenen vuoden aikana, mutta työpaikat ovat siitä huolimatta lisääntyneet Kurikan alueilla, jotka sijaitsevat hyvien liikenneyhteyksien varrella. Yritysten kannalta Kurikka on siis säilyttänyt vetovoimansa, kun tilastoihin pu-

On tärkeää, että Kurikan sote-palvelut tuottavat maakunnalliseen kokonaisuuteen mentäessä laadukkaita ja taloudellisia palveluita

reudutaan tarkemmin. Lisäksi vuonna 2017 saatiin iloita kohentuneesta Suomen taloudesta, joka näkyi heti yritysten runsaampina rekrytointeina ja jopa metallialan osajien puutteena. Sen suhteen kaupunki oli mukana Sedun ja yritysten kanssa, jotta täsmäkoulutusta räätälöitäisiin yritysten tarpeisiin. Sedulle kiitos nopeasta toiminnasta ja hyvästä yhteistyöstä alueen yritysten kanssa.

Yritysten kannalta Kurikka on säilyttänyt vetovoimansa

Väestönkehityksen analyysi kertoo, että erityisesti Kurikan keskusta on lisännyt väestöään viimeisten kymmenen vuoden aikana, mikä antaa viitteitä siitä, että keskustan asumisratkaisuihin ja kehittämiseen kannattaa yhä edelleen laittaa voimavaroja ja tehdä uusia avauksia keskustan kehittämissuunnitelman lisäksi.

Kurikka oli vuonna 2017 edelleen Suomen vahvimpia maatalouskaupunkeja. Investointien ja tuotannon suhteen Kurikka on Etelä-Pohjanmaalla ja Suomessa aivan omissa luokassaan. On valtavan hienoa nähdä sitä tulevaisuudenuskoa, mitä Kurikan maatalouselinkeinon harjoittajat ja tuottajat osoittavat. Syksyllä 2017 käytiin tiiviitä neuvotteluita Viexpon toimipsteen saamisesta Kurikkaan 2018 elinkeinoelämän kansainvälistymiseksi. Vuoden aikana tehtiin Kurikan Kampuksen suhteen alustavia suunnitelmia, ja toivotaan, että paikallinen yritysmaailma näkyisi myös siellä. Kampuksen läheisyydessä sijaitsevan Magneetin alueen rakentaminen alkoi myös täydellä teholla vuoden 2017 aikana.

Sivistystoimissa valmistauduttiin Kurikan Kampuksen rakentamiseen ja kehittämiseen. Lisäksi kerättiin jo tietoja kouluverkkoselvitykseen vuodelle 2018.

Kurikka oli täynnä tapahtumia vuonna 2017, mistä voimme kiittää Kurikan aktiivisia yhdistyksiä ja järjestöjä, urheiluseuroja, kansalaisopistoa, seurakuntaa sekä ihan kaikkia kurikkalaisia ja sitä tiivistä yhteistyöverkostoa, joka Kurikkaan on muotoutunut jo vuosien aikana. Etelä-Pohjanmaa on Suomen yhteisöllisin maakunta, ja Kurikka on vahvasti yhteisöllinen ja liikkuva kaupunki, mikä näkyy viikoittain kaupunkilaistemme arjessa. Suositut Asu ja Elä -messut, perinteiset markkinat ja konserttitapahtumat, vahva moottoriurheiluharrastaminen talkoovoimin ovat oivia esimerkkejä Kurikan elinvoimaisuudesta ja elinvoiman monipuolisuudesta. Kulttuuritapahtumia on järjestetty aktiivisesti. Satu Sammosta -työryhmän pitkäaikainen talkootyö huipentui musikaalin upeaan kantaesitykseen syksyllä 2017. Suomen 100-vuotista itsenäisyyttä juhlistettiin koko vuosimonissa tapahtumissa. Sirkusakrobaatit tarjosivat hienossa itsenäisyyspäivän juhlassa Sibeliuksen Finlandian tahtiin sydämiinsattuvan tunnelman sotien veteraaneille sekä kaikille juhlaan 6.12.2017 Monnarilla osallistuneille. Kiitos kuuluukin kaikille kuntalaisille näistä itsenäisyyttä arvostavista tapahtumista sekä reippaasta tekemisestä kaupunkilaisten hyvinvoinnin eteen – hyvällä tahdolla ja yhteisöllisyydellä.

Talkoovoimin järjestetyt monenlaiset tapahtumat ja toiminnot ovat oivia esimerkkejä Kurikan elinvoimaisuudesta ja elinvoiman monipuolisuudesta

Kiitos päättäjille, henkilöstölle, johtoryhmälle, yrityksille sekä kaikille kuntalaisille vuodesta 2017. Vuosi oli hieno itsenäisyyden juhluvuosi, jota Kurikka sai juhlistaa 149-vuotiaana kuntana.

Anna-Kaisa Pusa
Kaupunginjohtaja
Kurikan kaupunki

SISÄLLYS

Kaupunginjohtajan katsaus	3
Toimintakertomus	8
Kaupungin hallinto	8
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	15
Sisäinen valvonta	16
Tilikauden tuloksen muodostuminen	18
Toiminnan rahoitus	21
Rahoitusasema	23
Kokonaistulot ja -menot	27
Tilikauden tuloksen käsittely	27
Konsernin toiminta ja talous	28
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	34
Konsernituloslaskelma	35
Konsernirahoituslaskelma	36
Konsernitase	37
Toteutumisvertailu	42
Käyttötalous	42
Hallinto- ja talousosasto	43
Sivistysosasto	58
Tekninen osasto	75
Tuloslaskelmaosa	86
Investointiosa	87
Rahoituslaskelmaosa	95
Tilinpäätöslaskelmat	98
Tuloslaskelma	98
Rahoituslaskelma	99
Tase	100
Konsernituloslaskelma	102

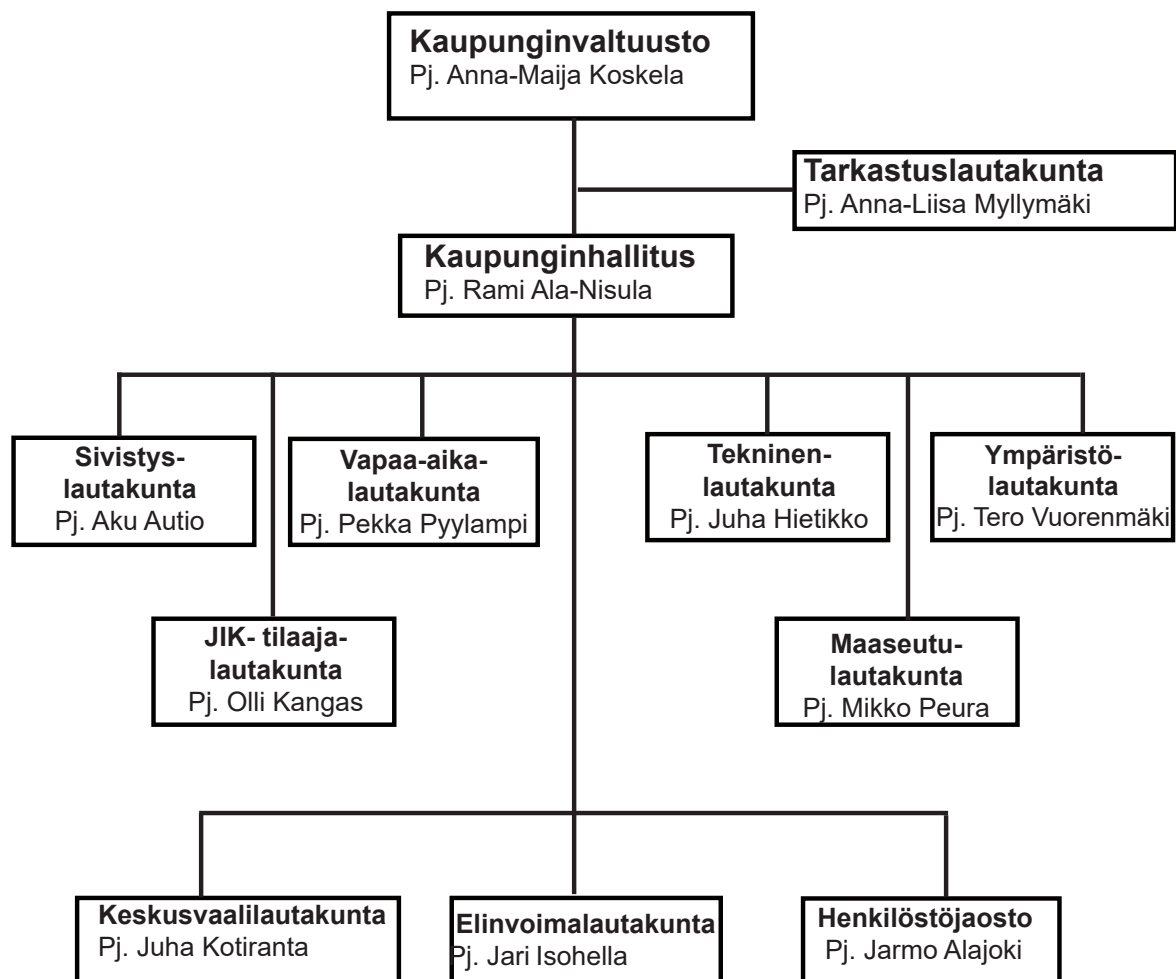
Konsernirahoituslaskelma	103
Konsernitase	104
Liitetiedot	108
Kunnan liitetiedot	108
Konsernin liitetiedot	121
Luettelot ja selvitykset	126
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	129
Tilinpäätösmerkintä	133

TOIMINTAKERTOMUS

TOIMINTAKERTOMUS

KAUPUNGIN HALLINTO

Organisaatio v. 2017

Kuntayhteisöt, joissa kaupunki on edustettuna

- Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
- Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
- JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
- Suupohjan koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Pohjanmaan liiton maakuntapäivien edustajat
- Kuntapäivien edustajat

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuutettuja on 43.

Valtuuston puheenjohtajat

Valtuuston puheenjohtaja on Anna-Maija Koskela (kesk.), 1. varapuheenjohtaja Liisa Ala-Käkelä (kok.) ja 2. varapuheenjohtaja Olavi Kandolin (kesk.).

Poliittinen jakauma

Keskusta	19
Kokoomus	10
PS	4
SDP	4
KD	2
Vihreät	2
Sit.	1
Vas.	1

Kaupunginvaltuutetut

Valtuutettu	Puolue
Alajoki Jarmo	KESK
Ala-Kasari Teppo	KESK
Ala-Käkelä Liisa, I vpj.	KOK
Ala-Nisula Rami	KESK
Alkula Martti	PS
Autio Aku	KOK
Blommendahl Markus	KD
Hakola Raija	KESK
Hietikko Juha	KESK
Hydén Markku	SDP
Isohella Jari	KOK
Jokipii Mikko	VIHR
Kananoja Arja	KESK
Kandolin Olavi, II vpj	KESK
Kangas Olli	KESK
Keskinen Sami	KOK
Keski-Valkama Pauli	KOK
Koivuniemi Kyösti	KD
Korpi Seppo	KESK
Koskela Anna-Maija, pj	KESK

Valtuutettu	Puolue
Kujanpää-Mannila Mervi	KESK
Leppinen Minna	KOK
Lähdesmäki Kirsti	SIT
Mikkilä Juha	KESK
Myllymäki Anna-Liisa	KOK
Mäki Juhani	KESK
Niemi Jaakko	KESK
Nisonen Ville	VIHR
Nyysti Kaija	KESK
Ollila Matti	KESK
Parkkamäki Margit	SDP
Parkkonen Voitto	SDP
Penttilä Henry	VAS
Penttilä Veli-Matti	KOK
Pihlaja Heidi	PS
Porre Vesa	KESK
Riippi Erkki	PS
Salonen Harri	KOK
Säntti Mikko	KOK
Tupila Sampo	KESK
Varpula Jorma	PS
Vuorenmäki Tero	KESK
Välimäki Usko	SDP

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen jäseniä on 11.

Hallituksen puheenjohtajat

Hallituksen puheenjohtaja on Rami Ala-Nisula (kesk.), 1. varapuheenjohtaja Harri Salonen (kok.) ja 2. varapuheenjohtaja Margit Parkkamäki (SDP).

Poliittinen jakauma

Keskusta	5
Kokoomus	3
KD	1
PS	1
SDP	1

Hallituksen jäsen	Puolue
Alajoki Jarmo	KESK
Ala-Nisula Rami, pj.	KESK
Hakola Raija	KESK
Koivuniemi Kyösti	KD
Kujanpää-Mannila Mervi	KESK
Leppinen Minna	KOK
Mäki Juhani	KESK
Parkkamäki Margit, II vpj.	SDP
Penttilä Veli-Matti	KOK
Pihlaja Heidi	PS
Salonen Harri, I vpj.	KOK

Tilivelvolliset

Kurikan kaupungin tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat ovat seuraavat:

- Kaupunginhallituksen jäsenet
- Lautakuntien jäsenet
- Kaupunginjohtaja
- Osastopäälliköt
- Talousjohtaja
- Lautakuntien esittelijät

Kaupungin henkilöstö

Kaupungin palkatun henkilöstön määrä 31.12.2017 oli yhteensä 1091. Vakituksia henkilöstöstä oli 854 henkilöä.

Henkilöstötilinpäätös laaditaan erikseen.

YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleisen taloudellisen kehityksen tarkastelu perustuu valtiovarainministeriön talvella 2017 julkaisemaan taloudelliseen katsaukseen (42a/2017).

Noususuhdanne jatkuu tulevana vuosina

Vuonna 2017 Suomen BKT:n ennustetaan valtiovarainministeriön katsauksessa kasvavan 3,1 %. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden kohenemisen tukemana, asuntorakentamisen suhdannetilanteessa ei näy vielä rauhoittumista ja tuotannollisia investointeja on tehty runsaasti. Viennin nopeaan toipumiseen ovat vaikuttaneet ennen kaikkea maailmankaupan kasvu ja myönteinen talouskehitys useimmissa Suomen tärkeimmistä vientimaista. Vuonna 2018 talouskasvun ennustetaan hidastuvan 2,4 prosenttiin. Vienti kasvaa kysynnän vetämänä ja Suomi ei enää menetä markkinaosuuksia. Nettovienti pysyy kasvua tukevana koko ennustejaksolla.

Työllisyyden kasvu nopeutuu prosenttiin v. 2018. Työllisyys on parantunut selvästi talouskasvun kiihtyessä, vaikka työn tuottavuus on kohentunut huomattavasti. Inflaatio jää alhaiseksi vuonna 2017. Inflaation odotetaan kiihtyvän ennustejaksolla merkittävimmin palveluiden hintojen nousun vaikutuksesta, mutta myös maltillisesti nousevan öljyn hinnan, vahvistuvan Yhdysvaltain dollarin sekä tasoltaan matalan mutta nousevan korkotason vaikutuksesta.

Vuosina 2018 ja 2019 palkkojen nousu kiihtyy. Yksikkötyökustannukset nousevat, mutta kilpailijoita maltillisemmin, ja suomalaisen tuotannon kilpailukyky kohenee edelleen.

Kaikki investointityypit kasvavat ml. tutkimus- ja kehitystoiminta. Suomen talouskasvun vahvistuminen, viennin vilkastuminen, matalalla pysyneet korot sekä myönteinen kansainvälinen kehitys ovat merkittäviä taustatekijöitä yksityisten investointien kasvulle. Yksityiset investoinnit kasvavat ennustejaksolla keskimäärin viisi prosenttia vuodessa. Yksityisten investointien kasvu jat-

kuu hyvänä, kun tuotannolliset investoinnit lisääntyvät mm. metsäteollisuuteen suunniteltujen suurhankkeiden vuoksi.

Maailmantalouden kasvu on laaja-alaista

Useissa maailman talouksissa sekä vienti että kotimainen kysyntä ovat piristyneet. Maailman BKT:n arvioidaan kasvavan 3,7 % v. 2017, 3,7 % v. 2018 ja 3,8 % v. 2019. Eryityisesti euroalueen talousnäkymät ovat vahvistuneet, luottamus on korkealla ja investoinnit ovat elpyneet lähelle finanssikriisiä edeltävää tasoa. Työllisyystilanne on hyvä, mutta kuten Yhdysvalloissa, palkkakehitys on useissa maissa yhä maltillista, mikä heijastuu vaimeina inflaatio-odotuksia. Yhdysvaltojen talouden kasvu jatkuu nopeana. Talouskasvu on myös Pohjoismaissa vahvaa, mutta asuntomarkkinoiden ylikuumentaminen herättää huolta Ruotsissa.

Talouskasvun kiihtymisen myötä myös maailmankauppa on piristynyt ja kasvaa nyt selvästi maailman BKT:n kasvua nopeammin. Maailmankauppa keskittyy aiempaa enemmän investointihyödykkeisiin, mikä johtuu näkymien kohentumisesta keskeisissä talouksissa.

Myös Suomen ulkomaankauppa on lähtenyt voimakkaaseen kasvuun v. 2017. Sekä viennin että tuonnin kasvu on ollut ennakoitua vahvempaa.

Talouskasvu ei poista julkisen talouden alijäämää

Suotuisa suhdanne kohentaa Suomen julkista taloutta. Nousukausi ei kuitenkaan valtionvarainministeriön näkemyksen mukaan poista julkisen talouden rakenteellista epätasapainoa. Etenkin valtiontalous on edelleen huomattavasti alijäämäinen. Myös paikallishallinnossa menot ylittävät tulot. Sosiaaliturvarahastot ovat olleet pitkään selvästi ylijäämäisiä, mutta koska eläkemenojen kasvu jatkuu nopeana, myös sosiaaliturvarahastojen ylijäämä kutistuu entisestään.

Julkisyhteisöjen velka kääntyi laskuun suhteessa BKT:hen v.2016. BKT:n nopea kasvu alentaa velkasuhdetta myös jatkossa talouskasvun hidastumiseen ja ikäsidonnaisien menojen kasvuun saakka.

Lähde: VM: Taloudellinen katsaus (42a/2016).

Työttömyys jatkaa laskuaan Etelä-Pohjanmaalla

Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa oli tammikuun lopussa 7413 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta tilanteesta määrä laski 1779 henkilöllä, eli 19,4 prosentilla. Määrä laski edellisen kuukauden lopusta 554 hengellä. Koko maassa työttömien määrä laski samalla ajanjaksolla 16,6 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusalueen työvoimasta oli 8,5 prosenttia. MannerSuomessa ainoastaan Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli alhaisempi. Koko maassa vastaava osuus oli 10,9 prosenttia.

Työttömistä työnhakijoista oli kokoaikaisesti lomautettuja 827, eli lomautettujen osuus oli 11,2 prosenttia. Kokoaikaisesti lomautettujen määrä laski myös edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta, yhteensä 140 henkilöllä (-14,5 %).

Työttömien työnhakijoiden määrä laski kaikilla ELY-keskusalueilla, Etelä-Pohjanmaalla -19 %. Etelä-Pohjanmaalla työttömyys laski kaikissa seutukunnissa edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattaessa. Työttömien työnhakijoiden määrä laski myös kaikissa alueen kunnissa, Kurikassa 27 %.

Työttömien työnhakijoiden määrä laski molempien sukupuolten osalta

Työttömistä työnhakijoista oli naisia 3212 (43,3 %) ja miehiä 4201 (56,7 %). Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna naisten työttömyys laski 719 hengellä (18,3 %). Miesten työttömyys jatkoi edelliskausien tapaan laskua vielä voimakkaampana, eli 1060 hengellä (20,1 %). Positiivista on lisäksi se, että työttömien työnhakijoiden määrä laski kaikissa ikäryhmissä. Alle 25vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli tammikuussa 1198, mikä on 265 vähemmän (18,1 %) kuin vuotta aikaisemmin vastaava-

na aikana. Yli 50vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 2796, mikä on 690 vähemmän (19,8 %) kuin vuosi sitten tammikuussa.

Etelä-Pohjanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä laski lähes kaikilla koulutusasteilla, ainoastaan tutkijakoulutuksen pieni määrä säilyi viime vuoden tasolla. Keskiasteella, josta muodostuu selvästi suurin hakijaryhmä, työttömien työnhakijoiden määrä laski 16,6 %.

Pitkäaikaistyöttömien määrä Etelä-Pohjanmaalla on katsauksen mukaan hyvässä laskussa. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli tammikuun lopussa 1309, mikä on 33,6 % vähemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Pitkäaikaistyöttömistä yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 536, mikä on 29,2 % vähemmän kuin vuosi sitten tammikuussa.

Tammikuun aikana avoimeksi ilmoitettuja uusia työpaikkoja oli 2117 kappaletta. Uusien työpaikkojen määrä nousi edellisvuoden vertailuajasta reilusti. Paikkoja ilmoitettiin avoimeksi kuukauden aikana 750 paikkaa (54,9 %) edellisvuotta enemmän. Kaikkiaan Etelä-Pohjanmaan työ ja elinkeinotoimistossa oli kuukauden aikana avoimena kaikkiaan 4247 työpaikkaa. Edellisvuoteen verrattuna määrässä on reipasta kasvua (546 paikkaa, 14,8 %).

Palkkatuilla eri sektoreille työllistettyjä oli tammikuussa yhteensä 763 henkilöä, mikä on 87 henkilöä enemmän (12,9 %) kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Työllistetyistä noin 74 % oli yksityisen sektorin töissä ja 26 % julkisen sektorin töissä.

Lähde: Etelä-Pohjanmaan tammikuun 2018 työllisyyskatsaus

Arvio kaupungin todennäköisestä tulevasta kehityksestä, merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kurikan ja Jalasjärven yhdistymissopimuksen mukaan yhdistymisellä turvataan toimintaedellytykset tulevaisuudessa. Kurikalla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kaupungin asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta. Kuntaliitoksella on turvattu

asukkaiden peruspalvelujen saatavuus ja palvelutason kehittäminen taloudelliset näkökohdat huomioon ottaen. Toiminnassa hyödynnetään uusia toimintamalleja, teknologioita sekä verkostoja.

Yhdistymissopimukseen kirjatut tavoitteet ja näkemykset ohjaavat edelleen tulevaa kehitystä. Lisäksi valmisteilla on uusi kaupunkistrategia. Hallintosäätö on päivitetty vuoden 2017 aikana ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden päivittäminen on aloitettu ja ohjeet pyritään jalkauttamaan osaksi käytäntöä.

Globaali ja kansallinen taloustilanne sekä julkistalouden velkaantuminen näkyvät myös Kurikan taloudessa. Viime vuosina lainamäärä on noussut varsin nopeasti. Nettolainanotto on investointitason hillitsemisen johdosta saatu kuitenkin kuriin. Vuoden 2018 talousarvio on laadittu tiukalla raamilla ja menoja on leikattu aiempien vuosien tasosta n.1,5 miljoonaa.

Lähivuosien investointitasoksi on määritetty yhdistymissopimuksessa 6 milj.€, tätä noudatetaan vielä vuonna 2018. Investointikaton purun jälkeen riskinä on investointien räjähdysmäinen kasvu sekä korjausvelan kumuloituminen. Sote- ja maakuntaudistus tuo mukanaan haasteita niin talouteen kuin

henkilöstön keskuuteenkin, sillä muutokseen liittyy yhä paljon epävarmuutta. Riskinä on mm. sote-kiinteistöjen tyhjilleen jääminen, jos maakunta ei enää vuokraa kaupungin omistamia sote-tiloja v. 2021 jälkeen.

Merkittävimpiä epävarmuustekijöitä Kurikassa ovat väestön ikääntyminen ja kaupungista poismuutto, jota tulisi hillitä

Kaupunginhallitus tiedosti riskin Kiinteistö Oy Pohjanmaan Nikkarikeskuksen osalta jo v. 2015 tilinpäätöksen aikaan. Kaupungin lainasaatava yhtiöltä ja yhtiön tasearvon ja reaaliarvon välinen epätasapaino vaativat v.2016 tilinpäätöksessä alaskirjaamista. Vuoden 2017 lopussa Kiinteistö Oy Nikkarikeskus ja Toimitilat Oy fuusioituivat. Jatkossa haasteena on pitää kaupungin konserniyhtiöt voimissaan ilman jatkuvaa velkaantumista. Niin konsernin emon kuin koko konserninkin talous tulee saada tasapainoon ilman, että kuntalaisten peruspalvelut kärsivät.

OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kurikan kaupunki ja Jalasjärven kunta hyväksyivät valtuustojensa päätöksellä yhdistymissopimuksen ja valtioneuvosto tehnyt päätöksen kuntajaon muutoksesta. Yhdistyminen tapahtui 1.1.2016. Uuden Kurikan valtuusto oli 78-henkinen v. 2017 kuntavaaleihin saakka ja kunnallisvaalien jälkeen uuden Kurikan valtuuston koko määräytyi uuden kuntalain 16 §:n mukaisesti 43-henkiseksi.

Uusi kaupunginvaltuusto aloitti toimintansa kesällä 2017. Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden hallintosäännön elokuussa.

Kaupungin johtoryhmä uudistui vuoden 2017 aikana, kun kaupunginjohtaja Anna-Kaisa Pusa, talousjohtaja Laura Mäki-virta, hallintojohtaja Simo Kankaanpää ja tiedottaja Maria Parkkonen aloittivat tehtävissään. Kesäkuun alusta alkaen teknisen johtajan virkaa toimitti Seppo Kangas. Uuden johtoryhmän ja kaupunginvaltuuston johdolla alettiin valmistella uutta kuntastrategiaa ja valmistautua sote-maakuntauudistuksen jälkeiseen, hyvinvointia ja elinvoimaisuutta edistävään kuntaan. Muutokseen liittyen syksyllä 2017 aloitti toimintansa uusi elinvoimalautakunta. Myös useita työryhmiä aloitti syksyllä 2017 työkentelynsä, kuten esteettömän asumisen

työryhmä ja Kurikan sote-keskuksen toiminnallinen tilatarveselvitystyöryhmä.

Vuonna 2016 alettiin valmistelemaan Kiinteistö Oy Nikkarikeskuksen ja Kurikan Toimitilat Oy:n fuusiota, joka toteutui vuoden 2017 lopussa. Fuusioitumissuunnitelmaan liittyen kiinteistö Oy Nikkarikeskuksen osakkeiden ja kaupungin Nikkarikeskukselle myöntämien lainojen alaskirjaus vaikutti vuoden 2016 tilikauden tulokseen -2.793.918,12 euroa. Tilikaudella 2017 Nikkarikeskusta avustettiin 130 000 eurolla, että fuusioituminen saattoi edetä, ja kaupungin myöntämät lainat muutettiin loputkin pääomalainoiksi

Kurikan Magneetti -risteyshankkeen rakennustyöt alkoivat. Hankkeeseen myös valmistaututtiin hankkimalta alueelta maa-alueita tilusvaihdoin ja ostoin.

Kiinteistö Oy Kurikan Kampuksen rakennustyöt jatkuivat. Kaupunki omistaa osakkeista 22 % ja tilojen valmistuttua Kurikan lukio muuttaa tiloihin. Kaupunki purki kampuksen yhteydessä olevan vanhan asuntolan ja Kurikan Toimitilat Oy aloitti uuden rakentamisen.

SISÄINEN VALVONTA

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Voimassa olevat kaupungin sisäisen valvonnan ohjeet sisältävät määräykset tili-velvollisista toimielimistä ja viranhaltijoista, taloussuunnittelusta, hallinnosta, riskien hallinnasta ja vakuuttamisesta, taloudesta sekä raportoinnista. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet päivitetään vuoden 2018 aikana. Prosessi on jo aloitettu.

Kaupunginvaltuuston hyväksymiä kaupungin organisaatiota ja hallintoa ohjavia sääntöjä on noudatettu vuoden aikana. V.2017 alussa päivitettiin talousarvion toimeenpano-ohje, jota tarkennettiin ja selkeytettiin. Lisäksi otettiin käyttöön lisäämäärärahaakaavake, jota tulee jokaisen hallintokunnan käyttää määrärahaylytyksissä ja -alituksissa.

Vuoden aikana on lisäksi laadittu talousarvion toteutumisesta raportti kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle ajalta 1.1.–31.3. sekä 1.1.–30.6. ja 1.1.–30.9. Raporteissa oli numeerisen seurannan lisäksi myös toiminnallisten tavoitteiden seuranta sisältäen osastopäälliköiden katsaukset. Kaupunginhallitukselle on lähetetty yksikkökohtaisia toteumatulosteita käyttötaloudesta, investoinneista ja tuloslaskelmasta. Hallintokuntakohtaisessa raportoinnissa on käytettävissä web-pohjainen Tane-talouden raportointijärjestelmä. Lisäksi kyselytutkimusten ja kyselyiden sähköisessä teossa on hallintokunnilla Webropol-järjestelmä.

Talousarvion toteutumisen seurannassa on painotettu hallintokunnille ennakoinnin merkitystä määrärahaylytyksissä. Ylitykset tulee esittää kaupunginhallitukselle heti kun niiden tiedetään syntyvän.

Vuoden aikana aloitettiin uuden kaupunkistrategian laadinta. Strategia valmistuu vuonna 2018 ja toimii pohjana vuoden 2019 talousarviolle. Strategian valmistumisen jälkeen päivitetään sen pohjalta myös kaupungin hankintaohje.

Maksuliikenteen hoidossa, laskujen hyväksymisessä ym. taloudenhoidossa on noudatettu voimassa olevia sisäisen valvonnan ohjeita, joita nyt päivitetään.

Kaupunginhallituksen ja lautakuntien valitsemat tarkastajat ovat pääosin antaneet raportit hallussaan olevien rahavarojen ja arvopaperien tarkastuksesta.

Kurikan kaupungin hallintosäätö on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 21.8.2017. Hallintosäätö on uusittu uuden kuntalain mukaiseksi.

Vakuutukset on kilpailutettu edellisen keran siten, että vakuutukset siirtyivät vuoden 2017 alusta Protector-vakuutusyhtiölle.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Kurikassa aloitetaan suunnitelmallinen riskien kokonaiskartoitus vuoden 2018 aikana. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeistuksen kehittämisestä on keskusteltu johtoryhmässä ja työskentely sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi on aloitettu mm. työstämällä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita.

Kaupungin konserniohjeet ovat tulleet voimaan 1.1.2010. Konserniohjeiden päivitys on aloitettu vuoden 2017 aikana Kuntaliiton mallin pohjalta ja käsitellään kevään 2018 aikana. Henkiseen kuormittumiseen liittyvä selvitys toteutettiin viimeksi v. 2013 ja työil-

mapiirikysely toteutettiin v.2017. Työsuojelu on aloittanut tilinpäätösvuonna vaarojen ja riskien arvioinnin joka jatkuu v. 2018.

Sisäinen valvonta sivistysoastolla

Lautakunta on valinnut rahavarojen (käteiskassavarat) tarkastajat vuosittain ja he raportoivat tarkastuksesta lautakunnalle. Lisäksi lautakunta valitsee laskujen ja tositteiden hyväksyjät toimikaudeksi. Maksujen hyväksyjä vastaa maksun oikeellisuudesta.

Sisäinen valvonta kohdistuu talousarvion toteutumisen lisäksi henkilöstöhallintoon mm. henkilöstöohjeiden noudattamiseen, toimivaltaan ja tehtävien jakoon.

Tarkkailua ja valvontaa toteuttavat jatkuvana seurantana kaikki toimialan valmistelu ja päätöksentekoa suorittavat henkilöt. Päävastuu valvonnasta on sivistysjohtajalla, kasvatus- ja opetuspäälliköllä, yksiköiden johtajilla ja koulujen rehtoreilla ja muilla eri päätöksillä määritellyillä tilivelvollisilla.

Talousarvion toteutumista lautakunta seuraa neljännesvuosittain erillisellä talousarvion osavuosisiraportilla. Erityisiä puutteita ei ole tilikaudella 2017 huomattu.

Sisäinen valvonta teknisellä osastolla

Tekninen lautakunta on valinnut laskujen ja tositteiden hyväksyjät toimikaudeksi. Maksujen hyväksyjä vastasi maksun oikeellisuudesta. Lautakunta on myös valinnut käteiskassavarojen tarkastajat toimikaudeksi. Tarkastajat tarkastavat myös kaupungille eri urakoitsijoiden antamat työaikaiset ja takuuajan vakuudet.

Sisäinen valvonta kohdistuu talousarvion toteutumisen lisäksi henkilöstöhallintoon mm. henkilöstöohjeiden noudattamiseen, toimivaltaan ja tehtävien jakoon.

Tarkkailua ja valvontaa toteuttavat jatkuvana seurantana kaikki toimialan valmistelu ja päätöksentekoa suorittavat henkilöt. Päävastuu valvonnasta on teknisellä johtajalla ja vastualueiden päälliköillä.

Talousarvion toteutumista seurattiin kuukausittain Tanen avulla osastopäällikön ja vastualueiden päälliköiden toimesta. Lisäksi talouden toteutumaa raportoitiin kirjallisesti valtuustolle neljännesvuosittain.

Erityisiä puutteita ei ole tilikaudella 2017 huomattu.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Vuoden 2017 toimintakatteeksi muodostui -126,7 milj. euroa. Vuoden 2016 tilinpäätöksen mukainen toimintakate oli -127,2 milj. euroa. Kuntaliitoksen jälkeinen toiminnan vakiintuminen ja volyymiedut alkavat pikkuhiljaa näkyä euromäärissä. Vuoden 2015 Jalasjärven kunnan ja Kurikan kaupungin yhdistelty toimintakate oli -130 milj. euroa.

Toimintatuottoja kertyi tilikaudella kaikkiaan 21,8 milj. euroa. Eniten toimintatuottoja kertyi myyntituotoista, n. 13 milj. euroa.

Toimintakulut olivat tilikaudella n. -148,5 milj. euroa. Alkuperäisestä talousarviosta toteuma alittui noin 3 miljoonaa euroa ja valtuustoon viimeisimpään muutettuun talousarvioon verrattuna toimintakulut alittivat budjetin 4,4 milj. euroa. Verrattuna vuoden 2016 tilinpäätöksen toteumaan toimintakulut alittuivat reilun 1,1 milj. euroa.

Henkilöstökuluja aiheutui tilinpäätösvoonna kaikkiaan 44,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä toteuma oli 46,1 milj. euroa. Henkilöstökulut alittivat budjetin lähes 2,8 miljoonaa euroa. Henkilösivukulut alittuivat noin miljoonalla. Henkilösivukulujen prosentit toteutuivat arvioitua matalampina. Palkat ja palkkiot alittivat budjetin noin 1,8 miljoonalla. Omat haasteensa palkkojen budjetoinnissa on aiheuttanut Jalasjärven ja Kurikan kuntaliitos, joka vaikeutti v.2016 talousarvion laadintaa ja heijastui vielä v.2017 talousarvioonkin.

Toimintakuluista ylittyivät ainoastaan palvelujen ostot sekä muut toimintakulut. Palvelujen ostot ylittyivät n. 270 000 euroa verrattuna alkuperäiseen talousarvioon. Muutetuttuun, valtuuston hyväksymään vii-

meisimpään talousarvioon verrattuna ylittyivät ainoastaan muut toimintakulut noin 42 000 euroa.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta pysyttiin talousarviossa ja toteuma oli noin 334 000 euroa alle muutetun talousarvion.

Avustusten osalta toteuma oli yli 400 000 euroa budjetoitua pienempi. Avustuksista alittui mm. kotihoidontuki ja kuntalisä sekä tekniikan liikenneväyläavustukset. Myös kehittämis-toimen osalta alitusta oli hankkeiden osalta.

Verotuloja tilinpäätösvoonna kertyi yhteensä 66 488 515 euroa, joka on yli 400 000 euroa budjetoitua enemmän. Suurin syy verotulojen ylittymiseen oli kertaluonteinen yhteisöveropotti jonka ansiosta yhteisöverotuotto ylitti budjetin 871 690 eurolla.

Kunnallisverotuottokertymään vaikutti mm. negatiivinen väestönkehitys ja valtion harjoittama veropolitiikka.

Valtionosuuksia saatiin 61 586 471 euroa joka on noin 60 000 euroa alle odotetun. Valtionosuudet toteutuivat pääasiassa budjetoidusti muuten, mutta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia jouduttiin maksamaan 63 000 euroa ennustettua enemmän. Takaisinmaksu johtuu oppilasmäärästä, joka on ollut ennustettua pienempi.

Muita rahoitustuottaja saatiin n. 9 miljoonaa euroa. Muut rahoitustuotot toteutuivat noin 2,6 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota paremmin. Muut rahoitustuotot koostuvat pääasiassa Neste Oil Oyj:n ja

Verotulojen toteuma	TA 2017	Käyttö 2017	Ylitys/Alitus
Kunnan tulovero	58 257 000	57 835 125	- 421 875
Kiinteistövero	4 347 000	4 335 700	- 11 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 446 000	4 317 690	871 690
Yhteensä	66 050 000	66 488 515	438 515

Fortum Oyj:n osinkotuloista. Osinkotuottoja ja osuuspääomien korkoja kertyi yhteensä noin 8,9 milj. euroa, budjetissa odotus oli 6,5 milj. euroa. Fortum maksoi osinkoja n. 6,8 milj. euroa ja Neste n. 2 milj. euroa.

Muut rahoituskulut pysyivät lähes budjetissaan ylittyen 5000 eurolla talousarvioon verrattuna.

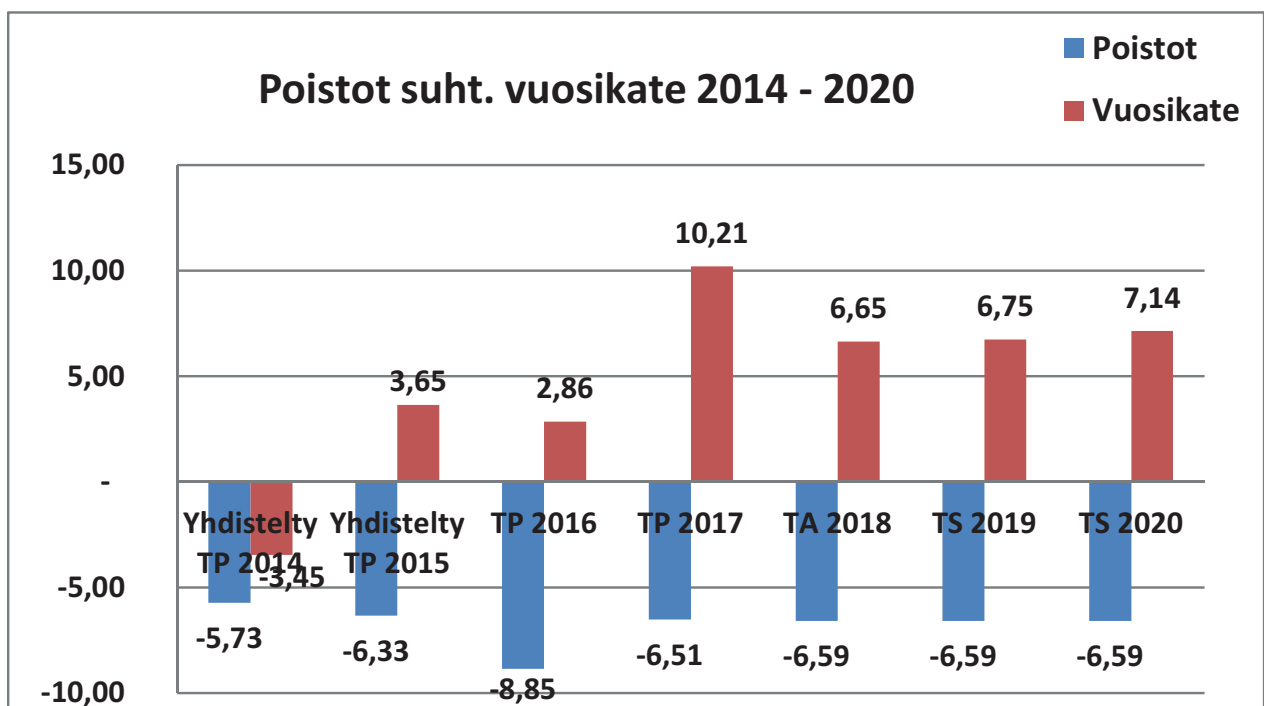
Korkotuottoja kertyi noin 70 000 euroa talousarviota enemmän. Lainojen korkokulut olivat noin 303 150 euroa talousarviota pienemmät.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tilikauden vuosikatteeksi muodostui 10 205 233 euroa, joka tarkoittaa 481 euroa asukasta kohden. Vuosikate toteutui 6,3 milj. euroa budjetoitua parempana. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä vuosikate oli 133 euroa asukasta kohden.

Tilikauden poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 6,5 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat hyvin budjetoidun mukaisesti jopa alittaen talousarvion 9000 eurolla. Kertaluontoinen poisto tehtiin noin 70 000 euron arvosta liittyen Sedun asuntolan purkuun. Ennakoimattomia arvonalentumisia kirjattiin noin 15 000 euron arvosta.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseksi muodostui 3 697 422 euroa.

Tilikauden ylijäämä on poistoeron muutoksen ja varausten muutoksen jälkeen 4 079 763 euroa. Tilinpäätössiirtoihin sisältyy 382 341 euron poistoeron muutos, joka tuloutetaan.

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	Tilinpäätös 2017, 1000 €	Tilinpäätös 2016, 1000 €
Toimintatuotot	21 779	22 523
Toimintakulut	-148 519	-149 677
Toimintakate	-126 740	-127 154
Verotulot	66 489	63 169
Valtionosuudet	61 586	59 705
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	742	844
Muut rahoitustuotot	9 061	8 486
Korkokulut	-747	-803
Muut rahoituskulut	-185	-1 389
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8 871	7 137
Vuosikate	10 205	2 857
Poistot ja arvonalentumiset	-6 508	-8 853
Tilikauden tulos	3 697	-5 996
Poistoeron -lisäys/+vähennys	382	425
Tilikauden yli-/alijäämä	4 080	-5 571

Ei sisällä sisäisiä eriä.

TUNNUSLUVUT

	2017	2016
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,7 %	15,0 %
Vuosikate/Poistot, %	158,9 %	40,0 %
Vuosikate, euroa/asukas	481	133
Asukasmäärä	21 209	21 501

TOIMINNAN RAHOITUS

Vuoden 2017 vuosikatteeksi muodostui 10 205 233 euroa. Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka jää toimintamenojen jälkeeseen investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Tulorahoitus on riittävä silloin, kun vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. V. 2017 tilinpäätöksen vuosikate kattaa poistot ollen n. 3,7 miljoonaa euroa poistoja ja arvonalentumisia suurempi.

Käyttöomaisuusinvestointeja toteutettiin 6,5 milj. euron arvosta. V. 2016 vastaava luku oli 7,2 miljoonan euron arvosta.

Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 6 miljoonaa euroa vuoden 2017 aikana. Vuoden 2016 vastaava lainamäärän nousu oli 21,9 miljoonaa euroa. Aikaisempia pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin vuoden 2017 aikana suunnitelman mukaisesti 9,4 miljoonaa euroa, kun vuonna 2016 vastaava luku oli 18,7 miljoonaa euroa.

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2017 1000 €	Tilinpäätös 2016 1000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 205	2 857
Tulorahoituksen korjaukset	23	-1 772
Toiminnan rahavirta yhteensä	10 228	1 085
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 526	-7 223
Rahoitusosuudet investointeihin	165	87
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	889	4 148
Investointien rahavirta yhteensä	-5 472	-2 989
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	4 756	-1 904
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-112	-110
Antolainasaamisten vähennykset	781	2 223
Antolainojen muutokset yhteensä	669	2 113
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000	21 900
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 432	-18 715
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 000	-3 900
Lainakannan muutokset yhteensä	-432	-715
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	63	-11
Vaihto-omaisuuden muutos	0	1
Saamisten muutos	13	2 068
Korottomien velkojen muutos	769	-3 114
Rahoituksen rahavirta	1 081	341
Rahavarojen muutos	5 837	-1 562
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	35 534	29 697
Rahavarat 1.1.	29 697	31 259
Erotus	5 837	-1 562
TUNNUSLUVUT	2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 5 vuodelta, 1000 €	9 697	-8 697
Investointien tulorahoitus, %	160,4	40,0
Lainanhoitokate	1,08	0,19
Kassan riittävyys,pv	78	61
Asukasmäärä	21 209	21 501

RAHOITUSASEMA

Tilikauden päätyttyä taseen loppusumma on 207,0 milj. euroa. Taseen loppusumma v. 2016 oli 202,8 milj. euroa.

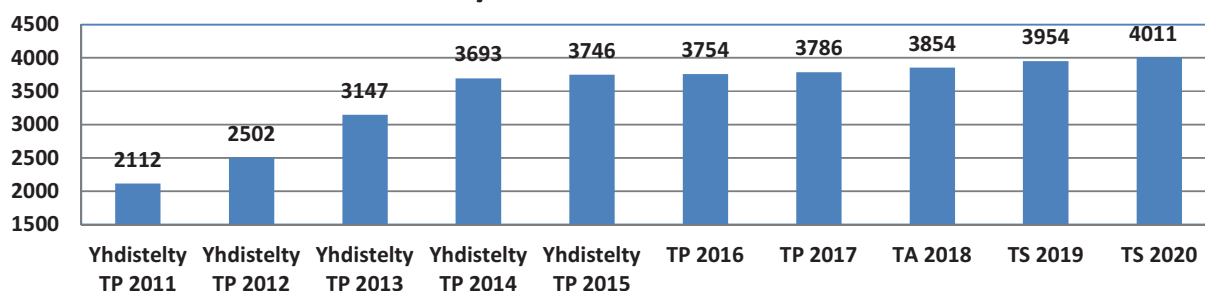
Peruspääoma on 89,9 milj. euroa. Oma pääoma on v. 2017 lopussa 112,2 milj. euroa kun vuoden 2016 lopussa se oli 108,2 milj. euroa. Kertynyttä ylijäämää on v. 2017 lopussa lähes 18,4 milj. euroa kun vuoden 2016 lopussa oli 14,3 milj. euroa.

Lainakanta oli vuoden lopussa 80,3 milj. euroa kun v. 2016 lopussa lainakanta oli 80,7 milj. euroa. Aukasta kohden lainaa on vuoden 2017 lopussa 3 786 e/asukas.

Kurikan suhteellinen velkaantuneisuus oli v. 2017 n. 61,5 % sen ollessa v. 2016 n. 63 %. Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Omavaraisuusaste oli tilinpäätöksessä 55,2 % ja v. 2016 se oli 54,6 %. Oma-varaisuusaste mittaa mm. vakavaraisuutta ja alijäämän sietokykyä. Omavaraisuuden tavoitetaso on 50 %:n ylittävä omavaraisuus.

Lainaa euroa/asukas 2011 - 2020

Tase

KURIKAN KAUPUNKI	Tilinpäätös 2017 1000 euroa	Tilinpäätös 2016 1000 euroa
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	62	346
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	62	346
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	17 224	16 551
Rakennukset	57 019	58 553
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 261	19 719
Koneet ja kalusto	600	903
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 097	906
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	96 201	96 632
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	47 554	47 744
Muut lainasaamiset	24 834	25 503
Muut saamiset	304	304
Sijoitukset yhteensä	72 692	73 550
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	168 955	170 528
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	130	134
Toimeksiantojen varat yhteensä	130	134
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	38	39
Vaihto-omaisuus yhteensä	38	39
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 255	1 501
Muut saamiset	468	379
Siirtosaamiset	652	507
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 375	2 388
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	24 301	24 301
Muut arvopaperit	3 248	3 117
Rahoitusarvopaperit yhteensä	27 549	27 418
Rahat ja pankkisaamiset	7 985	2 279
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	37 947	32 123
VASTAAVAA YHTEENSÄ	207 032	202 785

KURIKAN KAUPUNKI**Tilinpäätös 2017****Tilinpäätös 2016**

1000 euroa

1000 euroa

VASTATTAVAA**Oma pääoma**

Peruspääoma	89 970	89 970
Muut omat rahastot	3 889	3 889
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 303	19 874
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 080	-5 571
Oma pääoma yhteensä	112 241	108 161

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero	1 937	2 319
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	1 937	2 319

Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset	154	0
Pakolliset varaukset yhteensä	154	0

Toimeksiantojen pääomat

Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	180	199
Muut toimeksiantojen pääomat	121	44
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	301	243

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaji	63 076	65 127
Lainat julkisyhteisöiltä	133	160
Pitkäaikainen yhteensä	63 209	65 287

Lyhytaikainen

Lyhytaikaiset joukkovelkakirjat	9 000	6 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaji	8 051	9 230
Lainat julkisyhteisöiltä	27	202
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	244	296
Ostovelat	5 277	4 372
Muut velat	665	726
Siirtovelat	5 924	5 949
Lyhytaikainen yhteensä	29 188	26 774

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ**92 397**   **92 061****VASTATTAVAA YHTEENSÄ****207 032**   **202 785**

KURIKAN KAUPUNKI**TUNNUSLUVUT**

	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2016
	1000 euroa	1000 euroa
	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	55,2	54,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,5	63,1
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	65,8	68,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	18 383	14 303
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	867	665
Lainakanta 31.12., 1000 €	80 287	80 719
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 786	3 754
Lainasaamiset, 1000 €	24 834	25 503
Asukasmäärä	21 209	21 501

KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulot ja -menot

TULOT	2017	2016	MENOT	2017	2016
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	21 779	22 523	Toimintakulut	148 520	149 677
Verotulot	66 489	63 169	Korkokulut	747	803
Valtionosuudet	61 586	59 705	Muut rahoituskulut	185	1 389
Korkotuotot	742	844	Tulorahoituksen korjauserät		
Muut rahoitustuotot	9 061	8 485	+/- Pakollisten varausten muutos	-154	
Tulorahoituksen korjauserät			- Pysyvien vastaavien		
- Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-338	-300	hyödykkeiden luovutustappiot	-221	-246
+/- Arvonalentumiset / -palautumiset		4	+/- Arvonalentumiset / -palautumiset	15	1 721
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	165	87	Investointimenot	6 526	7 223
Pysyvien vastaavien myyntitulot	889	4 148			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	781	2 223	Antolainasaamisten lisäykset	112	110
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000	21 900	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	9 432	18 715
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	3 000	6 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	9 900
Kokonaistulot yhteensä	170 154	188 788	Kokonaismenot yhteensä	165 162	189 292

Kokonaistulo: ulkoiset varsinaisen toiminnan ja investointien tulot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet

Kokonaismeno: ulkoiset varsinaisen toiminnan ja investointien menot sekä rahoitustoiminnan rahan käyttö

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 3 697 421,75 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1) tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 382 341,07 euroa ja

2) siirretään vuoden 2017 ylijäämä 4 079 762,82 euroa edellisten vuosien yli-/alijäämään.

KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Konsernirakenne

Kurikan kaupungin konsernirakenne	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	11	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	3	
Muut yhteisöt	2	
Osakkuusyhteisöt	5	6
Kuntayhtymät	6	
Yhteensä	27	7

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kurikan kaupungin konsernirakenteessa tapahtui vuoden 2017 aikana seuraavat muutokset:

Kurikan kaupunki osti 43 Kiinteistö Oy Pohjanmaan Nikkarikeskuksen osaketta euron kappalehintaan ja sai täten koko yhtiön omistukseensa. Kurikan Toimitilat Oy ja Kiinteistö Oy Pohjanmaan Nikkarikeskus fuusioituivat vuoden 2017 lopussa ja taseet on yhdistetty 31.12.2017 alkaen.

Jalasjärven Uimahalli Oy purettiin elokuulla 2017. Purkamisesta aiheutuneet tappiot si-

sältyvät konsernituloslaskelmassa kohtaan poistot ja arvonalentumiset.

Kaupunki erosi Suupohjan Elinkeinotoimen kuntayhtymästä ja kuntayhtymäosuutta palautettiin 26.624,15 euroa.

Asunto Oy Jurvan Säästötuvasta myytiin osakkeet, jotka oikeuttivat 2h+k asunnon hallintaan. Omistusosuus putosi alle 20 %, joten ko yhtiö ei enää ole osakkuusyhtiö.

Tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistö Oy Jalasjärven Vuokratalot Oy

Kiinteistö Oy Jalasjärven Vuokratalot Oy on aloittanut toimintansa 1.1.2012, jolloin se muodostui fuusiossa neljästä kunnan omistamasta vuokrataloyhtiöstä. Yhtiö hallitsee 180 vuokrahuoneistoa. Yhtiölle on valmistunut syyskuulla 2016 Iloniemen Palvelukoti, 60 -paikkainen vanhusten palveluasumisyksikkö Jalasjärven Iloniemeen, kohde on vuokrattuna 10 vuodeksi Kurikan Kaupungille.

Yleiset tavoitteet

Yhtiö ylläpitää ja vuokraa asuntoja yhtiön omistamista kohteista. Yhtiön omistamia kiinteistöjä huolletaan asianmukaisesti ja

yhtiö toteuttaa laatimaansa perusparannusohjelmaa vuonna 2012 tehdyn kuntokartoituksen ja perusparannusohjelman mukaisesti. Yhtiö pyrkii pitämään vuokrien hintatason kilpailukykyisenä.

Lähiajan tavoitteet

Huoneistoremontteja tehdään vuonna 2017 noin 180 000 euron edestä.

Kurikan Kaupungin asuntoasioiden selvitystyöryhmä antaa alkuvuodesta 2017 esityksen siitä, miten ja milloin eri vuokrataloyksiköitä jatkossa tulee yhdistellä.

Olelliset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen 2017

Kiinteistö Oy Jalasjärven Vuokratalojen Ilo-niemen palvelukodin osalta vuokratulot saavutettiin tavoitteiden mukaisesti, kiinteistön kiinteistöautomaatikan osalta kustannukset olivat suuremmat, muuten kaikki kulut tavoitteiden mukaisesti. Lainanhoitokulut olivat tavoitteiden mukaiset.

Vuokra-asuntojen osalta vuokratulojen tavoitteista jäätin vähän alle tavoitteiden, kiinteistön hoito- ja korjauskustannukset sekä lainanhoitokustannukset olivat tavoitteiden mukaiset.

Kiinteistö Oy Kärrykartano

Kiinteistö Oy Kärrykartano on yleishyödyllinen vuokrataloyhtiö, jonka tehtävänä on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä antaa omakustannushintaan vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja. Todetaan, että Koy Kärrykartanolle on yleishyödyllisyyden johdosta myönnetty vapautus tuloveron maksamisesta. Edellytyksenä on mm, että yhtiö toimii omakustannusperiaatteella, että se ei jaa osinkoa ja että asukasvalinnoissa noudatetaan kunnan vahvistamia asukasvalintaperusteita.

Yleiset tavoitteet

Tavoitteena on, että

a) taloyhtiö jatkossakin säilyttää yleishyödylliselle yhtiölle asetetut kriteerit eli

- on tuloverosta vapaa yhtiö
- toimii omakustannus-periaatteella
- ei jaa osinkoa
- noudattaa asukasvalinnoissa kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita

b) yhtiö ylläpitää jatkossakin vuokra-asuntoja kaupungin alueella ja hankkii tai rakennuttaa asuntoja kysynnän ja tarpeen mukaan

c) yhtiö toimii yhteistyössä omistajan eli Kurikan kaupungin kanssa

Lähiajan tavoitteet

Vuoden 2017 aikana Kärrykartanon kiinteistöt salkutetaan iän, kunnon ja sijainnin mukaan kunnossapidettäviin ja myöhemmin määriteltävänä aikana luovuttaviin kohteisiin.

Kurikan Kaupungin asuntoasioiden selvitystyöryhmä antaa alkuvuodesta 2017 esityksen siitä, miten ja milloin eri vuokrataloyksiköitä jatkossa tulee yhdistellä. Kuntalaisten tulevasta asuntotarpeesta tehdään tarkempi selvitys.

Jurvan Punaisen Tuvan laajennushanke alkaa keväällä 2017, mikäli ARA myöntää hankkeeseen avustusta.

Kaikkiin Kärrykartanon vuokra-asuntoihin asennetaan Anvian 50 Mb valokuituyhteys vuoden 2017 aikana.

Lähivuosina keskitytään olemassa olevien kiinteistöjen ennaltaehkäiseviin sekä asukasviihtyvyyttä parantaviin korjauksiin.

Yhtiön käyttömenoja seurataan tarkasti ja pyritään sopeuttamaan ne pienentyneeseen liikevaihtoon. Säästökohteita haetaan mm. kiinteistöhoidosta sekä sähkö- ja vaikutusmaksuista.

Keskuspuistikko 48 kerrostalot puretaan vuoden 2017 aikana. Epontie 5 kerrostalo puretaan vuoden 2018 aikana. Jurvassa sijaitseva oppilasasuntola Selkäpolulla sekä Närvihoen Kirkkolaksontielle sijaitseva 4 asunnon rivitalo myydään pois.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Vuoden 2017 aikana Kärrykartanon kiinteistöt salkutettiin iän, kunnon ja sijainnin mukaan kunnossapidettäviin ja myöhemmin määriteltävänä aikana luovuttaviin kohteisiin.

Kurikan Kaupungin asuntoasioiden selvitystyöryhmä antoi alkuvuodesta 2017 esityksen siitä, miten ja milloin eri vuokrataloyksiköitä jatkossa tulee yhdistellä. Kuntalaisten tulevasta asuntotarpeesta tehtäneiden vielä myöhemmin tarkempi selvitys.

Närvihoen rivitalon myytiin tammikuussa 2017 ja Selkäpolku 14 asuntola 2017. Välitie 10 laitettiin myyntiin syyskuussa.

Yhtiön tyhjen asuntojen määrä on edelleen lisääntynyt tilikauden aikana, käyttöasteen ollessa tilinpäätöshetkellä 89 %. Kaupungin suoraan omistamien asuntojen käyttöaste Jurvassa on 68 %.

Yhteensä tyhjen asuntojen määrä kasvoi tilikauden aikana 27 asunnolla edellisvuodeen verrattuna.

desta. Asuntojen määrää tullaan jatkossa vähentämään.

Yhtiö on aloittanut Keskuspuistikko 48 kahden kerrostalon purkamisen tammikuussa 2018. Epontie 5 kerrostalo puretaan aikaisintaan vuoden 2019 aikana. Franssintie 6 talolle tullaan hakemaan purkulupaa vuoden 2018 aikana. Ammatillinen koulutus Jurvassa päättyy joulukuussa 2018. Toimenpiteitä Keltaisen asuntolan asuttuna pitämiseksi tehdään tilikauden 2018 aikana.

Korjaukset ja investoinnit

Huoneistoihin tehtävillä korjauksilla parannetaan olemassa olevan asuntokannan laatua ja ylläpidetään asuntojen kysyntää.

Vuoden 2017 aikana Kurikassa sijaitseviin asuntoihin asennettiin Taloyhtiön Valokuitu 50M.

Punaisen Tuvan Tukiasuntojen peruseronremontti alkoi lokakuussa 2017 ja työ valmistuu kesäkuussa 2018.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kärkykartano toimii kunnallisena Kurikan kaupungin omistamana vuokrataloyhtiönä, joka harjoittaa sosiaalista vuokraus- ja vuokrauspalveluita Kurikan kaupungin alueella. Yhtiö vuokraa asuntoja arava- ja korkotukilakien edellyttämien käyttö- ja luovutusrajoitusten mukaisesti. Yhtiö kunnostaa asuntoja erilaisien asukasryhmien tarpeiden mukaan.

Kurikan Kaukolämpö Oy

Kurikan Kaukolämpö Oy tuottaa, myy ja jakaa lämpöenergiaa Kurikan Kaupungin alueella sekä neuvoo ja opastaa energiankäyttöön liittyvissä asioissa. Lämpölaitokset sijaitsevat Kurikassa, Jalasjärvellä, Jurvassa, Ilmajoella, Rengonharjulla ja Koskenkorvalla. Ilmajoen kunnan alueella tytäryhtiömme Ilmajoen Lämpö Oy vastaa lämmön jakelusta ja myynnistä. Yhtiön palveluksessa on 1.1.2017 alkaen 12 työntekijää, joista 8 työskentelee tuotannossa ja 4 toimistolla. Yhtiön kokonaislämpöenergian myynti Jalasjärven Lämpö Oy fuusion jälkeen on noin 125 000 MWh ja polttoaineenkäyttö 165 000 MWh. Yhtiön liikevaihto fuusion jälkeen noin 7,5 milj.€ ja tase 15 milj.€.

Yleiset tavoitteet

Perustehtävänä on tuottaa lämpöenergiaa asiakkaillemme häiriöttömästi ja kilpailukykyisesti. Yhtiö tunnistaa aseman tärkeänä kriittisenä toimijana ja panostaa myös toimintavarmuuden ylläpitoon poikkeustilanteissa. Polttoainevalikoimassa käytämme kotimaisia biopolttoaineita, jotka on tuotettu paikallisesti. Uusiutuvien polttoaineiden määrää pyritään lisäämään tuotantoteknisissä rajoissa.

Asiakaspalvelun laatua ja saatavuutta kehitetään. 2015-2016 toteutettu energiamittalaitteiden etäluvun hyödyntämistä asiakasrajapinnassa kartoitetaan.

Työturvallisuus on tärkeässä roolissa yhtiössä ja yhtiö panostaa vuosittain toimintojen ja toimintatapojen kehittämiseen turvallisen työskentelyn osalta. Tämä pitää sisällään niin koulutusta että laiteteknistä kehittämistä.

Lähiajan tavoitteet

- Sulautuminen Jalasjärven Lämpö Oy:n kanssa. Ajankohta 31.12.2016.
- Lämpöverkon lämpöhäviöiden pienentäminen ja kustannussäästö. Pitää sisällään pidemmän aikavälin hankkeita sekä lyhyen aikavälin hankkeita.
- PiPo määräysten (1.1.2018) aiheuttamat toimenpiteet (luopuminen raskaasta polttoöljystä ja siirtyminen kevyelle).
- Huoltovarmuuden parantaminen Ilmajoen lämpölaitoksella.
- Syntyvien lauhdevesien laadun parantaminen.

Muutokset yhtiössä

Jalasjärven Lämpö Oy sulautuu sulautumissuunnitelman mukaisesti Kurikan Kaukolämpöön 31.12.2016. Jalasjärven henkilöstö 3+1 siirtyy vanhoina työntekijöinä Kurikan Kaukolämmön palvelukseen.

Investoinnit

Investoinnit 10 % liikevaihdosta.

Oleelliset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen 2017

- Sulautuminen Jalasjärven Lämpö Oy:n kanssa eteni suunnitelman mukaisesti ja toiminta vakiintunut

- Polttoaineissa ja hyödykkeet (vesi, sähkö, ym) noin 2 % kustannussäästö verrattuna vuoteen 2016. Lämpöhäviöiden pienentäminen vielä kesken ja mittauksia lisätään verkossa sekä pumppaamoja optimoidaan.
- PiPo-asetuksen POR → POK muutokset (luopuminen raskaasta polttoöljystä ja siirtyminen kevyelle) tehty Kurikassa ja Ilmajoella. Vuonna 2018 Jalasjärvi ja Jurva.
- Varavoimakone hankittu Ilmajoelle. Yhtiö pystyy nyt toimimaan joka lämpölaitoksella sähkökatkojen aikana.
- Lauhdevesien puhdistus otettiin käyttöön 01/2018
- Investoinnit 2017 sisältäen verkostoinvestoinnit olivat noin 10 %, josta noin 3 % verkosto-osuutta.

Kurikan Toimitilat Oy

Kurikan Toimitilat Oy on toiminut vuonna 2016 tavoitteiden mukaisesti myymälä taloudellisesti haastavia kiinteistöjä pois vähintään tasearvoisesti ja uudistamalla vuokrasopimuksia, joihin on saatu kustannusvastaavuutta ja katetta.

Tavoitteet vuodelle 2017:

Tavoitteena on yhtiön taloudellisen tilanteen tasapainottamisen jatkaminen niin, että yhtiön tulos paranisi. Alla on lueteltuna toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi:

- Vuokrasopimuksia päivitetään ajan tasalle niin, että tulot vastaavat menoja.
- Omistajan asettama tavoite on, että vuokraaminen tapahtuu markkinaehtoisesti kaikkien yksittäisten kiinteistöjen ja omistusten osalta niin, että myös poistot ja kustannukset tulee katettua.
- Vuoden 2017 aikana käydään Kurikan kaupungin kanssa neuvotteluja entisen Jalasjärven kunnan omistamien teollisuus- ja liikekiinteistöjen siirtämiseksi Kurikan Toimitilat Oy:n taseeseen.
- Kiinteistöosakeyhtiö Pohjanmaan Nikkarikeskuksen fuusio Kurikan Toimitilat Oy:n kanssa.

Kurikan Toimitilat Oy:n vuoden 2017 investointiohjelman pääkohdat:

- Sedun asuntolan rakentaminen, mikäli omistaja niin päättää.
- Fortacon vuokraaman teollisuuskiinteistön muutostyöt sopimuksen mukaisesti
- Koulupolku 5:n kiinteistössä tehtävä remontti, josta neuvottelut ovat vielä kesken

Lisäksi yhtiö tekee normaalia huolto ja kunnossapitotyötä omistamillaan kiinteistöillä.

Oleelliset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen 2017

Vuosi 2017 oli yhtiön neljäs toimintavuosi. Kurikan Toimitilat Oy:n tarkoituksena on vuokrata, rakennuttaa ja ylläpitää toimitiloja, joita se omistaa.

Yhtiön tavoitteena on taloudellisen tilanteen parantaminen, jossa yhtiö on onnistunut saaden kassaa parempaan kuntoon ja lainoja lyhennettyä maksuohjelman mukaisesti.

Tilikauden tappio oli -247 009,02 €, joka selittyy vanhoilla euribor-korkoon sidotuilla vuokrasopimuksilla, joista tappio pääosin muodostui. Kurikan Kampus-asuntolan rakennuttamisesta aiheutui yhtiölle myös käyttöpuolen kustannuksia mm. lainan takausprovisiosta Kurikan Kaupungille 21 500 € ja konsulttipalkkioita. Koulupolku 5 osoitteessa sijaitseva nuorisokotikiinteistö tyhjjeni kesällä 2017. Logman Oy:n konkurssi aiheutti yhtiölle luottotappiota. Vanhan aseman julkisivu ja kunnostettiin ja tästä aiheutui käyttöpuolen kustannusta.

Vuokrasopimuksia on ajantasaistettu saaden niihin kustannusvastaavuutta. Vuokrasopimusneuvottelut tappiollisten vuokrasopimusten ajantasaistamisesta jatkuvat vuonna 2018.

Yhtiö on käynyt neuvotteluja Kurikan Kaupungin kanssa entisistä Jalasjärven kunnan omistamien teollisuuskiinteistöjen siirtämisestä Kurikan Toimitilat Oy:n taseeseen, neuvotteluja jatketaan vuonna 2018. Jalasjärven Kuntakapiteeli Oy:n osittainen fuusio Kurikan Toimitilat Oy:n kanssa on tarkoitus tehdä vuoden 2018 aikana.

Kiinteistö Oy Pohjanmaan Nikkarikeskuksen sulautuminen Kurikan Toimitilat Oy:n kanssa on tapahtunut 31.12.2017 suunnitelman mukaisesti.

Yhtiön lyhensi lainoja 769.221,65 euroa vuonna 2017 tavoitteen mukaisesti.

Investointiohjelman toteutuminen

Kurikan Toimitilat Oy on aloittanut Kurikan Kampus asuntolan rakennuttamisen syyskuussa 2017 ja rakennus valmistuu marras-kuussa 2018.

Yhtiö on tehnyt Fortacon vuokraamaan kiinteistöön maalaamon muutoksen ja layout muutoksen sopimuksen mukaisesti ja muutostyöstä aiheutuneet kustannukset jyvitetään vuokraan erillisellä sopimuksella.

Kurikan Vesihuolto Oy

Kurikan Vesihuolto Oy:n perustehtävänä on jakaa talousvettä asiakkaille sekä kerätä ja puhdistaa jätevedet Kurikan kaupunginvaltuuston yhtiölle päättämällä toiminta-alueilla. Tärkein tuotteemme on hyvälaatuinen talousvesi, jonka häiriöttömästi saatavuudesta huolehdimme 24 h vuorokaudessa. Toinen tärkeä palvelumme on jätevesien keräily ja puhdistus mahdollisimman hyvin ennen vesistöön purkua. Näiden tehtävien asianmukainen hoitaminen koostuu monista erilaisista tehtävistä ja palveluista.

Liittyjäpalvelut, kuten tonttijohtojen liitokset, neuvonta ja paikkatiedot ovat tärkeitä palveluja uusille asiakkaille. Asiakkaille ja osuuskunnille on myös erittäin tärkeää palvelua hoitaa vikatapaukset kuten viemäriverkostojen tukkeumat ja jäätymiset sekä vesijohtojen jäätymiset ja vuodot. Kurikan Vesihuolto Oy:llä on ympärivuorokautinen päivystys.

Asiakkaitamme ovat asukkaat, yritykset, maatilat, kaupungin eri organisaatiot, tukkuvesiyhtiö sekä vesi- ja viemäriosuuskunnat. Eri asiakasryhmät tarvitsevat kuitenkin erilaisia palveluita. Laadukkaiden palvelujen ylläpito ja jatkuva kehittäminen asiakastarpeiden mukaisesti vaativat organisaatiolta joustavuutta, palveluhenkisyyttä ja ovat siten keskeinen osa Kurikan Vesihuolto Oy:n toiminta-ajatusta.

Yleiset tavoitteet

Kurikan Vesihuolto Oy toimii Kurikan kaupungin alueella. Sen toimialana on vesihuolto ja siihen läheisesti liittyvät ympäristöalan osat, jolla se pyrkii olemaan tehokas toimija. Kurikan Vesihuolto Oy ylläpitää ja kehittää palveluitaan asiakkaidensa tarpeiden mukaisesti. Palvelut toteutetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti niin taloudellisuuden kuin ympäristönkin kannalta. Taloudellisuuteen pyritään tarkalla menojen seurannalla, hyödyntämällä monipuolisesti paikallisia ja alueellisia vesihuolto-alan yrityksiä sekä alueellisia ja valtakunnan tason yhteistyöverkostoja. Tämä vaatii laitokselta ja sen henkilöstöltä yhteistyökykyä. Kurikan Vesihuolto Oy pyrkii olemaan arvostettu ja luotettava sopimus- ja yhteistyökumppani. Hyvän palvelun ja kehityksen aikaansaamiseksi Kurikan Vesihuolto Oy rekrytoi ja kouluttaa henkilöstönsä suoriutumaan tehtävistään hyvin ja soveltamaan alan parasta tietämystä.

Lähiajan tavoitteet

- Strategisen liiketoiminta- ja investointisuunnitelman päivitys
- Toimitus- ja sopimusehtojen päivitys
- Kuusiston loukon pohjavesihankkeen jatkaminen
- Viemäriverkoston laajennus: Kampin-, Larvaloukon- ja Koskimäen alueilla
- Toiminta-alueiden päivitys
- Kurikan keskuspuhdistamon laajennuksen ja saneerauksen suunnittelu

Oleelliset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen 2017

- Strategisen liiketoiminta- ja investointisuunnitelman päivistyötä on jatkettu.
- Kuusiston loukon pohjavesihanketta on suunnitellusti jatkettu.
- Toiminta-alueiden päivistyötä on jatkettu, valmistuu 2018.
- Automaatiojärjestelmän uusimistyötä on jatkettu koko laitoksen osalta ja työ valmistuu huhtikuun loppuun 2018 loppuun mennessä.
- Viemäri- ja vesijohdon uusiminen välillä Jalasjärven jätevedenpuhdistamo/Vuohiluoman jätevedenpumppaamo (n. 5.5 km) on saatettu valmiiksi.

- Vesi- ja viemäriverkoston täydennysrakentamista on toteutettu Kurikan Magneetin ja Kivistönkylän alueella.
- Vedenjakelun ja vedentuotannon reaaliaikainen kokonaiskustannusoptimointityötä on jatkettu ja työ valmistuu kesäkuun 2018 loppuun mennessä.
- Kurikan keskuspuhdistamon saneerauksen suunnittelu on aloitettu ilmastusaltaiden osalta.
- Viemäriverkoston laajennus: Kampin-, Larvaloukon- Koskimäen alueilla on aloitettu suunnittelun tarkennuksilla. Varsinaiset rakennustyöt ajoittuvat vuosille 2018-2020.

Jalasjärven Kuntakapiteeli Oy

Yhtiö on perustettu vuonna 2012 ja Kurikan kaupunki omistaa yhtiöstä 100 %. Yhtiön pääasiallinen tehtävä on liike- ja teollisuustilojen sekä kiinteistöjen omistus- ja vuokraustoiminta sekä rakennusurakointi- ja rakennuttamistoiminta sekä näihin liittyvät hallinto-, talous- ja muut alaan liittyvät tehtävät. Yhtiöllä on tytäryritys Kiinteistö Oy Jalasjärven Virastotalo (omistus 100 %).

Yleiset tavoitteet

Yhtiö ylläpitää ja vuokraa omistamiaan tiloja Jalasjärven paloasemalta, Luopajärven päiväkodilta, Iloniemen päiväkodilta ja Kiinteistö Oy Jalasjärven Virastotalon tiloista.

Yhtiö pyrkii pitämään vuokrien hintatason kilpailukykyisenä.

Lähiajan tavoitteet

- Yhtiön talous pidetään terveenä ja sen omistamat kiinteistöt kunnossa.
- Yhtiön asema kuntakonsernissa kartoitetaan.

Oleelliset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen 2017

- Yhtiön talous pidettiin terveenä ja sen omistamat kiinteistöt kunnossa.
- Vuoden aikana valmisteltiin yhtiön ja Kurikan Toimitilat Oy:n fuusiota. Esityksen mukaan yhtiön päiväkotikiinteistöt siirtyisivät kaupungin omistukseen fuusion yhteydessä.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniyhtiöiden toimintaa ohjataan konserniohjeilla. Kaupunginhallitus on hyväksynyt konserniohjeet 14.12.2009, jotka tulivat voimaan 1.1.2010. Tytäryhtiöt raportoivat toiminnastaan kaupungille. Konserniohjeita on päivitetty vuoden 2017 aikana ja ne käsitellään kaupunginvaltuustossa vuoden 2018 aikana.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksekasta, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hallintosäännön mukaisesti konsernijohton muodostavat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus on tarvittaessa antanut ohjeita yhtiökokouksessa tai vastaavissa toimielimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginjohtaja on edustanut kaupunkia yhtiökokouksissa tai nimennyt kaupungin edustajan niihin.

Talousarviossa on kaupunginvaltuusto asettanut konsernille tavoitteita. Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet on raportoitu yllä ja ne on pääosin saavutettu.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellista asemaa on seurattu vuoden aikana. Tytäryhteisöt ovat toimittaneet kaupungille osavuosikatsauksia, jotka on viety kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Konserniohjeissa on määräyksiä keskitettyjen konsernitoimintojen käytöstä. Vuoden aikana yhteistyötä on tehty kiinteistöhuolto-tehtävissä teknisen osaston ja Kurikan Toimitilat Oy:n, Kurikan Vesihuolto Oy:n, Kiinteistö Oy Kärrykartanon ja Kurikan Kaukolämpö Oy:n välillä. Talous-, henkilöstö-, toimisto- ja tietohallintopalvelut on kaupunki myynyt Kurikan Vesihuolto Oy:lle, Jalasjärven Kuntakapiteeli Oy:lle ja Kurikan Toimitilat Oy:lle.

Konsernin luvut sisältävät emoyhteisön eli kaupungin luvut, tytäryhteisöjen luvut, kuntayhtymien luvut omistussuuden suhteessa sekä osakkuusyhteisöjen osalta omistussuutta vastaavan määrän voitoista tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Konsernitilinpäätöksessä esitetään kuntakonsernin tulos ja taloudellinen asema kuin konserniyhteisöt olisivat yksi kirjanpito-velvollinen. Keskinäiset erät on eliminoitu. Esimerkiksi lainamäärään sisältyy sekä kunnan että muiden konserniyhtiöiden velat.

Konsernituloslaskelma

Konsernituloslaskelma

	Tilinpäätös	Tilinpäätös
	2 017	2 016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	91 921	93 598
Toimintakulut	-213 779	-217 472
Osuus osakkuusyhtiön voitosta/tappiosta	-6	14
Toimintakate	-121 865	-123 860
Verotulot	66 489	63 169
Valtionosuudet	67 652	66 796
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	224	308
Muut rahoitustuotot	9 198	8 604
Korkokulut	-1 372	-1 341
Muut rahoituskulut	-263	-243
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	7 788	7 328
Vuosikate	20 064	13 434
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 358	-14 592
Arvonalentumiset	-15	-1 442
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-14 373	-16 034
Tilikauden tulos	5 691	-2 600
Pakollisten varausten muutos	-95	59
Laskennalliset verot	-14	-68
Vähemmistöosuudet	49	-61
Tilikauden yli-/alijäämä	5 631	-2 670

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	2 017	2 016
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43	43
Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset, %	140	84
Vuosikate, euroa /asukas	946	625
Asukasmäärä	21 209	21 501

Konsernirahoituslaskelma

Konsernirahoituslaskelma	Tilinpäätös 2017 1 000 €	Tilinpäätös 2016 1 000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	20 064	13 434
Tulorahoituksen korjaukset	-322	-88
Toiminnan rahavirta yhteensä	19 741	13 345
Investointien rahavirta	0	0
Investointimenot	-18 027	-17 529
Rahoitusosuudet investointeihin	189	173
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 475	2 945
Investointien rahavirta yhteensä	-15 363	-14 411
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	4 379	-1 066
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lis/liittymismak	-336	-375
Antolainasaamisten vähennykset	339	582
Antolainojen muutokset yhteensä	3	206
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 573	26 290
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 031	-22 347
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 176	-4 131
Lainakannan muutokset yhteensä	5 719	-188
Oman pääoman muutokset	-172	905
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	222	-43
Vaihto-omaisuuden muutos	154	78
Saamisten muutos	3 152	4 238
Korottomien velkojen muutos	-2 085	-5 953
Rahoituksen rahavirta	6 993	-756
Rahavarojen muutos	11 371	-1 822
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	57 651	46 398
Rahavarat 1.1.	46 280	48 219
Erotus	11 371	-1 822

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2017	2016
Investointien tulorahoitus , %	112	77
Lainahoitokate	1,5	0,6
Kassan riittävyys, pv	85	65
Toiminnan ja inv. rahavirta 5 vuodelta, 1000€	-27 736	-52 208

Konsernitase

Konsernitase

Lyhennetty	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	220 495	218 556
Aineelliset hyödykkeet	1 291	947
Maa- ja vesialueet	213 193	211 317
Rakennukset	21 166	20 207
Kiinteät rakenteet ja laitteet	135 155	139 985
Koneet ja kalusto	36 753	35 966
Muut aineelliset hyödykkeet	9 219	10 227
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 800	1 854
Sijoitukset	9 100	3 077
Osakkeet ja osuudet	6 011	6 292
Muut lainasaamiset	5 393	5 607
Muut saamiset	332	335
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	287	350
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	337	438
Pitkäaikaiset saamiset	71 884	60 626
Lyhytaikaiset saamiset	2 128	2 282
Rahoitusarvopaperit	12	43
Rahat ja pankkisaamiset	12 092	11 903
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 341	28 944
	28 311	17 454
	292 715	279 620

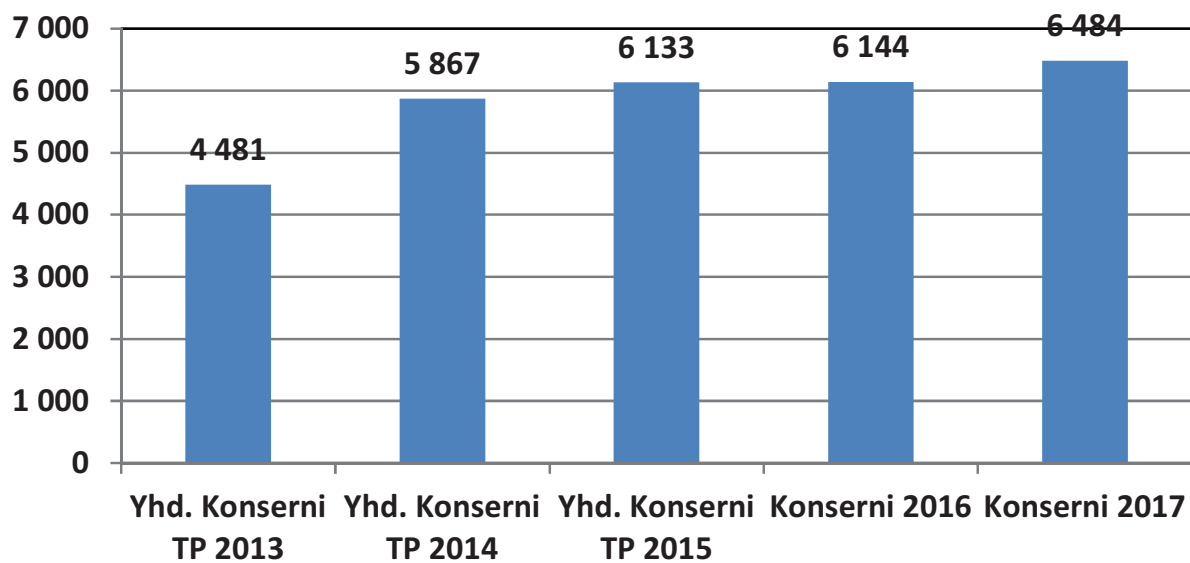
	2017 1 000 €	2016 1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PAAOMA	115 506	109 469
Peruspääoma	89 970	89 970
Arvonkorotusrahasto	1 050	1 089
Muut omat rahastot	4 534	4 535
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 322	16 546
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 631	-2 670
VAHEMMISTOOSUUDET	1 061	936
PAKOLLISET VARAUKSET	1 300	1 042
TOIMEKSIANTOJEN PAAOMAT	720	600
VIERAS PAAOMA	174 129	167 574
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	116 224	111 679
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	6 991	6 869
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	21 296	20 425
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	29 617	28 601
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	292 715	279 620

Konsernitaseen tunnusluvut

Konsernitaseen tunnusluvut

	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	40	39
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	77	75
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€	19 952	13 876
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	941	645
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	137 520	132 104
Konsernin lainat, euroa / asukas	6 484	6 144
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	332	335
Asukasmäärä	21 209	21 501

Konsernilainat euroa/asukas 2013 - 2017

TOTEUTUMISVERTAILU

TOTEUTUMISVERTAILU

KÄYTTÖTALOUS

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Hallinto- ja talousosasto						
Tuotot	10 874 317		10 874 317	10 611 807,28	-262 509,72	97,6
Kulut	-98 280 004	-1 010 038	-99 290 042	-97 478 518,67	1 811 523,33	98,2
Netto	-87 405 687	-1 010 038	-88 415 725	-86 866 711,39	1 549 013,61	98,2
Sivistysosasto						
Tuotot	2 715 751		2 715 751	3 048 422,93	332 671,93	112,2
Kulut	-41 915 388	-476 425	-42 391 813	-39 965 478,99	2 426 334,01	94,3
Netto	-39 199 637	-476 425	-39 676 062	-36 917 056,06	2 759 005,94	93,0
Tekninen osasto						
Tuotot	19 496 134	476 425	19 972 559	19 935 596,07	-36 962,93	99,8
Kulut	-22 788 943	-351 762	-23 140 705	-22 892 127,25	248 577,75	98,9
Netto	-3 292 809	124 663	-3 168 146	-2 956 531,18	211 614,82	93,3
YHTEENSÄ						
Tuotot	33 086 202	476 425	33 562 627	33 595 826,28	33 199,28	100,1
Kulut	-162 984 335	-1 838 225	-164 822 560	-160 336 124,91	4 486 435,09	97,3
Netto	-129 898 133	-1 361 800	-131 259 933	-126 740 298,63	4 519 634,37	96,6

Hallinto- ja talousosasto

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot

	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Vaalit (Keskusvaalilautakunta)						
Tuotot				558,00	558,00	
Kulut	-81 060		-81 060	-62 779,60	18 280,40	77,4
Netto	-81 060	0	-81 060	-62 221,60	18 838,40	76,8
Tilintarkastus (Tarkastuslautakunta)						
Kulut	-47 610		-47 610	-44 014,94	3 595,06	92,4
Netto	-47 610	0	-47 610	-44 014,94	3 595,06	92,4
Keskushallinto (Kaupunginhallitus)						
Tuotot	10 840 378		10 840 378	10 587 926,31	-252 451,69	97,7
Kulut	-97 731 914	-1 010 038	-98 741 952	-96 988 491,84	1 753 460,16	98,2
Netto	-86 891 536	-1 010 038	-87 901 574	-86 400 565,53	1 501 008,47	98,3
Maaseutupalvelut (Maaseutulautakunta)						
Tuotot				646,47	646,47	-100,0
Kulut	-335 857		-335 857	-325 400,99	10 456,01	96,9
Netto	-335 857	0	-335 857	-324 754,52	11 102,48	96,7
JIK-Tilaajalautakunta						
Tuotot	33 939		33 939	22 676,50	-11 262,50	66,8
Kulut	-83 563		-83 563	-57 831,30	25 731,70	69,2
Netto	-49 624	0	-49 624	-35 154,80	14 469,20	70,8
Hallinto- ja talousosasto yhteensä						
Tuotot	10 874 317		10 874 317	10 611 807,28	-262 509,72	97,6
Kulut	-98 280 004	-1 010 038	-99 290 042	-97 478 518,67	1 811 523,33	98,2
Netto	-87 405 687	-1 010 038	-88 415 725	-86 866 711,39	1 549 013,61	98,2

Vyörytykset

	Toteutuneet 1- 12/2017
Vaalit (Keskusvaalilautakunta)	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-743,67
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-1 623,62
Menot yhteensä	-2 367,29
Tilintarkastus (Tarkastuslautakunta)	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-305,98
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-1 138,32
Menot yhteensä	-1 444,30
Keskushallinto (Kaupunginhallitus)	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-116 354,84
It-palvelujen vyörytysmenot	-18 172,40
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-369 093,40
Menot yhteensä	-503 620,64
Henkilöstöpalvelujen vyörytystulot	542 536,14
It-palvelujen vyörytystulot	622 188,55
Talous- ja toimistopalv vyörytystulot	1 649 793,68
Tulot yhteensä	2 814 518,37
Maaseutupalvelut (Maaseutulautakunta)	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-3 630,18
It-palvelujen vyörytysmenot	-3 028,73
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-7 800,58
menot yhteensä	-14 459,49
JIK-Tilaajalautakunta	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-767,12
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-1 388,84
Menot yhteensä	-2 155,96
Hallinto- ja talousosasto yhteensä	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-121 801,79
It-palvelujen vyörytysmenot	-21 201,13
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-381 044,76
Menot yhteensä	-524 047,68
Henkilöstöpalvelujen vyörytystulot	542 536,14
It-palvelujen vyörytystulot	622 188,55
Talous- ja toimistopalv vyörytystulot	1 649 793,68
Tulot yhteensä	2 814 518,37

Osastopäällikön katsaus

Laura Mäkivirta
Talousjohtaja
Hallinto- ja talousosaston osastopäällikkö

Kulunutta vuotta on värittänyt hallinto- ja talousosastolla useat eri muutokset. Allekirjoittanut aloitti virassaan talousjohtajana 1.1.2017 ja kaupunginjohtaja Anna-Kaisa Pusa aloitti virassaan 1.2.2017. Kaupungille valittiin myös tiedottaja ja uusi johtoryhmän jäsen, Maria Parkkonen, joka aloitti työt kaupungilla elokuussa 2017.

Uusi kaupunginvaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran kesäkuussa ja uusi kaupunginhallitus kokoontui heinäkuussa. Hallintojohtajan jäätyä ensin virkavapaalle toukokuussa ja sen jälkeen eläkkeelle hoidettiin hallintojohtajan töitä sisäisin järjestelyin, kunnes 1.10.2017 aloitti Simo Kankaanpää hallintojohtajan virassa.

Kulunutta vuosi on ollut kaikkiaan hallinto- ja talousosastolla haastava henkilöstövaihdosten johdosta. Kiitokset hallinto- ja talousosaston henkilöstölle yhteen hiileen puhaltamisesta sekä myös taloudellisesti tehokkaasta toiminnasta: osasto noudatti talousarviota ja pysyi budjetissaan.

Valtuusto on kokoontunut kuluneena vuonna kahdeksan kertaa. Vastaavasti kaupunginhallitus on kokoontunut 25 kertaa.

Kaupunginvaltuustossa on vuoden 2017 aikana käsitelty mm. seuraavat:

- 16.1.2017 kaupunginjohtajan johtajaso-pimus
- 26.6.2017 valtuusto valitsi kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi Anna-Maija Koskelan ja 1. varapuheenjohtajaksi Liisa Ala-Käkelän ja 2. varapuheenjohtajaksi Olavi Kandolinin.
- 26.6.2017 valtuusto valitsi toimikaudeksi 1.6.2017-31.5.2019 kaupunginhallituksen puheenjohtajaksi Rami Ala-Nisulan ja 1. varapuheenjohtajaksi Harri Salosen ja 2. Varapuheenjohtajaksi Margit Parkkamäen.
- 26.6.2017 hyväksyttiin v. 2016 tilinpäätös
- 14.8.2017 kaupunginvaltuusto myönsi Kurikan kaupungin omavelkaisen

takauksen Kurikan Toimitilat Oy:lle 4.300.000 € lainalle liittyen Kurikan kam-puksen asuntolan rakentamiseen.

- 21.8.2017 valtuusto valitsi uuden hallintojohtajan, Simo Kankaanpään.
- 21.8.2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi Kurikan Kurikan kaupungin uuden hallintosäännön, joka korvasi vanhat johtosäännöt.
- 25.9.2017 henkilöstöpäällikkö esitteli v.2017 työilmapiirikyselyn tulokset.
- 13.11.2017 valtuusto päätti v.2018 ve-roprosentit.
- 11.12.2017 valtuusto päätti v. 2018 talousarviosta ja asemakaavoista 14 Hakola, korttelit 4-8, ja asemakaavamuutos 19 Jalasjärvi, kortteli 44

Kaupunginhallituksen nimeämät työryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti ympäri vuoden. Mm. talouden tasapainotustyöryhmä, sote-palvelujen arviointityöryhmä, sote-kiinteistöjen selvitystyöryhmä.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta kaupunki maksoi v. 2017 kaikkiaan -908 049 euroa. Vastaava toteuma v.2016 tilinpäätöksessä oli -870 986 e. Vuoden 2018 budjettiin on arvioitu työmarkkinatuen kuntaosuuden kuluksi -600 000 euroa. Kaupungin tavoitteena on työllistää pitkäaikaistyöttömiä ja saada myös työmarkkinatuen kuntaosuutta pienemmäksi. Taloussuunnitelmavuosille 2018–2020 on suunnitteilla mm. entisen Metsolan koulun kunnostamishanke työllistämishankkeena Kurikan kaupungin ja JIK ky:n yhteistyönä.

JIK ky:n ja kuntien edustajien muodostaman palveluverkkotyöryhmän palveluverkkoselvitys valmistui keväällä 2017. Selvitys sisältää nykyisen palveluverkon kuvauksen sekä vision JIK-alueen tulevaisuuden palveluverkosta vuoteen 2025. Palvelurakenteita on kehitetty valtakunnallisten ja maakunnallisten linjausten mukaisesti. Suuntaus on se, että vuodeosasto- ja asumispalvelupaikkoja vähennetään ja kotihoidon osuus palvelujärjestelmässä kasvaa.

Hallinto- ja talousosaston talousarvion toteutuminen 1–12/2017

Hallinto- ja talousosasto pysyi hyvin budjetissaan. Tammi-joulukuun toteuma toimintakulujen osalta on 98,2 % ja toimintatuot-

tojen osalta 97,6 %. Toimintakatetavoite oli -88 415 725 euroa ja siinä pysyttiin erittäin hyvin: toimintakate toteutui -86 866 711 euroa alittaen budjetin 1,5 miljoonalla eurolla. Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat erät hallinto- ja talousosastolla ovat **vaalit, tilintarkastus, keskushallinto, maaseutupalvelut** ja **JIK-tilaajalautakunta**, näistä keskushallinto on budjetiltään suurin.

Seuraavassa on lyhyesti käyty läpi kunkin tulosityksikötason budjetti ja siinä pysyminen:

- **Vaalit** pysyivät hyvin budjetissaan, alittaen sen lähes 19 000 eurolla.
- **Tilintarkastus** pysyi myös hyvin budjetissaan alittaen budjetin 3 595 eurolla.
- **Maaseutupalvelut** pysyivät hyvin budjetissaan alittaen budjetin noin 11 000 eurolla.
- **JIK-tilaajalautakunta** pysyi budjetissaan hyvin, nettobudjetti alittui 14 469 euroa.

Keskushallinto sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- Kaupunginvaltuusto
- Kaupunginhallitus
- Yleishallinto
- Kehittämispalvelut
- Toimistopalvelut
- Henkilöstöhallinto
- Tukipalvelukeskus (sis. Palkka,- talous- ja it-palvelut)
- Lomituspalvelut
- Perusturva

Keskushallinnon osalta tuotot alittuivat 252 452 euroa budjetoidusta. Toimintatuotoista myyntituotot jäivät lähes alle 300 000 euroa alle budjetin, mutta tukia, avustuksia ja muita toimintatuottoja saatiin noin 125 000 euroa budjetoitua enemmän. Syynä tulojen alittumiseen on se, että keskushallinnon alaisuuteen kuuluvan lomituspalvelujen tulot alittuivat budjetoidusta. Lomituspalvelujen menot olivat kaikkiaan -8,8 milj. euroa, jossa on alitusta budjetoituihin menoihin noin 490 000 euroa. Vastaavasti lomituspalvelujen tulot jäivät noin 430 000 euroa talousarviota pienemmiksi, koska Mela korvaa lomitustoiminnasta aiheutuneen käyttötulojen ja käyttömenojen erotuksen.

Lomituspalveluissa vakinaisten maatalouslomittajien määrä vähentyi kuudella henkilöllä. Avoimiksi jääneitä maatalouslomittajien toimia ei täytetty. Arvioitua suurempi henkilöstömenojen vähentyminen aiheutti talousarvion käyttömenojen ja -tulojen alittumisen. Vuonna 2017 lomitettiin yhteensä 38 586 päivää, josta kunnallisen lomituksen osuus oli 94 % ja maatalousyrittäjien itse järjestetyn lomituksen osuus 6 %.

Keskushallinnon kulut alittivat budjetin ollen lähes 1,8 milj. euroa budjetoitua pienemmät. Keskushallintoa tulosityksiköittäin analysoituaan huomaa, että ainoat hyvin pienet kulujen ylitykset ovat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen tulosityksikötasoilla. Näistä kaupunginvaltuusto ylitti budjetin nettona noin 3 700 eurolla ja kaupunginhallituksen osalta ylitys oli nettona noin 3 900 euroa.

Yleishallinto alitti menojen osalta budjetin lähes 353 000 eurolla ja tuottoja kertyi noin 62 000 euroa odotettua enemmän joten nettovaikutus keskushallinnon kokonaisuuteen on noin +414 000 euroa. Yleishallinnon säästöt syntyivät useilla kustannuspaikoilla. Merkittävimpänä työllistämisen kustannukset alittivat budjetin nettona 330 000 euroa, mikä osaltaan näkyi työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvussa. Lisäksi joukkoliikenteen kustannukset alittivat budjetin nettona 70 000 euroa. Alitusta selittää osaltaan reitien kustannustenjakotavan muuttaminen ELY-keskuksen kanssa ja seutulipun hinnan nousu, mutta myös yhden reitin laskutuksen viivästyminen. Laskutuksen viivästyminen aiheuttaa 27 500 euroa kustannukset tilikaudelle 2018.

Kehittämispalveluiden nettobudjetti alittui noin 200 000 euroa. Tuloja saatiin noin 42 000 euroa budjetoitua enemmän ja menoja aiheutui 160 000 euroa odotettua vähemmän. Kustannukset alittuivat etenkin projektitoiminnassa, kun paikallisesti ja alueellisesti ei tullut uusia hankkeita, joihin kaupunki olisi lähtenyt mukaan.

Toimistopalvelut ja **henkilöstöhallinto** pysyivät hyvin budjeteissaan: Toimistopalvelujen nettobudjetti alittui noin 40 000 eurolla ja henkilöstöhallinnon budjetti noin 24 000 eurolla.

Tukipalvelukeskus alitti budjettinsa 120 000 eurolla. Tukipalveluista IT-palveluissa ylittivät henkilöstökulut, mutta palvelujen ostot alittuivat. Toimintakatetasolla jäätiin 44 250 euroa plussalle. Palkanlaskentapalveluissa saatiin toimintatuottoja odotettua enemmän ja kulut alittuivat, näin ollen jäätiin toimintakatetasolla 46 000 euroa budjetoidusta. Talous- ja hankintapalvelut alittivat toimintakatetasolla budjetin 32 000 eurolla.

Keskushallinnon osalta suurin alitus verrattuna budjettiin oli perusturvan tulosityksikössä, jossa menot alittuivat jopa 650 000 euroa verrattuna budjetoituun. JIK:n laskuttama perusterveydenhuolto alittui 184 000 euroa, sosiaalipalvelut 373 000 euroa, vanhuspalvelut 102 000 euroa. Erikoissai-

raanhoito alittui 663 900 euroa verrattuna muutettuun talousarvioon verrattuna, mutta erikoissairaanhoidon myönnettiin -914 000 euroa lisämäärärahaa kesken vuoden. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna erikoissairaanhoido kuitenkin ylittyi 250 000 euroa. JIK:ltä ostettavat vammaispalvelut ylittivät noin 649 000 euroa. Suurimmat ylitykset vammaispalveluissa tapahtuivat kehitysvammaisten ja kehitysvammaisten asumisostopalveluissa yhteensä noin 442 000 euroa sekä henkilökohtainen avun osalla noin 269 000 euroa. Toisaalta sosiaalipalveluihin kuuluvat lastensuojelumenu alittuivat 368 000 eurolla.

Keskushallinto (Kaupunginhallitus)

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Kirjanpidon viive	10–30 pv	Toteutunut
Talouden raportointi	Raportoidaan kuukausittain kaupunginhallitukselle ja johtoryhmälle talouden toteutumisesta.	Toteutunut
Laskujen maksaminen	Laskut kiertävät sähköisesti ja maksetaan eräpäivään mennessä	Toteutunut
Raportoinnin kehittäminen	Hallintokunnat osaavat ottaa tarvitsemansa raportit	Toteutunut
Tiliöinnin oikeellisuus	Opastetaan laskujen tiliöijiiä tiliöimään laskut oikein tilikartan mukaisesti.	Toteutunut
Kehityskeskustelukäytännön kehittäminen. Kehityskeskustelut kirjataan HRM työpöydällä olevilla sähköisillä lomakkeilla. Esimies käy kehityskeskustelun alaistensa kanssa vähintään kerran vuodessa.	Käydyt kehityskeskustelu lukumäärä/vuosi.	Sähköinen lomake on otettu käyttöön. Kehityskeskustelut on useilla osa-alueilla edelleen käymättä.
Prosessien läpikäyminen eri toiminnoissa	Prosessit käyty läpi ja kehittämissuunnitelmat tehty	Prosessi on käyty läpi 2015 kuntaliitoksen yhteydessä. Jotkin osa-alueet ovat käyneet läpi nykyiset prosessit, osalla päivitystyö tekevä.
Asiat käsittelyyn	Nopeasti, viimeistään 1-2 kuukauden kuluessa saapumisesta	Pääsääntöisesti
KuntaToimisto -ohjelmien käytön tehostaminen	Valmistelijat osaavat käyttää esityslista – pöytäkirjajärjestelmän työpöytäsovellusta sekä osaavat tehdä viranhaltijapäätökset.	Tarvittavat henkilöt osaavat käyttää järjestelmiä
Etäpalvelujen käyttäminen jokaisessa yhteispalvelupisteessä	Palvelut saatavilla, vaikka fyysistä toimipistettä ei ole.	Toteutunut
Työllistämispalvelujen toimintamuotojen kehittäminen edelleen	Kunnan maksettavaksi tulevien sakkomaksujen pysyminen kohtuullisena	Ei toteutunut. Työmarkkinatuen kuntalisän määräraha ylittyi 8 049 euroa. Kasvua edellisvuodesta on 37 000 euroa.

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
C. Määrärahat vuonna 2017		
Takaustappio Rengonharju-säätiön lainoista	73 410 €	73 608 €
Rengonharjusäätiön avustus	15 670 €	15 670 €
Palveluliikenne ja asiointiliikenteet	160 000 €	134 075 €
Koko kaupungin tyhytoiminta	45 000 €	24 988 €
Toiminta-avustus Kurikan Työnhakijat ry:lle	45 600 €	45 600 €
Velvoitetyöllistämiseen varattu määräraha	150 000 €	92 607 € (talousarvio- ja toteumasumma eivät sisällä sivukuluja)
Palkkojen harmonisointiin (ei sis.lomituspalveluita, joissa oma määräraha tuloissa/menoissa)	27 500 €+ sos.kulut 6 462 €	
Yhdistymisavustustuloja	1 200 000 €	1 200 000 €
Työmarkkinatuen kuntaosuus	900 000 €	908 049 €
Työllistämiseen liittyvien palveluiden ostoon JIK:ltä	961 490 €	746 913 €
Avustus Haku päällä -tapahtumaan	15 000 €	15 000 €
Avustus Rytmiraide -tapahtumaan	9 000 €	9 000 €
Avustus Aukusti-tapahtumaan	15 000 €	15 500 €
Avustus eläkeläisjärjestöjen vuokramenoihin	6 000 €	6 000 €
Muut avustukset	19 000 € (+lisämääräraha 130 000 Ki Oy Nikkarikeskus)	Nikkarikeskus 130.000 €, kyläyhdistykset nuorisoseurat 11.900 €, muut 6.630 €

Kehittämispalvelut (Kaupunginhallitus)

Kehittämispalvelut (Kaupunginhallitus)	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Tuotot	97 653		97 653	139 510,27	41 857,27	142,9
Kulut	-1 141 574		-1 141 574	-981 055,21	160 518,79	85,9
Netto	-1 043 921	0	-1 043 921	-841 544,94	202 376,06	80,6

Kurikan kaupungin elinkeinotoimi organisoitui uudelleen, kun uusi kaupunginjohtaja aloitti virassaan 1.2.2017, jolloin apulaiskaupunginjohtaja siirtyi elinkeinotoimen palvelukseen 60 %:n työpanoksella. Magneetin kunnallistekniset rakennustyöt jatkuivat. Elinkeinotoimi arvioi vuoden vanhan kuntaliitoksen positiiviset ja negatiiviset vaikutukset. Kuntaliitos nähtiin pääosin erittäin positiivisena asiana koko kaupungin kannalta.

Vuoden loppuun mennessä Kurikkaan perustettiin 89 uutta yritystä. Yrittäjille järjestettiin 12 maksutonta koulutustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 90 osallistujaa. Maakuntakorkeakoulu jatkoi hankkeen jälkeen vakinaisena toimintana vuoden alusta lähtien. Elinkeinojaosto kokoontui 6 kertaa.

Seutukaupunkiverkoston verkostotapaaminen järjestettiin kaksipäiväisenä 15.–16.3.2017 Kurikassa. Kaupunki lähti mukaan seutuohjelman mikroyritykset kasvuun-pilottiin sekä matkailun sekä yrityspuistojen kehittämispilotteihin. Kaupunki oli mukana Kauhajoen Suupohjan Open –kasvukilpailussa, johon haki mukaan 8 kurikkalaista yritystä. Neljä näistä valikoitiin tuomareiden toimesta jatkoon.

Elinkeinotoimi lanseerasi helmikuussa uudenlaisen asukasmarkkinointisivuston, kurkaa.fi. Lisäksi Anne yrittää –kampanja alkoi vuoden alussa. Elinkeinotoimi organisoivat osastot Pytinki- ja Farmarimessuille, kolmille markkinoille sekä Vaasan Taiteiden Yöhön. Yhdeksäs Asu&Elä –tapahtuma järjestettiin syyskuussa. Tapahtumassa ja kohteissa vieraili yli 7000 kävijää. Elinkeinotoimi osallistui yhteisosastolla Suupohjan Elinkeinotoimenkuntayhtymän kanssa Alihankintamessuille.

Elinkeinotoimi teetti SeAMK Markkinatutkimuspalveluilla Kurikan alueen yritysten elinvoimatutkimuksen. Tutkimus toteutettiin huhtikuussa 2017 ja siihen vastasi 257 yrittäjää. Tutkimuksen tuloksista järjestettiin

avoin keskustelutilaisuus yrittäjille syyskuussa. Kaupungin päätoimialoilla ehkä puu- ja huonekaluteollisuutta lukuun ottamatta taloudelliset näkymät paranivat edelleen. Samalla myös yleinen kehittämisaktiivisuus on lisääntynyt. Kehittämistoimi on toteuttanut toimintasuunnitelmaansa, joka on laadittu kehittämistiimissä. Kehittämistiimi myös seuraa suunnitelman toteuttamista.

Kurikan hanke- ja projektipäivä järjestettiin 27.4.2017 ja siihen osallistuivat alueen hanketoimijat ja Seinäjoen seudun kunnat. Tilaisuudessa esiteltiin niiden yhteistyöhankkeiden tulokset ja toimenpiteet, joissa Kurikka on mukana.

Sähköautojen latauspisteet uusittiin uuden sukupolven mukaisiksi yhdessä Fortum Oyj:n, Hotel Kurikan ja Hotelli Alman kanssa. Samalla latauspisteistä tehtiin maksullisia.

Kasvua älykkäistä energiaratkaisuista hankkeessa edistettiin maatalojen energia-asioita, sähköautoilua ja järjestettiin aurinkoenergiaan liittyviä tilaisuuksia.

Lähirookatuottajien yhteistyötä on kehitetty ja järjestetty lähirookapäivä koululla kaupungin ruokahuollon kanssa yhteistyössä, seuraavat syksyllä 2017.

Käynnistetty Maito Kurikka -kehittämishanke yhdessä SeAMK:n kanssa, osallistujia 30 yrittäjää. Kurikan yhteismetsä-hanke käynnistetty yhdessä Metsäkeskuksen kanssa, mukana nyt n. 30 metsätalallista.

Kehittämistoimi on käynyt neuvotteluja sekä investoijien että alueelle mahdollisesti sijoittuvien yritysten kanssa.

Kurikan kaupunki osallistuu Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien omistajavaihdospalveluun.

Käly-hanke on järjestänyt energiatehokkuustapahtuman ledeistä ja aurinkosähköstä sekä erillisen sähköautotapahtuman.

Botniaringin matkailuhankkeessa järjestettiin kaksi tuotekehitystyöpajaa. Hanke osallistui yhdessä kaupungin kanssa Legendsin MM-kisoihin.

Kehittämistoimi suhtautui myönteisesti Viexpon rahoittamiseen ja heidän kv-asiantuntijan sijoittumiseen Kurikkaan/Formuun.

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Neuvontapalvelut	0-4 pv tai asiakkaan kanssa sovittava aikataulu	Toteutunut
Vapaat toimitilat	Ajantasainen luettelo, internet	Toteutunut
Yritysrekisteri	Seinäjoen seudun yritysrekisteri, internet	Toteutunut
Hankkeet ja projektit	Tulosten raportointi kerran vuodessa	Toteutunut
B. Toiminnalliset tavoitteet		
Kehittämistoimi toteuttaa oman toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet	Toiminnan säännöllinen raportointi/kaupungin johtoryhmä ja kehittämistiimi	Johtoryhmälle, kehittämistiimille sekä elinkeinojaostolle
Uudet työpaikat ja vanhojen turvaaminen	Työttömyys alle Etelä-Pohjanmaan ja koko maan keskitason, seurantatapa työttömyysprosentti	Kurikka 8,9 %, Etelä-Pohjanmaa 8,9 %, koko maa 11,5%

Muita toimintamenoja	Talousarvio	Toteutunut
Seinäjoen seudun yhteistoimintahankkeet	90.000 €	40.977 €
Suupohjan elinkeinotoimen ky	14.000 €	9.571 €
Suupohjan kehittämissyhdystys ry	123.170 €	131.452 €
Liiveri	38.250 €	29.714 €
Kylähankkeet	59.000 €	50.146 €
Muut hankkeet (netto)	150.000 €	71.664 €

Muut hankkeet sisältävät Botniaringin, Jalasjärven kulttuuriympäristöhankkeen ja muita pienempiä hankkeita.

Suoritteet	TP 2016	TA 2017	Toteutunut	Tot-%
Yritysten lukumäärä Seinäjoen seudun yritysrekisterin mukaan	1680	1646	1741	106,1

Lomituspalvelut (Kaupunginhallitus)

Lomituspalvelut (Kaupunginhallitus)	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Tuotot	9 324 225		9 324 225	8 897 682,04	-426 542,96	95,4
Kulut	-9 327 422		-9 327 422	-8 833 670,53	493 751,47	94,7
Netto	-3 197	0	-3 197	64 011,51	67 208,51	-2002,2

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Tukea maatalousyrittäjien työhyvinvointia ja jaksamista		
B. Toiminnalliset tavoitteet		
Palvelujen asiakaslähtöinen toteuttaminen	Melan tulokortti	Toteutunut
Tarkoituksenmukainen ja taloudellinen lomituspalvelujen järjestäminen	Melan tulokortti	Toteutunut

Perusturva (Kaupunginhallitus)

Perusturva (Kaupunginhallitus)	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Tuotot	25 000		25 000	4 920,99	-20 079,01	19,7
Kulut	-79 547 327	-914 000	-80 461 327	-79 803 915,85	657 411,15	99,2
Netto	-79 522 327	-914 000	-80 436 327	-79 798 994,86	637 332,14	99,2

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Laadukkaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden saaminen kuntalaisille oikea-aikaisesti ja määrällisesti oikein		
B. Toiminnalliset tavoitteet		
Tarvittavat palvelut kuntalaisille hoitotakuun ja/tai hoidontarpeen määrittämissä rajoissa	Hoitotakuun toteutuminen	Hoitotakuu toteutunut.
Asiakkaan ja potilaan kokonaisuhoito toteutuu tarkoituksenmukaisella tavalla	Hoidon oikea porrastus	
Painotetaan ennaltaehkäisevää työtä, terveyden edistämistä, kuntouttavaa työtä ja varhaista tukea kaikenikäisten palveluissa		
Veteraanikuntoutukseen varattu 35.000 euroa, sisältyy perusterveydenhoidon määrärahoihin		
Lastensuojelussa panostetaan varhaiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisevään toimintaan	Perhetyön kehittäminen	Perhetukiyksikkötoiminta aloitetaan v. 2018.
Voimaperheet toimintamallin kokeiluun varattu 42.000 sis. perusterveydenhuollon menoihin		
C. Määrärahat vuonna 2017		
Sosiaali- ja terveystoimeen kohdistuvat eläkemenopuusteiset eläkemaksut ja varhemaksut		1.299.677 € 1.315.689 €

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
Valtionosuustulo toimeentulo- tukimenoihin valtiolta 50 %	25.000 €	4.789 €
Palvelujen osto JIK ky:ltä: (ei sis. työllist. kp:n menoja)		
Sosiaalipalveluiden hallinto (sis. sos.asiamies, kriisityö, projektit ja hankkeet)	317.480 €	305.680 €
Vammaispalvelut	9.656.060 €	10.305.253 €
Aikuissosiaalityö	1.880.260 €	1.886.660 €
Lastensuojelu	3.690.900 €	3.322.738 €
Vanhuspalvelut	16.855.960 €	16.753.742 €
Perusterveydenhoito	16.256.660 €	16.072.123 €
Erikoissairaanhoito	28.880.070 €	29.130.174 €
Ympäristöterveydenhoito	710.260 €	711.852 €
Yhteensä palveluostot JIK ky:ltä	78.247.650 €	78.488.218 €

Suoritteet	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Tehostettu palveluasuminen, hoitovuorokausia	43.430	55.594	63.182	61.188	96,8 %
Asumispalvelujen osto ulkopuolisilta palvelun-tarjoajilta, palvelusetelillä, hoitovuorokausia	28.299	33.913	32.485	34.091	104,9 %
Palveluasuminen, Mäntykoti (v. 2015 loppuun asti), Koskitien pienkoti (10/2016 asti), hoitovuorokausia	5.102	2.320	0	0	
Vanhusten hoivayksiköt, hoitovuorokausia	39.559	22.741	12.038	9.092	75,5 %
Omaishoidontuen saajat yli 65 v, tukipäivät	53.614	57.815	53.286	58.162	109,2 %
Kotipalvelun kotikäynnit, tuntia	63.787	67.124	68.374	71.971	105,3 %
Kotisairaanhoidon kotikäynnit, tuntia	8.367	8.208	8.546	8.061	94,3 %
Kotiutustiimi (tehostettu kotihoito), tuntia	4.897	5.560	5.628	5.498	97,7 %
Ateriapalvelu, aterioita	82.687	81.001	82.722	78.460	94,8 %
Vanhusten päivätoiminta, käynnejä	2.314	2.152	2.293	2.321	101,2 %
Lääkärikäynnit + puhelinkontaktit	41.894	43.438	44.443	43.918	98,8 %
Aikuisten terveysneuvontakäynnit	8.105	8.463	8.105	7.454	92,0 %
Perheneuvolakäynnit	3.310	4.263	3.627	3.949	108,9 %
Äitiys-, lasten- ja perhesuun. neuvolakäynnit	9.022	9.107	9.244	8.524	92,2 %
Kouluterveydenhuollon käynnit	6.300	6.312	6.515	6.853	105,2 %
Opiskelijaterveydenhuollon käynnit	1.316	1.054	1.366	705	51,6 %
Terapiapalvelut	2.364	2.543	3.021	1.461	48,4 %
Suun terveydenhuollon käynnit	22.651	22.651	22.050	21.952	99,6 %
Lyhytaikainen hoito akuutti- ja kuntoutusosastoilla, hoitopäiviä	24.015	21.840	20.038	20.523	102,4 %
Kehitysvammaisten asumisyksiköt, Kurikka ja Jurva, asumispäivät (16+6+1 paikkaa)	6.141	6.445	8.270	6.692	80,9 %
Kehitysvammaisten asumisyksiköt, Jalasjärvi, asumispäivät (10+6+1 paikkaa)	7.245	7.071	5.840	5.543	94,9 %
Toimintakeskuksen toimintapäivät Kurikka ja Jurva	7.698	7.988	8.998	8.641	96,0 %
Toimintakeskuksen toimintapäivät Jalasjärvi	6.065	5.694	6.157	5.691	92,4 %

Suoritteet	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Kehitysvammaisten laitoshoido (Eskoo), 7 paikkaa+tilap., hoitopäiviä	2.566	2.934	3.124	2.783	89,1 %
Kehitysvammaisten asumisostopalvelut, 26 asiakasta, asumispäiviä	6.878	9.448	9.540	13.858	145,3 %
Kehitysvammaisten lasten tilapäishoito, hoitopäiviä	514	556	572	116	20,3 %
Vammaisten kuljetuspalvelun saajat	474	467	466	493	105,8 %
Vammaisten asumisostopalvelut, hoitopäiviä	6.540	8.187	6.700	9.196	137,3 %
Henkilökohtaisen avustajatoiminnan piirissä	85	91	87	98	112,6 %
Asunnon muutostyöt, saajien lukumäärä	48	35	40	44	110,0 %
Omaishoidontuen saajat, alle 65 v.	81	79	80	71	88,8 %
Toimeentulotukiruokakunnat	1.158	819	540	315	58,3 %
Psykiatrisen palveluasuminen, Punainen tupa + ostopalvelut, hoitopäiviä	11.116	12.234	11.818	12.145	102,8 %
Päihdelaitoskuntoutus, hoitopäivät	276	225	330	258	78,2 %
Päihdehuollon asumisostopalvelut, asumispäiviä	4.118	3.871	4.164	4.023	96,6 %
Kuntouttava työtoiminta, osallistujat vuoden aikana	272	291	400	319	79,8 %
Kuntouttava työtoiminta, työpäivät vuoden aikana	17.693	13.631	12.600	12.709	100,9 %
Perheisiin sijoitetut lapset	9	8	10	9	90,0 %
Perhekoteihin sijoitetut lapset	2	2	1	3	300,0 %
Lastensuojelulaitoksiin sijoitetut lapset	12	15	9	13	144,4 %
Lastensuojelun asiakkaita, lasten lkm	319	185	200	180	90,0 %
Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen piirissä	75	230	200	342	171,0 %
Perhetyöntekijöiden asiakastyötunnit	3.265	3.886	3.483	3.827	109,9 %

Maaseutupalvelut (Maaseutulautakunta)

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
	Tukimaksujen hoitaminen ajallaan	Toteutunut aikataulun mukaisesti
Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tukeminen	Kehittämistiimin toimenpiteiden toteuttaminen	Edetty suunnitellun mukaisesti
B. Toiminnalliset tavoitteet		
Viljelijätukihallinnon tehtävien hoitaminen maksajavirasto-sopimuksessa määritellyillä kriteereillä	Mavin raportti	Mavilla ei huomauttamista sopimuksen toteutumiseen
Laadukkaat asiantuntija- ja hallintopalvelut	Asiakaskysely, arvosana hyvä	Asiakaskyselyä ei ole tehty
Tuloksellinen kehittämistoiminta	Käynnistetyt omat kehittämishankkeet, hankkeisiin osallistuneet yrittäjät, asiakaskysely	4 uutta omaa hanketta, n.105 osallistujaa yhteensä

Sivistysosasto

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot

	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Sivistystoimi (Sivistyslautakunta)						
Tuotot	2 201 131		2 201 131	2 530 060,53	328 929,53	114,9
Kulut	-39 133 420		-39 133 420	-36 904 176,78	2 229 243,22	94,3
Netto	-36 932 289	0	-36 932 289	-34 374 116,25	2 558 172,75	93,1
Vapaa-aikatoimi (Vapaa- aikalautakunta)						
Tuotot	514 620		514 620	518 362,40	3 742,40	100,7
Kulut	-2 781 968	-476 425	-3 258 393	-3 061 302,21	197 090,79	94,0
Netto	-2 267 348	-476 425	-2 743 773	-2 542 939,81	200 833,19	92,7
Sivistysosasto yhteensä						
Tuotot	2 715 751		2 715 751	3 048 422,93	332 671,93	112,2
Kulut	-41 915 388	-476 425	-42 391 813	-39 965 478,99	2 426 334,01	94,3
Netto	-39 199 637	-476 425	-39 676 062	-36 917 056,06	2 759 005,94	93,0

Vyörytykset

	Toteutuneet 1- 12/2017
Sivistystoimi (Sivistyslautakunta)	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-307 130,77
It-palvelujen vyörytysmenot	-555 556,40
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-747 132,89
Menot yhteensä	-1 609 820,06
Vapaa-aikatoimi (Vapaa-aikalautakunta)	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-12 150,78
It-palvelujen vyörytysmenot	-14 710,99
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-44 692,18
Menot yhteensä	-71 553,95
Sivistysosasto yhteensä	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-319 281,55
It-palvelujen vyörytysmenot	-570 267,39
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-791 825,07
Menot yhteensä	-1 681 374,01

Osastopäällikön katsaus

Päivi Hernesmaa
Sivistysjohtaja
Osastopäällikkö

Sivistysosaston talousarvio vuodelle 2017 toteutui 94,3 % toimintakulujen osalta. Tuottoja tuli arvioitua enemmän ja lopulliset toimintatuotot toteutuivat 112,2 %. Sivistyslautakunnan vastaavat luvut olivat 94,3 % ja 114,9 %. Vapaa-aikalautakunnan toimintakulut olivat 94 % ja toimintatuotot 100,7 %.

Vuoden 2017 talousarviossa sivistystoimen yhtenä toiminnallisena tavoitteena oli taloudellisesti ja pedagogisesti tarkoituksenmukainen kouluverkko. Taloudellinen tavoite toteutui suunnitellusti ja kokonaisvaltaista kouluverkko selvitystä alettiin tehdä vuoden 2017 aikana. Varsinainen työryhmä työskentely käynnistyi vuonna 2018. Muita toiminnallisia tavoitteita sivistystoimessa ja vapaa-aikatoimessa olivat muun muassa yhteistyön lisääminen eri palveluja tuottavien yhdistysten, järjestöjen ja muiden yhteistyötahojen kanssa ja monipuolinen palvelujen tarjonta. Näihin tavoitteisiin päästiin esimerkiksi laajentamalla tilojen aukioloaikoja ja tarjoamalla ja järjestämällä kunta- ja erilaista toimintaa ja erilaisia tapahtumia vuoden aikana.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön syksyllä 2017 sähköinen hakemus sekä sähköinen hoitoaikailmoitus. Sähköisellä mobiili-järjestelmällä voidaan seurata sekä lasten hoitoaikojen toteutuneita tunteja että laskutusta. Myös perhepäivähoitajien palkkaukseen liittyvä aineisto ja muu laskutusaineisto muodostuu mobiilin kautta.

Luovan päiväkotia aloitti toimintansa 1.8.2017. Se toimii kiinteässä yhteistyössä koulun kanssa saman esimiehen alaisuudessa. Yksityisiä päiväkoteja Kurikkaan ei ole perustettu vaikka kiinnostusta ja kyselyjä on vuoden aikana ollut muutamia.

Uusi varhaiskasvatussuunnitelma tuli voimaan 1.8.2017. Varhaiskasvatuksen perusteet ovat ensimmäistä kertaa kansallinen normi, joka ohjaa varhaiskasvatuksen toteuttamista. Suunnitelman suurimmat uudistukset koskivat oppimiskäsitystä, toimintakulttuuria, pedagogisesti painottunutta kasvatusta, opetuksen ja hoidon kokonai-

suutta sekä laaja-alaisen osaamisen käsitettä. Uudessa varhaiskasvatussuunnitelmassa nostetaan vahvasti esiin lapsen ja huoltajien osallisuus varhaiskasvatustoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.

Opetustoimi

Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö jatkui edelleen. Kevätlukukauden lopussa päättyi alakouluissa ensimmäinen uuden opetussuunnitelman mukaan toteutettu lukuvuosi. Yläkoulun 7-luokat siirtyivät uuteen opetussuunnitelmaan lukuvuoden 2017-2018 alusta.

Kurikassa toimii kaksi lastensuojeluyksikköä Valokki ja syksyllä 2017 toimintansa aloittanut Tuisku. Lastensuojeluyksikköön sijoitetun lapsen ja nuoren perusopetuksesta vastaa sijaintikunta. Kurikan kaupunki on järjestänyt yksiköihin opetuksen palkkaamalla niihin opettajat.

Vuoden loppuun mennessä valmistui uusi tieto- ja viestintäteknologian strategia, jolla ohjataan tämän merkittävän osa-alueen kehittämistä Kurikan opetustoimessa. Strategia on vuosille 2018-2020. Strategiassa on linjattu oppilaiden omien laitteiden käyttöä, laitehankintoja ja käyttöön otettavia eri ohjelmistoja. Myös tietoturvaan liittyvät lakimuutokset on huomioitu.

Koulukuljetukset kilpailutettiin keväällä ja uusi sopimuskausi alkoi syyslukukauden alusta. Sopimus on voimassa heinäkuulle 2019. Kuljetusjärjestelyjä seurataan tiiviisti ja niitä halutaan kehittää entistä toimivammiksi tietoteknisten apuvälineiden ja riittävien henkilöresurssien avulla.

Opetushallituksen määräystä Lukion opetussuunnitelman perusteet nuorten lukio-koulutusta varten on noudatettu 1.8.2016 lähtien. Kurikan lukioille tuli laatia annettujen perusteiden pohjalta opetussuunnitelmat, jotka lukion aloittavien opiskelijoiden kohdalla otettiin käyttöön samasta ajankohdasta alkaen. Käyttöönotto etenee vuosiluokka kerrallaan.

Ylioppilaskirjoitusten digitaalinen kirjoitusprosessi on edelleen ajankohtainen ja sitä viedään eteenpäin. Samoin yhteistyön rakentaminen Sedu Kampuksen merkeissä jatkuu.

Kirjastotoimi

Etelä-Pohjanmaan kirjastojen tietokannat yhdistettiin vuoden 2017 alusta. Etelä-Pohjanmaan kunnat sekä Perho, Veteli, Laihia, Kaskinen ja Isonkyrön kunta liittyivät Eepos-kirjastoihin. Nyt kirjastoilla on yhteiset asiakasrekisterit, aineistotietokannat ja käyttösäännöt.

Syyskuussa pääkirjastossa lanseerattiin uusi palvelu, Digitori. Digitorin koulutuksilla annetaan kuntalaisille opastusta ja valmiuksia älylaitteiden ja erilaisten verkon palveluiden käyttöön. Syyskuusta alkaen pääkirjasto alkoi toimia myös Netticket-lipunmyyntipisteenä.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimen vuosiaavustukset päätettiin keväällä 2017. Yhteensä liikuntatoimen avustuksia jaettiin noin 90 000 euroa yli 30 seuralle. Toiminta-avustusten osuus oli 90% summasta ja loppu jaettiin kohdeavustuksena. Lisäksi yhdistyksille ja yhteistyökumppaneille kohdistettiin avustuksia palvelujen järjestämiseen ja liikuntapaikkojen ylläpitämiseen hieman reilut 150 000 euroa.

Liikuntapaikkojen osalta saatiin avustuspäätökset Säläsjärven kuntoradan peruskorjaukseen sekä Jalasjärven skeittiparkkiin. Myös urheilupuiston ulkokuntosali sai vuoden 2017 aikana myönteisen rahoituspäätöksen. Jurvan kuntosalin remontti lisäsi käyttömukavuutta ja selkeyttä tiloihin. Samalla parannettiin valaistusta, päivitettiin laitekantaa ja korjattiin tiloista löytynyt lievä kosteusvaurio.

Nuorisotoimi

Nuorille tehtiin syksyllä harrastekysely, jonka tuloksena nuorille suunnattua toimintaa monipuolistettiin. Kyselyssä esille tullut nuorten kiinnostus eri pelitapahtumiin huomioidiin ja päätettiin lähteä mukaan nuorille suunnattuun valtakunnalliseen peliviikkoon. Viikon aikana nuorisotiloissa järjestettiin eSports-turnauksia. Lisäksi vuoden aikana on lisätty kulttuuripainotteista nuorisotyötä.

Jurvan nuorten työpajan käynnistämistä ja Ohjaamo Kurikka toimintaa valmisteltiin ja suunniteltiin yhteistyössä JIK- peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän kanssa. Varsinainen toiminta päätettiin aloittaa vuoden 2018 aikana.

Nuorisovaltuuston toiminnan käynnistyminen on lisännyt nuorten vaikuttamismahdollisuuksia. Nuvassa on jäseniä eri puolilta kuntaa.

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimessa sosiaalisen median käyttö on tuonut yli 200 uutta sivustokävijää kulttuuritoimen Facebook-sivuille. Julkaisuja on ollut 131 kpl, joista jokainen on kerännyt 500–1500 katsojakertaa.

Kulttuuria harrastaville nuorille toukokuun lopussa järjestetyt pohjoismaiset kulttuuripäivät olivat huipputilaisuus osallistua ja kommunikoida kansainvälisessä ympäristössä yhdessä ruotsalaisten ja norjalaisten nuorten ja aikuisten kanssa. Kurikan yhteiskoulun perinnepäivä ja yläkouluikäisten SM-rock-tapahtuma vuonna 2017 järjestettiin Suomi 100 -teeman mukaisesti.

Suomi 100-ohjelmahankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen kuntalaiset osallistuvat aktiivisesti juhluvuoden aikana. Tapahtumista suurin oli muusikko Joose Tammelinin säveltämä yli kaksi tuntia kestävä Kalevala-aiheinen Satu Sammosta musiikinäytelmä. Sävellys oli tehty seitsemälle solistille, n. 50 hengen kuorolle ja yli 60-henkiselle orkesterille, näyttelijöille ja tanssijoille.

Suomi 100 juhluvuosi huipentui Kurikan Monnarilla järjestettyyn Itsenäisyyspäiväjuhlaan 6.12.2017.

Sivistystoimi (Sivistyslautakunta)

	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Sivistyslautakunnan hallinto						
Tuotot				10 203,14	10 203,14	-100,0
Kulut	-179 740		-179 740	-244 062,45	-64 322,45	135,8
Netto	-179 740	0	-179 740	-233 859,31	-54 119,31	130,1
Varhaiskasvatus						
Tuotot	1 128 150		1 128 150	1 285 449,39	157 299,39	113,9
Kulut	-13 287 436		-13 287 436	-12 443 290,02	844 145,98	93,6
Netto	-12 159 286	0	-12 159 286	-11 157 840,63	1 001 445,37	91,8
Perusopetus						
Tuotot	819 020		819 020	985 725,12	166 705,12	120,4
Kulut	-19 974 197		-19 974 197	-18 892 197,80	1 081 999,20	94,6
Netto	-19 155 177	0	-19 155 177	-17 906 472,68	1 248 704,32	93,5
Palveluohjaus						
Tuotot	84 000		84 000	142 397,00	58 397,00	169,5
Kulut	-526 738		-526 738	-463 754,19	62 983,81	88,0
Netto	-442 738	0	-442 738	-321 357,19	121 380,81	72,6
Lukiopalvelut						
Tuotot	27 500		27 500	31 585,39	4 085,39	114,9
Kulut	-2 880 784		-2 880 784	-2 729 278,39	151 505,61	94,7
Netto	-2 853 284	0	-2 853 284	-2 697 693,00	155 591,00	94,5
Muu koulutoimi						
Tuotot	66 861		66 861	2 745,92	-64 115,08	4,1
Kulut	-979 038		-979 038	-933 193,59	45 844,41	95,3
Netto	-912 177	0	-912 177	-930 447,67	-18 270,67	102,0
Kirjastopalvelut						
Tuotot	75 600		75 600	71 954,57	-3 645,43	95,2
Kulut	-1 305 487		-1 305 487	-1 198 400,34	107 086,66	91,8
Netto	-1 229 887	0	-1 229 887	-1 126 445,77	103 441,23	91,6
Sivistystoimi (Sivistyslautakunta)						
Tuotot	2 201 131		2 201 131	2 530 060,53	328 929,53	114,9
Kulut	-39 133 420		-39 133 420	-36 904 176,78	2 229 243,22	94,3
Netto	-36 932 289	0	-36 932 289	-34 374 116,25	2 558 172,75	93,1

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Jokaisella oppilaalla, joka Kurikassa päättää opintonsa, on jatko-opintokelpoisuus	Kaikki suorittavat loppuun peruskoulun oppimäärän ja saavat toisen asteen opiskeluvälmiuden	Keväällä 2017 päättötodistuksen sai 253 oppilasta.
Koulujen opettajina ovat pätevimmit ja parhaat saatavilla olevat henkilöt	Pätevät opettajat ja muu henkilökunta. Opettajien ja muun henkilökunnan jatkuva koulutus. Seurantatapa: pätevien %-osuus henkilöstöstä (sis. päätoimiset tuntiopettajat) Koulutusmenot € / opettaja.	203 opettajaa, joista 13 epäpätevää (6 %). Koulutusmenot yht. 94.370 €, n. 465 € / opettaja (sis. kurssimaksut, majoitus- ja matkakulut, päivärahat ja sijaisten palkkakustannukset).
B. Toiminnalliset tavoitteet		
Ylläpidetään taloudellisesti ja pedagogisesti tarkoituksenmukainen kouluverkko.	Seurantatapa: Oppilasmääräennuste, talousarvioseuranta, valtuuston määrittämät perusteet kouluverkosta (strategia)	
Laaditaan kokonaisvaltainen kouluverkkoselvitys, sisältäen lukiot viimeistään kevään 2018 aikana.		Kouluverkkoselvitystyöryhmä on aloittanut työskentelynsä.
Kouluille turvataan riittävät opetusresurssit tarvittaessa oppilaita tai opettajia joustavasti siirtäen.	Seurantatapa: Oppilasmääräennuste	
Tuntikehyksen tavoitetaso perusopetuksessa:	Seurantatapa: tuntikehys/lukuvuosi	
Perusopetuksen 1-9 vuosiluokilla olevien oppilaiden yleisen, tehostetun ja erityisen tuen tarpeeseen vastataan tukemalla oppilasta varhaisessa vaiheessa ja muodostamalla opetusryhmät joustavasti.		
Pyritään, että lukuvuonna 2016-17 / 2017-18 on:		
Vähintään yksi erityisopettaja 100-130 oppilasta kohden	Päätoiminen erityisopettaja / oppilasta	Perusopetuksessa 29 erityisopettajaa ja 2142 oppilasta (20.9.). Suhdeluku on siis 1:74.

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
<p>1–6 vuosiluokilla yksi koulunkäyntiavustaja alle 70 oppilaan koululla, kaksi avustajaa alle 150 oppilaan koululla.</p> <p>Jalasjärven yläasteella, Jurvan yhtenäiskoulun 7–9 vuosiluokilla ja Kurikan yhteiskoululla yht. 6 avustajaa</p>	<p>Koulunkäyntiavustajia / koulu</p>	<p>Jurvan yhtenäiskoulun 1-6 vuosiluokilla on kuusi avustajaa.</p> <p>Paulaharjulla 19 (vammaisopetus 9, pienluokat 4, yleisopetus 6) lisäksi 1 kasvatusohjaaja, Kirkonkylällä 13 (vammaisopetus 5, pienluokat 4, yleisopetus 4) ja muilla 1-6 vuosiluokkien koululla 1-4 avustajaa.</p> <p>Kurikan yhteiskoululla on viisi avustajaa, Jurvan yhtenäiskoulun 7-9 vuosiluokilla 1 ja Jalasjärven yläasteella 4 avustajaa, joista yksi Valokissa.</p> <p>Koulunkäyntiavustajien viikkotuntimäärä vaihtelee 15 - 38,25 h.</p>
<p>Opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain, yhdysluokittain tai muutoin tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että oppilaiden tarpeet tulevat huomioiduksi ja opetuksen tavoitteet saavutetaan.</p>	<p>Tilastointipäivän 20.9. oppilasmäärät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehostetun tuen oppimissuunnitelma • Erityisen tuen päätös 	<p>Tilastointipäivän 20.9. mukaiset oppilasmäärät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehostetun tuen oppimissuunnitelma, 228 oppilasta • Erityisen tuen päätös, 169 oppilasta.
<p>Lukiot toteuttavat yhteisesti joko verkossa tai virtuaalisesti osan tarjottavista kursseista.</p>		<p>Lukio-opetusta annetaan Jalasjärven, Jurvan ja Kurikan lukioissa. Hallinto toimii erillisenä.</p> <p>Valinnaisten kielten kursseja on järjestetty mahdollisuuksien mukaan kokonaan tai osittain verkossa.</p>
<p>Koulukuljetus 1 – 4 luokalla koko lukuvuoden, jos matka vähintään 3 km.</p>	<p>Seurantatapa: kuljetusoppilaiden lukumäärä/vuosi</p>	<p>Oppilaat joiden koulumatka 3-5 km:</p> <p>Kevät:</p> <p>1 lk. 30 opp. 2 lk. 20 opp. 3 lk. 34 opp. 4 lk. 18 opp.</p> <p>Syksy:</p> <p>1 lk 39 opp. 2 lk 32 opp. 3 lk 19 opp. 4 lk 36 opp.</p>

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran- tatapa	Toteutunut
C. Määrärahat		
Suupohjan Ammatti-instituutti 10.000 €	Seurantatapa: käyttö/ vuosi	Perussopimuksen mukaista mak- suosuutta maksettu 13.158 €
Kurikkalan Settlementille kansalaisopistotoiminnan järjestämisestä avustus 300.000 €	Avustuksen myöntäminen. Avustus sisältää kahden vakituisen musiikinopettajan palkkakustannukset. Seurantatapa: käyttö/ vuosi	Avustus maksettu kokonaisuudessaan.
Musiikkiopistotoiminnan järjestämisestä avustus Alajärven musiikkiopistolle 160.000 € ja E-P:n musiikkiopistolle 80.000 € Mikäli toiminta siirtyy 1.8.2017 kokonaisuudessaan Alajärven musiikkiopistolle, on EP-MO:n avustus kevään ajalta 40.000 €. EPMO:n avustus sisältää Kurikan toimipisteen käytössä olevien musiikkivälineiden ja soittimien lunastuksen Kurikan kaupungille.	Avustuksen myöntäminen Seurantatapa: käyttö/ vuosi	Kurikan kaupungin musiikkiopistotoiminta siirtyi Alajärven musiikkiopistolle 1.1.2017 lukien. Avustusta maksettu 321.387 €. Musiikkivälineet on sopimuksella luovutettu Kurikan kaupungin omistukseen.
Keskiasteen oppilaitosten opiskelijoiden kuljetusreititarjonnan kehittäminen	Seurantatapa: käyttö/ vuosi	Kyydityksiä Polvenkylä-Miedon, Jurvan sekä Jalasjärven alueilla. Polvenkylä-Mieto -suunnan kuljetus järjestetään käyttäjien vähyyden vuoksi ainoastaan talvikaudella. Kuljetukset järjestetään kutsuohjattuna.
Jääajan osto Kurikan Jäähalli Oy:ltä 25.000 €	Avustuksen myöntäminen Seurantatapa: käyttö/ vuosi	Jääaika ostettu sopimuksen mukaisesti.
Opiskelijaraha 44.000 €, jaetaan syksyllä hakijoiden kesken	Seurantatapa: käyttö/ vuosi	Opiskelijaraha maksettu 202 opiskelijalle yht. 40.400 €. II-aste: 59 opiskelijaa AMK: 69 opiskelijaa yliopisto: 74 opiskelijaa
Kurikan kampuksen valmistelutyöt; mm. suunnittelukokoukset ym. 30.000 €.	Seurantatapa: käyttö/ vuosi	Maksettu 24.033 €.

Oppilasmääräennuste/ perusopetusryhmät			
Koulu	Toteutunut 2016-17	Arvio 2017-18	Toteuma 2017-18
Hirvijärvi	55 / 3	59 / 3	57 / 3
Jurvan yhtenäiskoulu 1-6 lk	223 / 12	228 / 12	229 / 12
Kangas	128 / 7	131 / 7	135 / 7
Keskikylä	38 / 3	34 / 3	33 / 3
Kirkonkylä + erityisopetus	199 + 27 / 12	215 + 27 / 12	218 + 27 / 14 + 3
Koivisto	59 / 3	63 / 3	67 / 3
Koskue	54 / 3	60 / 3	56 / 3
Luopajärvi	64 / 3	66 / 3	66 / 4
Luopa	71 / 4	70 / 4	69 / 4
Metsola	47 / 3	45 / 3	42 / 3
Mieto	88 / 5	84 / 5	83 / 5
Paulaharju + erityisopetus	249+21 / 12	258+20 / 13	253 + 19 / 14 + 4
Säntti	34 / 3	33 / 3	32 / 3
Tuiskula	49 / 3	46 / 3	44 / 3
Jalasjärven yläaste	260 / 12	242 / 12	262 / 15 + Valokki
Jurvan yhtenäiskoulu 7-9 lk	124 / 6	117 / 6	119 / 7
Kurikan yhteiskoulu	353 / 18	337 / 18	334 / 18

Tunnusluvut				
	TP 2016	TA 2017	Toteutunut	Käyttö-%
Vuosiluokat 1-6				
Oppilasmäärä	1394	1442	1430	99
Tuntikehys	2155	2155+10	2155 + OKM 24	100
Tuntikehys, erityisopetus	475	475	475	100
Vuosiluokat 7-9				
Oppilasmäärä	745	696	715	104
Tuntikehys	1469	1439	1460	101
Tuntikehys, erityisopetus	206 + 25 + 24	206 + 25 + 24	210 + 24	92 (ei Nummela)
Lukio				
Oppilasmäärä	298	290	312	108
Kurssimäärä	547	547	547	100

Suoritteet	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Peruskoulut (Sisältää mahd. erillisrahoitushankkeet)				
Menot	19.602.433	19.974.197	18.892.198	95
Oppilasmäärä	2.139	2.138	2.145	100
€/opp.	9.164	9.342	8.808	94
Opetustunnit	181.181,15	172.510	178.286,93	103
€/opetustunti	108,19	115,78	105,97	92
Lukio (Sisältää mahd. erillisrahoitushankkeet)				
Menot	2.799.801	2.880.784	2.729.278	95
Oppilasmäärä	298	290	312	108
€/opp.	9.395	9.934	8.748	88
Opetustunnit	23.633,65	19.684	21.163,1	108
€/opetustunti	118,46	146,36	128,96	88

Muut tavoitteet

1.-2.-luokkalaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta kaupunki saa lain mukaan päättää itse missä ja millä laajuudella toimintaa toteutetaan. Sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään, jos 1.-2. luokkien oppilaita on ryhmään tulossa vähintään 8 lasta. Mikäli jonakin toimintakauden kuukautena lapsimäärä putoaa alle 8, toiminta lopetetaan seuraavan kuukauden loppuun mennessä.

Esi- ja perusopetuksen ja lukion yhteistyöhön eri koulumuotojen välillä kiinnitetään erityistä huomiota.

Kehittämistyötä ohjaa tarvittaessa sivistyslautakunta.

Lukuvuoden 2016–17 keväällä -17 ja IV 2017–18 syksyllä apip-toimintaa järjestettiin Kirkonkylän koululla Apilassa sekä Paulahar-

julla Reppulissa, keväällä myös Kankaalla. Ip-toimintaa järjestettiin Jurvan yhtenäiskoululla ja keväällä myös Koskuella. Ip-toimintaa aloitettiin syksyllä myös Kankaalla, mutta se lopetettiin lapsimäärän vähyyden vuoksi marraskuun alusta lukien.

Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheyhteistyötä kehitetään aktiivisesti. Esimerkiksi perusopetuksessa järjestetään yläkoulun ja lukion kesken "7 lk fiilistelypäivä", ja lukion opiskelijat käyvät kertomassa opiskelusta 8 luokan opotunneilla. Lisäksi järjestetään täsmäpäiviä jolloin tutustutaan II-asteen oppilaitoksiin, lukio mukaan lukien.

Lukio- ja ammatillisen opetuksen yhteistyötä on tiivistetty nimeämällä yhteinen markkinointiryhmä Sedun kanssa ja osallistamalla yhteisellä osastolla Opinlakeus – messuille. Kurikan lukion Vanhain tansseihin osallistuu myös Sedun opiskelijoita ja kouluilla on myös yhteinen bändi.

Varhaiskasvatus

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran- tapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Varhaiskasvatuspaikan myöntäminen lakisääteisessä ajassa.	Neljän kuukauden järjestelyaika. Työn tai opiskelun vuoksi, tai jos tarve ei ole ollut ennakoitavissa, kahden viikon järjestelyaika.	On toteutunut. Lisäryhmän tarve on esiintynyt Jurvan alueella. Lisähoitopaikkoja on saatu uusilla perhepäivähoitajilla Jurvan ja Kurikan alueella.
B. Toiminnalliset tavoitteet		
Avoimen varhaiskasvatusyksikön laaja-alaisen yhteistyön jatkaminen ja kehittäminen uudelleen järjestellen perheiden varhaisen tukemisen kehittämiseksi yhteistyössä JIK ky:n perhekeskuksen sekä kolmannen sektorin kanssa. Avoimen varhaiskasvatus toiminnan kehittäminen koko Kurikan alueella huomioiden eri toteuttamistavat.	Avoimen päiväkodin toiminnan monimuotoisuus yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Kehittämistyö on jatkunut ja jatkuu yhä. JIK ky:n edustajien kanssa on koottu pieni yhteistyöryhmä, jossa on suunniteltu avoimen päiväkodin toimintaa, resurssien sekä vastuiden jakautumista ja yhteistyötä. Jalkautuvaa varhaiskasvatusta on lähdetty kehittämään keskustaluon ulkopuolelle. Ensimmäinen kokeilu suunniteltu Sarvijoelle.
Esi- ja alkuopetuksen rakentava yhteistyö ja yhteisten käytäntöjen kehittäminen.	Esiopetus ja koulu pilotoivat uusien toimintatapojen kehittämistä. Toteutetaan nivelvaiheyhteistyötä vuosikellon mukaisesti.	Nivelvaiheyhteistyön kehittämisen suunnittelu aloitettu. Koulun ja koulun erityisopetuksen sekä esiopetuksen ja esiopetuksen erityisopetuksen edustajista koottu työryhmä eri näkökulmien avaamiseksi.
Perhepäivähoidon ja koko varhaiskasvatuksen mobiiliratkaisun hankintasuunnittelun jatkaminen.	Päivähoito-ohjelman ominaisuuksien hyödyntämisen kehittäminen.	Sähköinen hoitoaikailmoitus ja seuranta on otettu käyttöön 1.8.2017 lukien.
Tarpeenmukaisten työkäytäntöjen yhdenmukaistaminen uuden Kurikan alueella.	Selkeä ja yhteinen tapa toimia.	Kurikan uusi varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty sivistyslautakunnassa 13.6.2017 § 64. Tämä suunnitelma ohjaa toimintaa.
Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen VASU 2017 –määräysten mukaan.	Uusi varhaiskasvatussuunnitelma 1.8.2017 käyttöön.	Kurikan uusi varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty sivistyslautakunnassa 13.6.2017 § 64.

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa kolmella tasolla (VAPEKO)-hankkeelle saatu valtionavustusta.	Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa sekä käytäntöjä kehitetään erilaisten menetelmien ja koulutuksien avulla kolmella eri tasolla, joita ovat lasten kanssa toimimisen taso, työyhteisön ja tiimien taso sekä eri yhteistyöverkoston taso.	Hanketoimintoja on toteutettu pitkin vuotta kaikilla kolmella tasolla. Hankkeen väliraportti on toimitettu Opetushallitukseen keväällä 2017. Hankkeelle anottu ja saatu jatkoaikaa huhtikuulle 2018 asti.
Päivähoidon palvelusetelin käyttöönoton selvittäminen.	Päivähoidon palvelusetelin käyttöön ottaminen huoltajien valinnanvapauden lisäämiseksi.	Selvitystyö on käynnissä.
Lasten kotihoidon tuen kuntalisä 50 €/lapsi/kk alle 3 -vuotiaille samoin ehdoin kuin lakisääteinen tuki.	Seurantatapa: käyttö / vuosi.	Kuntalisää maksettu 110 269 €.

Tunnusluvut				
Laskettu oletusarvona yli 3-vuotiaiden määrällä sekä uuden mitoituksen mukaisesti suhdeluvulla 1:8	TP 2016	TA 2017	Toteutunut	Käyttö-%
Perhepäivähoidon paikat (lask. 1:4)	232	232	191	82
Ryhmäperhepäivähoito paikat	12	12	13	108
Päiväkotipaikat	840	840	603	72
Esiopetuspaikat	254	212	220, joista eo + hoito 143	104
josta vuorohoitoa käyttävien lasten määrä	90	90	87	97

Kirjastopalvelut

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran-tatapa	Toteutunut
Kirjastopalvelujen saavutettavuus on hyvä ja kirjastojen aukioloajat ovat riittävät	Kirjastot ovat avoinna päivisin ja arki-iltoisin, pääkirjasto ja Jalasjärven kirjasto myös lauantaisin. Kirjastoautot palvelevat kattavalla pysäkkiverkostolla. Seuranta: aukiolotunnit, kirjastoautojen pysäkit	Toteutunut
Laadukas, monipuolinen ja ajantasainen aineistokokoelma	Uutuushankinta 300-400 kirjaa / 1000 asukasta, poistot 8 % kokoelmasta	Toteutunut tavoitetason mukaisesti.
Kirjasto on aktiivinen ja haluttu yhteistyökumppani	Verkostoituminen uusiin suuntiin, yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	Uutuushankinta 403 nidettä / 1000 asukasta, poistot 7 % kokoelmasta.
Kirjasto tukee kansalaisten tietoyhteiskuntataitoja ja medialukutaitoa sekä järjestettyä ja omaehtoista oppimista	Ajantasainen laitteisto, opastukset, yhteistyö koulujen kanssa, monilukutaitodiplomi. Seuranta: opastustilanteiden ja osallistujien määrä	Yhteistyötä tehdään yhdistysten, koulujen, yritysten ja muiden palveluorganisaatioiden kanssa.
Kirjasto järjestää tapahtumia sekä ottaa käyttöön ja kokeilee uusia palvelukonsepteja. Kirjasto seuraa aikaansa ja reagoi uudistuksiin nopeasti.	Tapahtumat, luennot, opastukset, käyttäjäkoulutukset. Seuranta: osallistujien määrä	Opastusten määrä 62, osallistujia 64, käyttäjäkoulutusten määrä 140, osallistujia 1.561.

Suoritteet	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Kirjastoaineiston lainoja	235.524	339.241	360.000	327.450	91%
Kirjastokäyntejä	117.787	156.060	185.000	157.161	85%
Verkkokäyntejä	31.462	44.196	60.000	44.272	74%
Tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten osallistujamäärä	4766	5.529	5.000	9.040	181%

Vapaa-aikatoimi (Vapaa-aikalautakunta)

	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Vapaa-aikalautakunta						
Tuotot	0		0	0,00		
Kulut	-16 013	0	-16 013	-18 550,42	-2 537,42	115,8
Netto	-16 013	0	-16 013	-18 550,42	-2 537,42	115,8
Liikuntapalvelut						
Tuotot	307 000		307 000	309 381,06	2 381,06	100,8
Kulut	-1 600 806	-476 425	-2 077 231	-2 003 049,03	74 181,97	96,4
Netto	-1 293 806	-476 425	-1 770 231	-1 693 667,97	76 563,03	95,7
Nuorisopalvelut						
Tuotot	206 620		206 620	208 035,06	1 415,06	100,7
Kulut	-820 982		-820 982	-738 497,67	82 484,33	90,0
Netto	-614 362	0	-614 362	-530 462,61	83 899,39	86,3
Kulttuuripalvelut						
Tuotot	1 000		1 000	946,28	-53,72	94,6
Kulut	-344 167		-344 167	-301 205,09	42 961,91	87,5
Netto	-343 167	0	-343 167	-300 258,81	42 908,19	87,5
Vapaa-aikatoimi (vapaa- aikalautakunta)						
Tuotot	514 620		514 620	518 362,40	3 742,40	100,7
Kulut	-2 781 968	-476 425	-3 258 393	-3 061 302,21	197 090,79	94,0
Netto	-2 267 348	-476 425	-2 743 773	-2 542 939,81	200 833,19	92,7

Liikuntapalvelut

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran- tatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Koululaisten uimaopetuksen järjestäminen vuonna 2017.	Yhteistyössä koulu- toimen kanssa jär- jestetään ohjattua uimaopetusta kaikille alakouluikäisille resurssi- en puitteissa. Tavoitteena edes vält- tävä uimataito jokai- selle nuorelle. Kuudes- luokkalaisille vuosittain uimataitotesti 200 m.	Toteutunut kysynnän ja resurssien puitteissa.
Yhteistyön kehittäminen III-sektorin kanssa	Seuraparlamentti	Toteutunut. Lisäksi toimintamalli kuntalaiskuulemisiin liikuntapaik- karakenemisissä vakiintunut.
B. Toiminnalliset tavoitteet		
Eriyisliikuntaryhmien liikuntaryhmien järjestäminen	Kehitetään yhteistyö- tä kansalaisopiston ja fysioterapian kanssa, jotta kuntalaisilla säilyisi tasapuoliset edellytyk- set saada liikuntapal- veluja.	Liikuntatoimi on omalta osaltaan kertonut näkökulmansa kansalai- sopistotoiminnan kehittämiseen. Fysioterapian kanssa yhteistä ryhmätoimintaa.
Liikuntatapahtumat	1–2 kertaa vuodessa liikunta- ja harrasteta- pahtuma.	Toteutunut monimuotoisesti eri toimialojen, yhdistysten ja mat- kailuyritysten kanssa.
C. Määrärahat		
Avustuskäytäntöjen yhtenäistämi- nen	Kaupungin avustuskäy- tännöt yhteneväisiksi hallintokuntien välil- lä. Toteutus yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.	Keskushallinnon avustusohje ovat samankaltaiset vapaa-aikalauta- kunnan avustusohjeen kanssa.

Ao. taulukossa ohjaustoiminnan lukumäärän ja osallistujien laskentatavassa vuoden 2017 talousarvioon on tehty muutos suhteessa aikaisempiin vuosiin. Tunnuslukujen laskentatavan selkeyttämiseksi vuoden 2017 luvut koskevat pelkästään liikuntatoimia. Ts. ei sisällä nuorisotoimia, eikä yhteis-

toiminnassa järjestettyjä ohjaustoimintaa. Uimahallien kävijämäärissä on vajausta 3000–4000 kävijän verran, koska liikuntatoimi ei ole saanut sopimuksesta huolimatta kaikkia ulkopuolisten käyttäjien kävijämääriä.

Suoritteet (Liikuntatoimi)	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Ohjaustoiminnan lukumäärä	1 703	600	1061	177%
Ohjaustoiminnan osallistujat	23 324	11.000	17303	157%
Kuntokampanjat suoritteina	22 432	28.000	17167	61%
Uimahallien kävijämäärä	94 696	98.000	91431	93%
Toiminta- ja kohdeavustukset	3,7€/as	4,2 €/as	4,35€/as	104%

Nuorisopalvelut

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran-tatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Perusnuorisotyön tukeminen myös sivukylille	Kaupungin järjestämää ohjattua nuorisokerho-toimintaa. Nuorisotalo Kurnu, Jurvan nuoppari ja sivukylien pelikerhot, Wilhola Jalasjärvi. <ul style="list-style-type: none"> Kävijämäärät/vuosi Nuorisoseurojen avus-tukset toimintaan	Nuorisotoimi ohjaukset 2160 Nuorisotoimi asiakkaat 16 890
Etsivän nuorisotyön kehittäminen.	Asiakaskäyntien seu-raaminen, PARENT	Asiakasmäärä 139
Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen	Seuranta, PARTY	Asiakasmäärä 45 Yksilövalmennus 802krt. Ryhmävalmennus 792 krt.
B, Toiminnalliset tavoitteet		
Nuorisotalo Kurnu avoinna 4 pv/vko, Nuorisoseurat 1 pv/vko ja Jurvan nuoppari 4 pv/vko, Wilhola 4 pv/vko, liikennepuisto	Kävijämäärät/vuosi	Toteutunut Liikennepuistot kävijämäärät: Kurikka 4848 Jurva 517 Jalasjärvi 1460
C. Määrärahat		
Nuorisotoimen talousarviossa on nuorisojärjestöille ja nuorten toimintaryhmille avustuksia Vapaa-aikalautakunta päättää rahojen jaosta	Nuorisovaltuuston toiminnan seuraaminen ja tukeminen Yhteistyö järjestöjen kanssa	Nuorisovaltuuston toimikausi 1.11.2017-31.10.2019 Avustukset jaettu
Kurikan ja Jalasjärven 4H-yhdistysten kanssa ostopalvelusopimus Nuorisovaltuuston toimintaan 5 000 €	Panostuotos laskelma 4H –ostopalvelusopimuksesta	Laadittu ostopalvelusopimukset

Kulttuuripalvelut

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran- tatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Kulttuuritoimijoiden ja taiteenhar- rastajien yhteistyön lisääminen	Yhteiset tapahtumat, teemat	Toteutunut yhteistyöllä.
Kansainvälisen yhteistyön jatkami- nen	Pohjoismaiset kulttuu- ripäivät Kurikassa 25.- 28.5.2017	Pohjoismaiset kulttuuripäivät on- nistuivat kiitettävästi. Osallistujia joka päivä 4 x 120 = 480. Kahdes- sa yleisötapahtumassa osallistujia yhteensä n. 1.000.
B, Toiminnalliset tavoitteet		
Elinvoimainen ja kehittyvä kulttuuri- tarjonta	Avustusten saajat kpl/x €/as	
Toiminta-avustukset	Avustusten saajat kpl/x €/as	40 / 6,16 €/as. (21.294 asukasta)
Kulttuuritoimen järjestämät tapahtu- mat	Tapahtumat/kävijä- määrät	55 / 12.000
Kulttuuritoimen tukemat tapahtu- mat	Tapahtumat/kävijä- määrät	70 / 15.000
C. Määrärahat		
Avustukset • Museoavustukset		Museoavustuksia maksettu 67 050 e

Tekninen osasto

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot

	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Tekninen toimi (Tekninen lautakunta)						
Tuotot	18 664 134	476 425	19 140 559	18 877 432,05	-263 126,95	98,6
Kulut	-21 795 988	-341 574	-22 137 562	-21 995 621,42	141 940,58	99,4
Netto	-3 131 854	134 851	-2 997 003	-3 118 189,37	-121 186,37	104,0
Ympäristötoimi (Ympäristölautakunta)						
Tuotot	832 000		832 000	1 058 164,02	226 164,02	127,2
Kulut	-992 955	-10 188	-1 003 143	-896 505,83	106 637,17	89,4
Netto	-160 955	-10 188	-171 143	161 658,19	332 801,19	-94,5
Tekninen osasto yhteensä						
Tuotot	19 496 134	476 425	19 972 559	19 935 596,07	-36 962,93	99,8
Kulut	-22 788 943	-351 762	-23 140 705	-22 892 127,25	248 577,75	98,9
Netto	-3 292 809	124 663	-3 168 146	-2 956 531,18	211 614,82	93,3

Vyörytykset

	Toteutuneet 1- 12/2017
Tekninen toimi (Tekninen lautakunta)	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-93 849,73
It-palvelujen vyörytysmenot	-23 364,51
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-454 766,39
Menot yhteensä	-571 980,63
Ympäristötoimi (Ympäristölautakunta)	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-7 603,07
It-palvelujen vyörytysmenot	-7 355,52
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-22 157,46
Menot yhteensä	-37 116,05
Tekninen osasto yhteensä	
Henkilöstöpalvelujen vyörytysmenot	-101 452,80
It-palvelujen vyörytysmenot	-30 720,03
Talous- ja toimistopalv vyörytysmenot	-476 923,85
Menot yhteensä	-609 096,68

Osastopäällikön katsaus

Rami Linna
vt. tekninen johtaja
osastopäällikkö

Tekninen toimi ja ympäristötoimi

Teknisen toimen vuosi 2017 oli monella lailla samankaltainen kun edellinenkin vuosi. Vuoden aikana tekninen johtaja siirtyi toisen kaupungin palvelukseen ja erilaisin järjestelyin hoidettiin tehtäviä. Toteutettiin suuri määrä sisäilmaongelmiin liittyvää selvittelyä ja korjausta sekä pyrittiin tilapalvelujen toiminnan kehittämiseen. Tilapalvelun palvelujen tuottamisessa, tavoitteissa pysymisessä ja kehittämisessä oli edelleen haasteita. Kunnallistekniikan puolen suunnittelijan virka lakkautettiin ja suunnittelija siirtyi tilapalvelupäällikön virkaan.

Kunnallistekniikassa hoidettiin suunnitellut työt onnistuneesti ja saavutettiin toiminnalle asetetut tavoitteet. Puhtaus- ja ruokapalveluissa jatkettiin hyvää kehittämisotetta ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin yhdessä merkittävien säästöjen kanssa. Tulevaisuudessa päätavoitteena on parantaa erityisesti tilapalvelujen toiminnan laatua. Organisaation toimivuuden ja kehittämisen tulee olla jatkuvaa. Mahdollisen Sote -uudistuksen tuomat muutokset tulee huomioida strategisessa toiminnan suunnittelussa.

Teknisen osaston käyttömenot toteutuivat kokonaisuutena alle talousarvion (käyttö 99 %, sitovuustaso). Toimintatuotot toteutuivat 99,8 %, toimintakateprosentin ollessa 93,4 %. Teknisen toimen ja ympäristötoimen käyttömenot toteutuivat kokonaisuutena alle talousarvion (käyttö 99,4 % ja 89,4 %, sitovuustaso).

Teknisen toimen hallintopalvelujen menot alittivat 95 000 euroa mm. palkkamenojen kirjautumismuutoksista sekä sijaistamisista ja tehtävämuutoksista johtuen. Tilapalvelujen menot ylittivät 382 000 euroa, 4,4 % (vuonna 2016 vastaava luku 356 000 euroa osoittaa vuosittain aliresurssoidun tilan) talousarvion kunnossapitotöiden määrärahan, esim. budjetoimattoman Pitkämön leirintäalueen vuokraussopimukseen liittyvien korjaustoimenpiteiden sekä kiinteistöjen myynnistä kirjautuneiden pysyvien myyntitappioiden (n. 210 000 euroa) vuoksi. Edelleen on toteutettu erilaisia sisäilmakorjauksia ja niiden yhteydessä korjattu paljastuneita resurssi-

mattomia ongelmakohteita. Suunniteltuja säästötoimenpiteitä on toteutettu useita ja joissain kohteissa energiankulutus on laskenut, suuremmassa kuvassa tarvitaan kuitenkin aktiivisempaa otetta käyttäjiltä energian kulutuksen hillitsemiseksi. Erilaiset energian hintoihin liittyvät korotukset syövätkulutuksen laskulla saavutetut taloudelliset edut.

Kunnallistekniikan menot ylittyivät 1500 eurolla. Tulojen lisäyksen johdosta toimintakate% oli 95,6%.

Puhtaus- ja ruokapalvelujen menot alittuivat 346 000 eurolla (käyttö 95,2 %). Säästöt tulivat henkilökuluista ja ruokahankinnoista.

Ympäristötoimen muut toimintatuotot olivat budjettiin verrattuna merkittävästi suuremmat maan vuokratulojen ja pysyvien vastaavien myyntituotoista johtuen, noin kolminkertaiset budjetoituun.

Suurin yksittäinen hanke, joka osaltaan toteutetaan investointina ja osaltaan avustusluontoisesti oli Magneetin alueen kadut ja tiet. Muista suuremmista hankkeista Luovan päiväkotia valmistui, Jalasjärven yläasteella toteutettiin iso ikkunanvaihtoremontti, jonka yhteydessä korjattiin esiin tulleita kosteusvaurioituneita rakenteita, Kurikan ydinkeskustan katujen ja kunnallistekniikan korjaustyöt aloitettiin. Investoinneista jotkut hankkeet ylittivät alkuperäisen määrärahan, mutta ylitykset korjattiin määrärahasiirroilla kokonaismäärärahan puitteissa. Joitain hankkeita jäi aloittamatta erilaisten perusteltujen syiden vuoksi ja ne siirtyivät eteenpäin toteuttavien töiden listalla.

Maankäytössä Magneetin alueen kaavavalmistelua on jatkettu osa-alueittain. Alueella on 13 ha kaava-alue valmistunut ja valtuuston asemakaavasta tekemä hyväksymispäätös on lainvoimainen. Magneetin alueella kaavavalmistelua edelleen jatketaan. Jalasjärvellä Kivistön alueen asemakaavamuuotos on valmistunut ja lainvoimainen. Valtateiden 19 ja 3 risteysalueen tiesuunnitelma, jota ELY valmistelee, on vielä valmisteilla. Liikenneviraston hyväksytyä tiesuunnitelman kaavavalmistelua jatketaan alueella. Useita pienempiä kaavamuutoksia ja -laajennuksia on valmisteilla. Paikkatietojärjestelmää on kehitetty ja kaavasunnittelua tehdään paikkatietoalustalla.

Tuulivoimaa koskevat osayleiskaavat saavuttivat lainvoiman Saunamaan (4 kpl), Rasakankaan (9 kpl) ja Ponsivuoren (9 kpl) alueella. Valtuuston hyväksymät Rustarin (9 kpl), Kalistannevan (36 kpl) sekä Matkussaaren (30 kpl) tuulivoimaosayleiskaavat ovat valituksen alaisena hallinto-oikeuden käsittelyssä. Korkein hallinto-oikeus kumosi Lehtivuoren tuulivoimaa koskeva osayleiskaavapäätöksen. Tuulivoimaa koskevissa osayleiskaavoissa on Kurikan alueella voimaloita yhteensä 97 kappaletta. Tuulivoi-

matoimijat ovat jo hakeneet osalle osayleiskaavanmukaisista voimaloista rakennuslupia.

Rakennusvalvonnassa uudisrakentamislupien määrä, pois lukien puistomuuntamot, on pysynyt suurin piirtein ennallaan. Sähköverkkojen kaapelointiin liittyviä puistomuuntajien lupakäsittelyjä sitten taas on ollut todella runsaasti. Ympäristönsuojelulain ja annetun asetuksen mukaisesti ympäristövalvonnassa on tehty ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma. Valvontasuunnitelmasta tulee vielä jatkossa johtaa valvontaohjelma.

Tekninen toimi (Tekninen lautakunta)

	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Teknisen toimen hallintopalvelut						
Tuotot	2 500		2 500	2 620,24	120,24	104,8
Kulut	-476 151	-4 693	-480 844	-366 343,81	114 500,19	76,2
Netto	-473 651	-4 693	-478 344	-363 723,57	114 620,43	76,0
Tilapalvelut						
Tuotot	11 407 628		11 407 628	10 994 931,20	-412 696,80	96,4
Kulut	-8 614 360	-152 833	-8 767 193	-9 148 959,98	-381 766,98	104,4
Netto	2 793 268	-152 833	2 640 435	1 845 971,22	-794 463,78	69,9
Puhtaus- ja ruokapalvelut						
Tuotot	7 186 566		7 186 566	7 200 146,14	13 580,14	100,2
Kulut	-7 179 792	-9 032	-7 188 824	-6 842 335,91	346 488,09	95,2
Netto	6 774	-9 032	-2 258	357 810,23	360 068,23	-15 846,3
Kunnallistekniikka						
Tuotot	67 440	476 425	543 865	679 734,47	135 869,47	125,0
Kulut	-3 571 767	-175 016	-3 746 783	-3 729 799,92	16 983,08	99,5
Netto	-3 504 327	301 409	-3 202 918	-3 050 065,45	152 852,55	95,2
Pelastustoimi						
Tuotot	0		0	0	0	
Kulut	-1 953 918	0	-1 953 918	-1 908 181,80	45 736,20	97,7
Netto	-1 953 918	0	-1 953 918	-1 908 181,80	45 736,20	97,7
Tekninen toimi (Tekninen lautakunta)						
Tuotot	18 664 134	476 425	19 140 559	18 877 432,05	-263 126,95	98,6
Kulut	-21 795 988	-341 574	-22 137 562	-21 995 621,42	141 940,58	99,4
Netto	-3 131 854	134 851	-2 997 003	-3 118 189,37	-121 186,37	104,0

Tilapalvelut

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Kiitettävän tasoinen kiinteistöhoito ja kunnossapito	Oman toiminnan seuranta/asiakastyytyväisyyskysely	Omaa seurantatoimintaa kehitetty Asiakastyytyväisyyskyselyä ei ole tehty
Hyvä sisäilma	Nopeasti reagoiva ja asiantunteva korjaus	Toteutunut
Laadukas rakennuttaminen	Terveet ja turvalliset tilat, projektin johto kiitettävää	Toteutunut
B, Toiminnalliset tavoitteet		
Kiinteistöhoitajien koulutus ja sähköinen järjestelmä	Koulutus toteutettu onnistuneesti, sähköinen järjestelmä käytössä	Koulutustarvetta edelleen, sähköinen järjestelmä käytössä
Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen	Energiankulutus / m2 pienentynyt	Ei ole toteutunut
C. Määrärahat		
Jääajan osto Kurikan Jäähallilta	25.000 €	Toteutunut

Tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Määrätavoite				
Rakennusten pinta-ala tilapalvelu m2	140 200	138 068	137 000	99
Taloudellinen tavoite				
Kiinteistömenot €/m ² /kk	4,93	4,75	4,83	102
Tehokkuustavoite %				
Käytössä olevat m ² /yhteensä m ² /100	99 %	98 %	99	101

Kehittämiskohteet 2017–2019:

- Kiinteistöhoito: koulutus jatkuu ja sähköisen huoltokirjajärjestelmän käyttö kehitetään
- Sisäilmaongelmien korjaukset
- Rakennuttamisen kehittäminen
- Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen
- Automaation kehittäminen määrärahojen puitteissa
- PTS:t laadittu

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran- tatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Kaikki hallintokunnat saavat puh- taus- ja ruokapalvelut	Yhteistyöpalaverit pal- velujen käyttäjien kans- sa erillisen suunnitelman mukaan	Toteutunut
(jatkuu)	Palaverit työntekijöiden ja palveluesimiesten kanssa suunnitelman mukaan	Toteutunut
(jatkuu)	Asiakastyytyväisyyskysely tehdään suunnitel- man mukaan	Koulupuolen kysely ei toteutunut, JIK-kysely tehty
(jatkuu)	Järjestetään ruokapal- veluhenkilöstölle koulu- tusta	Toteutunut
(jatkuu)	Jatketaan puhtaus- palveluissa laadun ja laatuindeksin kriteerien kehittämistä	Jatkuu
B, Toiminnalliset tavoitteet		
Ruokapalvelun toiminnan kehittä- minen	Ruokapalveluiden toi- minnan suunnittelua ja kehittämistä jatketaan prosessia läpikäymällä	Jatkuu
(jatkuu)	Palvelusopimuksien käyttöä jatketaan ja kehitetään	Ei toteutunut
Siivoustyön kehittäminen	Jatketaan siivoustyön laadun kehittämistä ja luodaan yhtenäiset oh- jeet puhtauspalvelujen toimintoihin.	Jatkuu

Tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Määrätavoite				
Siivouspinta-ala m ²	91 242	91 700	90911	99
Taloudellinen tavoite				
Siivouskustannukset €/m ² ka	22,22–22,39	22,39–22,39	22,22–22,39	100
JIK:lle myytävän lounaan hinta €/kpl (hajautettu-keskitetty lounas)	5,36–7,88	5,36–7,88	5,36–7,88	100
Koululounaan hinta €/kpl	2,70	2,70	2,7	100
Laatutavoite				
Asiakastyytyväisyyskyselyt kpl/v	3	3	1	50

Kehittämiskohteet 2017-2019

- Yhtenäisen uuden Kurikan toimintojen yhdenmukaistaminen jatkuu
- Ruokapalveluiden toiminnan suunnittelu ja kehittäminen prosesseja läpikäymällä ja yhdistämällä
- Puhtauspalveluissa seurataan systemaattisesti siivouksen laatutasoa ja panostetaan siivouksessa säännöllisiin asiakaskäynteihin ja jatketaan laatuindeksin seuraamista asiakaskäynneillä ja asiakastyytyväisyyskyselyillä

Uuden toiminnan aiheuttamat haasteet

JIK ky:n kautta tulevana haasteena vuodelle 2017 on hoivapaikkojen määrän suuri pudotus terveyskeskuksen keittiön ateriapalvelussa Kurikassa. Rauhalan hoivaosasto lopetetaan, jolloin 18 asiakaspaikkaa poistuu. Rahallisesti se merkitsee n. 113 000 euron pudotusta tuloissa. Hoivapaikkojen vähennys on jatkunut edelleen Kotoplassi 16 asukaspaikkaa, Jurvan Terveysasema 12 asukaspaikkaa. Haasteena on enenevässä määrin suhteuttaa työntekijämäärä menetettyihin tuloihin.

Kunnallistekniikka

Tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Määrätavoite				
Kadut km	130,7	130,9	132,7	101
Yksityistiet km (avustettavat)	899	899	800	89
Taloudellinen tavoite				
Katujen kunnossapito €/km	7.868	7 500	8.078	107

Kehittämiskohteet 2017–2019

- Keskustan liikenneympäristön ja Magneettialueen rakentaminen
- Katu- ja tievalaistusta uusitaan energiasäästön aikaansaamiseksi.

Pelastustoimi

Palo- ja pelastuspalvelun hoitaa Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos. Pelastuslaitos on vuokralaisena Kurikan ja Jurvan paloasemilla.

Tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
E-P:n pelastuslaitos /				
Kurikan kuntaosuus	1.470.537	1.921.024	1.920.996	99,9

Ympäristötoimi (Ympäristölautakunta)

	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
Rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta						
Tuotot	99 000		99 000	168 210,00	69 210,00	169,9
Kulut	-381 152	-5 989	-387 141	-342 391,06	44 749,94	88,4
Netto	-282 152	-5 989	-288 141	-174 181,06	113 959,94	60,4
Maankäyttö						
Tuotot	733 000		733 000	889 954,02	156 954,02	121,4
Kulut	-611 803	-4 199	-616 002	-554 114,77	61 887,23	90,0
Netto	121 197	-4 199	116 998	335 839,25	218 841,25	287,0
Ympäristötoimi (Ympäristölautakunta)						
Tuotot	832 000		832 000	1 058 164,02	226 164,02	127,2
Kulut	-992 955	-10 188	-1 003 143	-896 505,83	106 637,17	89,4
Netto	-160 955	-10 188	-171 143	161 658,19	332 801,19	-94,5

Rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran- tatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Rakennuslupahakemusten käsitte- lyaika	Viranhaltijapäätökset 2 viikkoa, ympäristölauta- kunnan käsittelemien lupien osalta 2 kk	Toteutunut
Ympäristöluvut	3 kk	Toteutunut
Maa-ainesluvut	3 kk	Toteutunut
Rakennusaikaiset katselmukset	3 päivän aikana	Toteutunut
Kirjalliset viranhaltijan antamat lau- sunnot ja arviot	1 viikko	Toteutunut
B, Toiminnalliset tavoitteet		
Päättyvien maa-aineslupien jälki- hoito ja maisemointi	Katselmukset lupa-ajan päätyessä	Toteutunut

Tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Määrätavoite				
Rakennuslupia/ilmoituksia kpl	426	380	798	210
Maa-aineslupia kpl	5	8	3	37
Ympäristölupia / rekisteröintiä kpl	8	15	5	33
Korjausavustuksia/energia-avustuksia kpl	23	30	--	--

Muut tavoitteet

- Toteutetaan yhdistyneen kunnan erilaisten käyttöjärjestelmien yhdistämistyö sekä jatketaan sähköisesti lähetettyjen rakenne- ja erityissuunnitelmien tallentaminen tietojärjestelmään.
- Rakennus- ym. muiden lupien joustavan käsittelyn edellytyksenä on, että käytävissä on riittävät henkilöresurssit.
- Valtakunnallisesti rakennusvalvontaan tulee kohdistumaan lähivuosina paine sähköisen asioinnin käyttöönottoon ja sen johdosta tulee väistämättä eteen tietojärjestelmien laajentaminen sekä sähköisen arkistoinnin käyttöön ottaminen jossakin muodossa.
- Rakennus- ja huoneistorekisterin ylläpidon siirto VRK:lta kunnille tulee aiheuttamaan lisäkustannuksia ja -työtä.
- Normaalin viranomaistoiminnan lisäksi rakennetun ympäristön siisteyttä ja viihtyvyyttä seurataan suorittamalla keväisin kunnan alueella laajempi katselmus jonka painopiste on päätieverkoston ympäristö sekä yksittäistapauksissa erikseen kuntalaisten tekemien ilmoitusten perusteella.
- Vanhusten asuntojen parantaminen ja korjausavustusten hyödyntäminen tähän tarkoitukseen edellyttää jatkuvaa yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden viranhaltijoiden kanssa.
- Ympäristönsuojelulain (voimaan 1.9.2014) ja ympäristönsuojelusta annetun asetuksen (voimaan 10.9.2014) muutokset velvoittavat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset laatimaan valvontaohjelman tai -suunnitelman 1.9.2017 mennessä. Tämä tarkoittaa vuonna 2016 toteutetun, laajan luvan- ja ilmoituskenttä tarkintatyön eteenpäinviemistä valvontaohjelmaksi tai -suunnitelmaksi, minkä valmistelu aiheuttaa edelleen työmäärän lisäystä ympäristövalvonnan perustehtävien lisäksi. Valvontaohjelman tai -suunnitelman valmistuttua, vuonna 2017 on käynnistettävä myös resurssien selvitystyö valvonnan toteuttamiseksi.

Maankäyttö

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran- tatapa	Toteutunut
A. Palvelusitoumus		
Kaupungin tarjoamat rakentamiskelpoiset asunto- ja teollisuustontit	Tonttitarjonta on monipuolista, laadukasta ja hinnaltaan edullista	Toteutunut
Tontin ja yleisen alueen lohkominen	Suoritetaan hakemusten ja lainhuutojen perusteella siten, että asianosaisille ei tule turhia odotusaikoja muiden viranomaisten suhteen	Toteutunut
Rakennuspaikan merkitsemiset	Keskimäärin 3 päivän kuluessa merkinnän tilauksesta	Toteutunut
B, Toiminnalliset tavoitteet		
Maankäytön suunnittelu: <ul style="list-style-type: none"> • Laaditaan koko kaupungin strateginen maankäytön rakennemalli • Toteutetaan erikseen laadittava kaavoitusohjelma 	Korostetaan ympäristön viihtyisyyttä sekä kestävä kehitystä ja vuorovaikutteista suunnittelua Asuntoalueiden laajennuksilla luodaan valmius tonttitarjonnan lisäämiseen ja monipuolistamiseen Ydinkeskustan kehittämistoimille luodaan kaavoitukselliset valmiudet	Rakennemallityö aloittamatta Asemakaavoja laadittu/muutettu tarpeen mukaan
Pohjakarttojen ylläpito	Ylläpidetään asemakaavoituksen ja kiinteistötoimitusten vaatimusten perusteella	Toteutunut
Paikkatietojärjestelmä	Kehitetään edelleen palvelemaan päätöksentekoa	Toteutunut, uusia aineistoja lisätty
Tonttitarjonnan näkyvyys	Sekä kaupungin että yksityisten tonttitarjonta niin kaava- kuin haja-asutusalueiltakin esillä kotisivuilla	Toteutunut
(jatkuu)	Tonttitarjonta näkyvästi esillä osana kuntamarkkinointia	Toteutunut

Sitovat tavoitteet		
Tavoite	Tavoitetaso/seuran-tatapa	Toteutunut
(jatkuu)	Järjestetään vuosittain Asu & Elä –asuntopäivät	Asu & Elä –asuntopäivät järjestetty 9.-10.9.2017
Taloustmetsien hoito ja puuston myynti	Metsien hoidosta sopimukset metsänhoitoyhdistysten (MHY Lakeus ja Kurikan MHY) kanssa	Tehty uusi koko kunnan kattava sopimus MHY Lakeuden kanssa
(jatkuu)	Hoito ja hakkuutyöt tehdään metsäsuunnitelmia noudattaen	Toteutunut

Tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	Toteutunut 1-12/2017	Käyttö-%
Määrätavoite				
Myydyt asuntotontit kpl	12	20	12	60
Myydyt teollisuustontit kpl	5	5	2	40
Kiinteistönmuodostus kpl	8	20	11	55
Uudet ja muutetut asemakaavat ha	3	30	37,12	124
Puuston myynti k-m ³	10.552	10.000	9.100	91
Maa-alueiden vuokratulot €	226.133	200.000	250.890	125

TULOSLASKELMAOSA

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1- 12/2017	Poikkeama	Käyttö%
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	17 460 806		17 460 806	16 995 276,69	-465 529,31	97,3
Maksutuotot	2 512 585		2 512 585	2 467 678,07	-44 906,93	98,2
Tuet ja avustukset	1 753 613		1 753 613	2 209 868,82	456 255,82	126,0
Muut toimintatuotot	11 359 198	476 425	11 835 623	11 923 002,70	87 379,70	100,7
Toimintatuotot yhteensä	33 086 202	476 425	33 562 627	33 595 826,28	33 199,28	100,1
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-47 339 122	949	-47 338 173	-44 572 169,58	2 766 003,42	94,2
Palvelujen ostot	-94 420 523	-1 242 329	-95 662 852	-94 702 589,34	960 262,66	99,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 702 379	9 580	-6 692 799	-6 362 941,21	329 857,79	95,1
Avustukset	-5 356 700	-130 000	-5 486 700	-5 042 251,74	444 448,26	91,9
Muut toimintakulut	-9 165 611	-476 425	-9 642 036	-9 656 173,04	-14 137,04	100,1
Toimintakulut yhteensä	-162 984 335	-1 838 225	-164 822 560	-160 336 124,91	4 486 435,09	97,3
Toimintakate	-129 898 133	-1 361 800	-131 259 933	-126 740 298,63	4 519 634,37	96,6
Verotulot	66 050 000		66 050 000	66 488 515,42	438 515,42	100,7
Valtionosuudet	61 791 000	-141 000	61 650 000	61 586 471,00	-63 529,00	99,9
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	670 000		670 000	742 044,58	72 044,58	110,8
Muut rahoitustuotot	6 500 000	1 164 200	7 664 200	9 060 515,83	1 396 315,83	118,2
Korkokulut	-1 050 000		-1 050 000	-746 850,23	303 149,77	71,1
Muut rahoituskulut	-180 000		-180 000	-185 165,08	-5 165,08	102,9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	5 940 000	1 164 200	7 104 200	8 870 545,10	1 766 345,10	124,9
Vuosikate	3 882 867	-338 600	3 544 267	10 205 232,89	6 660 965,89	287,9
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 431 722		-6 431 722	-6 421 957,81	9 764,19	99,8
Kertaluonteiset poistot				-71 034,36	-71 034,36	-100,0
Arvonalentumiset				-14 818,97	-14 818,97	-100,0
Poistot ja arvonalentumiset	-6 431 722		-6 431 722	-6 507 811,14	-76 089,14	101,2
Tilikauden tulos	-2 548 855	-338 600	-2 887 455	3 697 421,75	6 584 876,75	-128,1
Vrausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron -lisäys/+vähennys	388 686		388 686	382 341,07	-6 344,93	98,4
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 160 169	-338 600	-2 498 769	4 079 762,82	6 578 531,82	-163,3

Tuloslaskelmaosa sisältää ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot. Sinisellä pohjalla olevat luvut ovat talousarvion sitovuustasoja.

INVESTOINTIOSA

Investointien jakautuminen alueittain

	2017 alkup. TA		Muutettu TA		2017 toteutunut	
	Kurikka	Jalasjärvi	Kurikka	Jalasjärvi	Kurikka	Jalasjärvi
Tietohallinnon investoinnit	150 000	150 000	150 000	150 000	67 769	67 769
Osakkeet ja osuudet, menot	8 080		8 080		8 124	
Osakkeet ja osuudet, tulot					-26 624	-20 500
Asunto-osakkeet, tulot					-150 257	
Maa- ja metsäalueet, ostot	100 000	100 000	750 643	100 000	830 000	7 734
Maa- ja metsäalueet, myynnit	-50 000	-50 000	-115 643	-50 000	-91 287	-82 733
Luovan päiväkotikalusteet	50 000		50 000		50 031	
Jalasjärven terveyskeskus		62 000		62 000		14 578
Reininkulma/Jurvan vkoti	150 000		37 500		37 439	
Palveluportti, Jalasjärvi		40 000		70 100		74 672
Jalasjärven yläaste		233 000		358 000		357 272
Koiviston koulu	70 000		72 210		72 210	
Luopajärven koulu		120 000		107 100		104 857
Luopajärven koulu, tulot						-19 403
Metsolan koulu		120 000		132 900		134 562
Metsolan koulu, tulot						-23 900
Jyrän päiväkoti					13 780	
Jyrän päiväkoti, tulot					-3 422	
Jokipiin päiväkoti		120 000		120 000		110 613
Jokipiin päiväkoti, tulot						-7 934
Tenavatien päiväkoti		40 000		103 500		101 956
Tenavatien päiväkoti, tulot						-3 034
Luovan päiväkoti	965 000		1 137 000		1 137 021	
Kurikan uimahalli	15 000		8 290		0	
Kiuaskallion urheiluhalli		25 000		25 000		2 329
Kiuaskallion uimahalli		30 000		30 000		12 408
Iloniemi / kansalaisopisto		30 000		30 000		0
Wilhola, JVI		50 000		19 900		0
Sisäilmakorjaukset, eri kohteet		272 000		83 500		68 275
Koskimäen koulu, myynti					-45 879	
Vesilaitos, JVI		35 000		35 000		24 197
Toiska D, toimisto- ja hallitila		35 000		35 000		0
Arontie, myynti					-56 341	
Arontie, myyntiin liitt.menot					8 463	
Kampuksen uusi asuntola, tulot					-71 181	
Kurssitien kiinteistöt (JAKK), myynti						-198 711
Kadut, tiet, liikunta-al tulot	-20 000	-147 000	-43 800	-147 000	-26 000	-110 322
Kadut, tiet ym määrärahat	1 952 920	1 200 000	1 972 920	1 208 000	203 235	1 059 100
Tekniikan kalustot	109 000	35 000	109 000	35 000	88 666	40 000
Yhteensä	3 500 000	2 500 000	4 136 200	2 508 000	3 874 863	1 713 786
	6 000 000		6 644 200		5 588 648	

Investoinnit

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
913711 Tietohallinnon investoinnit					
Investointimenot	-300 000		-300 000	-135 537,34	164 462,66
Sähköisen arkistointijärjestelmän hankinta, kilpailutusohjelma, varhaiskasvatuksen mobiilijärjestelmä, sähköinen työvuorosunnittelu, langattoman verkon loppuun saattaminen hallinnon verkossa, palvelinjärjestelmät sekä laite- ja verkkohankinnat					
Toteutuminen:					
Kilpailutusohjelma hankittu, varhaiskasvatuksen mobiili hankittu, langaton verkko täydennetty, palvelin- laite- ja verkkohankinnat toteutuneet 2017 osalta. Myös verkon laitekantaan, yhteyksiin ja muuhun pitkäikäiseen kalustoon investoitiin. Ohjelmistopuolella HRM raportointiin. Vuodelle 2018 siirtyneitä: Sähköinen arkistointijärjestelmä hankinta, sähköinen työvuorosunnittelu (titania).					
959120 Osakkeet ja osuudet					
Investointimenot	-8 080		-8 080	-8 123,81	-43,81
Investointitulot				47 124,57	47 124,57
Investoinnit netto	-8 080	0	-8 080	39 000,76	47 080,76
Toteutuminen:					
Investointimenona näkyy Suupohjan koulutuskuntayhtymän peruspääoman korotus 2017					
Jalasjärven Uimahalli Oy:n purkaminen näyttäytyy investointipuolella tulona osakkeiden kirjanpitoarvosta 20.500,42 euroa, tuloslaskelmassa poistoissa ja arvonalentumisissa 14.818,97 euron verran.					
Kurikka erosi Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymästä ja palautettu osuus peruspääomasta näyttäytyy investointipuolella 26.624,15 euron tulona.					
959114 Maa- ja metsäalueet					
Investointimenot	-200 000	-650 643	-850 643	-837 734,00	12 909,00
Investointitulot	100 000	65 643	165 643	174 020,22	8 377,22
Investoinnit netto	-100 000	-585 000	-685 000	-663 713,78	21 286,22
Toteutuminen:					
Merkitsevimmät maa- ja metsäalueiden erät liittyvät Magneetin maa-alueostoihin ja tilusvaihtoihin.					
959116 Asunto-osakkeet					
Investointitulot				150 256,80	150 256,80
Asunto-osakkeita on myyty 2 Jurvasta ja 1 Jalasjärveltä. Myyneistä on kirjautunut 8.444,98 myyntivoittoa € ja yhteensä 49.201,8 € myyntitappiota tuloslaskelmaan.					
932250 Luovan päiväkodin kalusteet					
Investointimenot	-50 000		-50 000	-50 030,93	-30,93
Toteutuminen:					
Luovan päiväkodin kalustohankinnat on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Päiväkodin toiminta alkoi 1.8.2017					
952132 Jalasjärven terveyskeskus					
Investointimenot	-62 000		-62 000	-14 578,04	47 421,96
Keittiön lattiat/kylmiö 2017					
Varavoiman täydentämisen suunnittelu 2017					
Toteutuminen:					
Varavoiman täydentämisen suunnittelua ei aloitettu 2017. Keittiön lattioihin tarvittava investointi osoittautui arvioitua pienemmäksi.					
952153 Jurvan vanhainkoti					
Investointimenot	-150 000	112 500	-37 500	-37 439,14	60,86
Sisäilmakorjausten jatkaminen 2017					
Toteutuminen:					
Tehty tarvittavia kunnostustöitä omana työnä ja tietoisesti haettu säästöjä tiedossa olleeseen määrärahasiirtotarpeeseen Luovan päiväkodille.					

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
952172 Palveluportti, Jalasjärvi					
Investointimenot	-40 000	-30 100	-70 100	-74 672,40	-4 572,40
Allasosaston tekniikka ja poreallas 2017					
Toteutuminen:					
Alkuperäinen määräraha ylittyi altaan tyhjennyksen yhteydessä havaittujen altaan tiiveys- ja rakennevikojen korjauksen takia. Lisämäärärahaa siirrettiin Wilholan peltikaton maalauksesta. Muutetty määräraha ylitettiin ja ylitys käsitellään valtuustossa ennen tilinpäätöksen hyväksymistä.					
952215 Jalasjärven yläaste					
Investointimenot	-233 000	-125 000	-358 000	-357 271,99	728,01
Astianpesukone, ikkunoiden uusiminen ja ilmanvaihtokoneen saneeraus 2017					
Toteutuminen:					
Alkuperäisen määrärahan ylitystä selittää ikkunanvaihdon aikana havaitut seinärakenteiden kostumiset ja samassa yhteydessä toteutetut muut ennaltaehkäisevät rakenteelliset työt, sekä työn nopealla aikataululla toteuttaminen koulun loma-aikana. Määrärahaa siirrettiin sisäilmakohteista.					
952223 Koiviston koulu					
Investointimenot	-70 000	-2 210	-72 210	-72 209,57	0,43
Ilmanvaihdon korjaukset ja sisäilmakorjauksia 2017					
Toteutuminen:					
Alkuperäinen määräraha ylittyi 2.210 eurolla hankkeen loppuun saattamisen takia, erotus katettiin määrärahasiirrolla Kurikan uimahallista.					
952233 Luopajärven koulu					
Investointimenot	-120 000	12 900	-107 100	-104 857,39	2 242,61
Investointitulot				19 403,00	19 403,00
Investoinnit netto	-120 000	12 900	-107 100	-85 454,39	21 645,61
Ilmanvaihdon saneeraus 2017					
Toteutuminen:					
Hankkeen valmistuttua määrärahaa säästy, joten sitä siirrettiin Metsolan koulun hankkeeseen. Investointituloja saatiin Tekesin energiahanketukesta.					
952234 Metsolan koulu					
Investointimenot	-120 000	-12 900	-132 900	-134 562,02	-1 662,02
Investointitulot				23 900,00	23 900,00
Investoinnit netto	-120 000	-12 900	-132 900	-110 662,02	22 237,98
Ilmanvaihdon saneeraus 2017					
Toteutuminen:					
Metsolan koulun alkuperäinen määräraha ylittyi hankkeen valmistuttua, joten määrärahaa siirrettiin Luopajärven koulun hankkeesta. Investointitulot on Tekesin energiahanketukea. Muutetun määrärahan ylitys käsitellään kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen hyväksymistä.					
952311 Jyrän päiväkot					
Investointimenot				-13 780,00	-13 780,00
Investointitulot					
Investointitulot				3 421,68	3 421,68
Investoinnit netto	0	0		-10 358,32	-10 358,32
Toteutuminen:					
Jyrän päiväkodille asennettiin aurinkopaneelijärjestelmä, aurinkosähkövoimala 10,6 kWp. Hanke alunperin rahoitettiin käyttöpuolen varoilla, mutta siirrettiin investointipuolelle, koska hanke oli selkeästi investointiluonteinen. Hankkeeseen on saatu Tekesin energiahanketukea. Ylitys käsitellään kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen hyväksymistä.					
952317 Jokipiin päiväkot					
Investointimenot	-120 000		-120 000	-110 613,44	9 386,56
Investointitulot				7 933,50	7 933,50
Investoinnit netto	-120 000	0	-120 000	-102 679,94	17 320,06
Toteutuminen:					
Maalämpö 2017					
Ilmanvaihdon osittainen uusiminen 2017					
Maalämmön käyttöönnottoon saatiin Tekesin energiahanketukea.					

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
952318 Tenavatien päiväkoti					
Investointimenot	-40 000	-63 500	-103 500	-101 956,11	1 543,89
Investointitulot				3 034,32	3 034,32
Investoinnit netto	-40 000	-63 500	-103 500	-98 921,79	4 578,21
Ilmanvaihto (sisäilma) 2017					
Toteutuminen:					
Alkuperäinen määräraha ylittyi, koska hanketta laajennettiin aurinkopaneelien asennuksella. Määrärahaa siirrettiin Jalasjärven sisäilmakohteista. Investointitulo on Tekesin energiahanketukea.					
952321 Luovan päiväkoti					
Investointimenot	-965 000	-172 000	-1 137 000	-1 137 020,53	-20,53
Päiväkodin rakentaminen jatkuu					
Toteutuminen:					
Alkuperäinen määräraha ylittyi ja määrärahasiirrot erotuksen kattamiseksi tehtiin Reininkulmasta ja Kurikan uimahallista. Hankkeen kokonaiskustannukseksi muodostui 1 617 867 euroa.					
952421 Kurikan uimahalli					
Investointimenot	-15 000	6 710	-8 290		8 290,00
Kuntotarkastus ja peruskorjauksen hankesuunnittelu 2017					
Toteutuminen:					
Hankesuunnittelua ei käynnistetty vuonna 2017.					
952431 Kiuaskallion urheiluhalli					
Investointimenot	-25 000		-25 000	-2 329,40	22 670,60
Hankesuunnittelu 2017					
952444 Iloniemen koulu, kans.opisto					
Investointimenot	-30 000		-30 000		30 000,00
Peltikaton maalaus 2017					
Todettiin keväällä, että katto vaatii muutakin remonttia kuin maalauksen ja kokonaisuuteen ei määräraha olisi riittänyt.					
952445 Wilhola, JVI					
Investointimenot	-50 000	30 100	-19 900		19 900,00
Ulkoseinien maalaus, peltikaton maalaus 2017					
Toteutuminen:					
Peltikaton maalaus siirtynyt vuodelle maalauksen tartunnan varmistamiseksi.					
952448 Kiuaskallion uimahalli					
Investointimenot	-30 000		-30 000	-12 408,00	17 592,00
Hankesuunnittelu 2017					
952550 Sisäilmakorjaukset, Jalasjärvi					
Investointimenot	-272 000	188 500	-83 500	-68 275,06	15 224,94
Jalasjärven kiinteistöt					
Toteutuminen:					
Sisäilmakohteita on ollut Koskitie 4 F, Palveluportti, Jven lukio ja Jven yläaste. Määrärahaa siirrettiin Jalasjärven yläasteen hankkeelle ja Tenavatien päiväkodille.					

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
952614 Koskimäen koulu					
Investointitulot				45 878,61	45 878,61
Toteutuminen:					
Myytiin Koskimäen koulu, kaupasta syntyi 36.445,08 euron tappio tulokseen.					
952615 Vesilaitos, JVI					
Investointimenot	-35 000		-35 000	-24 196,63	10 803,37
Lämmönvaihdiinhuoneen saneeraus					
952635 Toiska D, toimisto- ja hallitila					
Investointimenot	-35 000		-35 000		35 000,00
Saneerauksen suunnittelu 2017					
Vanhana osan ilmarvaihdon uusiminen ym. suunnittelu 2017					
Toteutuminen:					
Ei toteutettu tiedossa olevien toimisto - ja hallitilojen vuokrasuhteen muutoksien takia					
952651 Arontie					
Investointimenot				-8 463,37	-8 463,37
Investointitulot				56 340,93	56 340,93
Investoinnit netto	0	0	0	47 877,56	47 877,56
Toteutuminen:					
Myytiin Arontie 1 ja 5, kaupasta muodostui 29660,93 € tappiota tulokseen. Kaupan yhteydessä aiheutui investointimenoja poiston oikaisusta ja kaukolämpöliittymästä.					
952667 Kampuksen uusi asuntola					
Investointitulot				71 180,50	71 180,50
Toteutuminen:					
Kampuksen uuden asuntolan loppusuunnittelu ja toteutus siirtyi Toimitilat Oy:n toteutettavaksi. Toimitilat Oy korvasi kaupungin tekemän suunnittelun kustannukset, mikä näyttäytyy investointitulona.					
952674 Kurssitien kiinteistöt (Jakk)					
Investointitulot				198 711,25	198 711,25
Toteutuminen:					
Myytiin Pappilan, Krannin, Kortteeri A:n ja B:n, Liiterin ja Piskon kiinteistöt, kaupasta muodostui 99.412,73 euroa tappiota.					
956800 Kadut, tiet					
Investointimenot	-2 672 920	55 000	-2 617 920	-2 623 012,00	-5 092,00
Investointitulot	20 000		20 000	28 548,05	8 548,05
Investoinnit netto	-2 652 920	55 000	-2 597 920	-2 594 463,86	3 456,14

Julkinen käyttöomaisuus

Kadut, tiet

Asuntoalueet

Ilkankallio,

- Uunon-, Ilkantie, Erkin- ja Samelinkuja asfaltoitu ja jälkityöt tehty.

Täydennysrakentaminen (Kurikka)

- Paavolan alueen, Riimukujan pl väli 0-100 rakennekerrokset tehty.

Täydennysrakentaminen (Jalasjärvi)

- Eliaksentien toteutus käynnissä.

Teollisuusalueet (Kurikka)

Paulaharjunteollisuus alue

- Miilukujan rakennekerrokset tehty pl-välillä 95-180.

- Pajatien rakennekerrokset tehty pl-välillä 350-485.

Katujen täydennysrakentaminen ja saneeraus

Asfaltointi

Kurikankyläntie, pintausta välillä Saukkotie – Käällytie.

Urapaikkaus, Paulaharjuntie, Laurintie, Saumantie ja Kirkkoahde.

Keskustanalueen katutilojen ja kevyenliikenteen järjestelyt

Saumantien ja Laurintien kiertoliittymä valmis

Asematien ja Keskuspuistikon risteysalueen alueen massanvaihtotyöt valaistustyöt tehty.

Katuvalaistussaneeraus (HQL – valaisimien korvaaminen energiaa säästävien

valaisimin), saneeraus tehty kohteissa Ahonkyläntie, Hautamäenloukko, Hautamäentie, Jyräntie (loppuosa), Kiviniementie, Korventie, Kuusistontie, Laitilantie, Moljakantie, Myllykyläntie, Ojalanmaantie, Oppaanmäentie, Piirrontie, Riskuntie, Selkätie, Siltatie ja Syväojantie.

Emerikintie, asfaltoitu ja jälkityöt tehty.

Tiilimurskantie, asfaltoitu ja jälkityöt tehty.

Koskitie saneerattu 250 matkalla, asfaltoitu ja jälkityöt v. 2018.

Jalastie pp+jk väli Ilkantie – Uunontie rakennekerrokset tehty.

Täydennysrakentaminen ja pienet korjauskohteet Jalasjärvi

Ilonimentie, vahvistettu kantavankerroksen lisäyksellä sekä tieverkolla ja asfaltoitu.

Täydennysrakentaminen ja pienet korjauskohteet Kurikka

Hiekkatie, vahvistettu kantavankerroksen lisäyksellä sekä tieverkolla ja asfaltoitu.

Harjun-, Jyryn kylän ja Paunupään tievalaistus tehty, tievalohankeen yksityisrahoitusosuus laskutettu.

Tokerotien silta tehty.

Liikenneturvallisuuden parantaminen

Kurikka, risteys näkemiä parannettu, vanhentuneita liikennemerkkejä uusittu ja laadittu parannussuunnitelma sisältäen seuraavat kohteet:

- Toukomiehentien korotetut suojatiet ja suojatie jatkeet
- Reinikan-, Mäki-, Kurikan-, Paulaharjun- ja Saumanteiden suojateiden jatkeet
- Mäkitie ja Suntiontie risteysjärjestelyt
- Saumantien hidasteet välillä Mäkitie – Tiklitie
- Paulaharjuntie ja Koulupolku risteysjärjestelyt
- Ruotumiehentie suojatien jatke

toteutus aloitettu Reinikan-, Mäki-, Kurikan-, Paulaharjun- ja Saumanteiden suojateiden jatkeilla ja kohteiden toteutus jatkuu tulevina vuosina määrärahojen puitteissa.

Jalasjärvi, Kurikka on Suupohjan kuntien (Kauhajoki, Karijoki, Isojoki, Teuva ja Kurikka) liikenneturvallisuussuunnitelmien päivityksessä mukana, jonka käynnistäjänä on Ely-keskus. Suunnitelmassa käsitellään Jalasjärven alueen kokotieverkosto ja Kurikan ja Jurvan alueilta maantieverkosto. Suunnitelma valmistuu keväällä 2018.

Varautuminen yhteishankkeisiin Ely-keskuksen kanssa **kevyenliikenteenväylä Metsola – Jokipii** suunnittelun aloitus odottaa Ely-keskuksen kantaa.

Kehittämiskohteet

Kurikan magneetti, työt käynnissä.

Sadevesiviemäröinti

Huovintie, Kurikan Kampus, tehty.

Kettutie, tehty ja jälkityöt v. 2018.

Jokikuja, tehty.

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
956211 Torit ja puistot					
Investointimenot	-50 000		-50 000	-48 794,97	1 205,03
Toteutuminen:					
Karjalaisten nimikkopuisto , v. 2017 määrärahavaraus työt tehty.					
Leikkipuistojen peruskorjaus , välineitä uusittu erikohteilla.					
956213 Minigolf-kenttä/kaup.t.tontti					
Investointimenot		-41 000	-41 000	-40 531,77	468,23
956215 Kurikan kampus,sammutusvesijohto					
Investointimenot	-35 000		-35 000	-15 384,91	19 615,09
956313 Jakamaton liikunta-alueet					
Investointimenot	-395 000	-42 000	-437 000	-363 727,17	73 272,83
Investointitulot	147 000	23 800	170 800	107 774,20	-63 025,80
Investoinnit netto	-248 000	-18 200	-266 200	-255 952,97	10 247,03
Toteutuminen:					
Säntin kuntoradan , valaisin vaihdot tehty.					
Hominrinteen (Luopa) , valaisimien hankinta tehty.					
Säläisjärven kuntoradansaneeraus , tehty.					
Jalasjärven koulukeskuksen kaukalo hankinta tehty.					
Vesihiihto ja Zetorinki alueen kuulutus ja sähköistys , tehty.					
Uimarantojen kunnostus , Säläisjärven laituri uusittu ja ranta kunnostettu.					
Rullaratahanke Kuiaskallio , tehty.					
Skeittiparkki (Lamminjärvi) , tehty.					
954800 Tekniikan irtain omaisuus					
Investointimenot	-144 000		-144 000	-128 665,81	15 334,19
Traktori (liikunta-alueet Kurikka), hankittu.					
Kelaruohonleikkuri (liikunta-alueet Kurikka), hankittu.					
Latukonelavetti (liikunta-alueet Jalasjärvi), hankittu.					
Katelevitin (liikunta-alueet), hankittu.					

RAHOITUSLASKELMAOSA

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	TA2017 +Muutos	Toteutuneet 1-12/2017	Poikkeama	Käyttö%
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	3 882 867	-338 600	3 544 267	10 205 232,89	6 660 965,89	287,9
Tulorahoituksen korjaukset				22 890,64	22 890,64	-100,0
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 882 867	-338 600	3 544 267	10 228 123,53	6 683 856,53	288,6
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-6 267 000	-733 643	-7 000 643	-6 526 175,71	474 467,29	93,2
Rahoitusosuudet investointeihin	167 000	23 800	190 800	165 466,70	-25 333,30	86,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000	65 643	165 643	888 672,12	723 029,12	536,5
Investointien rahavirta yhteensä	-6 000 000	-644 200	-6 644 200	-5 472 036,89	1 172 163,11	82,4
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-2 117 133	-982 800	-3 099 933	4 756 086,64	7 856 019,64	-153,4
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset		-112 000	-112 000	-112 000,00	0,00	100,0
Antolainasaamisten vähennykset	780 000		780 000	780 671,28	671,28	100,1
Antolainojen muutokset yhteensä	780 000	-112 000	668 000	668 671,28	671,28	100,1
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 370 000	-12 370 000	6 000 000	6 000 000,00	0,00	100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 070 000		-10 070 000	-9 432 026,60	637 973,40	93,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 000 000	10 000 000	3 000 000	3 000 000,00	0,00	100,0
Lainakannan muutokset yhteensä	1 300 000	-2 370 000	-1 070 000	-432 026,60	637 973,40	40,4
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos				62 736,00	62 736,00	-100,0
Saamisten muutos				194,76	194,76	-100,0
Korottomien velkojen muutos				13 089,35	13 089,35	-100,0
				768 570,13	768 570,13	-100,0
Rahoituksen rahavirta	2 080 000	-2 482 000	-402 000	1 081 234,92	1 483 234,92	-269,0
Rahavarojen muutos	-37 133	-3 464 800	-3 501 933	5 837 321,56	9 339 254,56	-166,7
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12				35 534 212,18	35 534 212,18	-100,0
Rahavarat 1.1.				29 696 890,62	29 696 890,62	-100,0
Erotus	0	0		5 837 321,56	5 837 321,56	-100,0

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2016
Toimintatuotot		
Myyntituotot	13 017 643,81	13 233 867,12
Maksutuotot	2 442 966,44	2 604 066,23
Tuet ja avustukset	2 209 868,82	2 816 230,30
Muut toimintatuotot	4 108 717,40	3 869 039,19
Toimintatuotot yhteensä	21 779 196,47	22 523 202,84
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-44 572 169,58	-46 148 836,87
Palvelujen ostot	-90 705 283,59	-91 849 171,86
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 358 656,05	-6 187 519,70
Avustukset	-5 042 251,74	-3 911 484,80
Muut toimintakulut	-1 841 134,14	-1 579 740,43
Toimintakulut yhteensä	-148 519 495,10	-149 676 753,66
Toimintakate	-126 740 298,63	-127 153 550,82
Verotulot	66 488 515,42	63 168 964,11
Valtionosuudet	61 586 471,00	59 704 797,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	742 044,58	843 805,79
Muut rahoitustuotot	9 060 515,83	8 485 643,84
Korkokulut	-746 850,23	-803 470,97
Muut rahoituskulut	-185 165,08	-1 388 829,19
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8 870 545,10	7 137 149,47
Vuosikate	10 205 232,89	2 857 359,76
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 421 957,81	-7 135 226,55
Arvonalentumiset	-14 818,97	-1 717 775,16
Kertaluonteiset poistot	-71 034,36	
Tilikauden tulos	3 697 421,75	-5 995 641,95
Poistoeron -lisäys/+vähennys	382 341,07	424 809,69
Tilikauden yli-/alijäämä	4 079 762,82	-5 570 832,26

Ei sisällä sisäisiä eriä

RAHOITUSLASKELMA

	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2016
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 205 232,89	2 857 359,76
Tulorahoituksen korjaukset	22 890,64	-1 772 141,76
Toiminnan rahavirta yhteensä	10 228 123,53	1 085 218,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 526 175,71	-7 223 348,29
Rahoitusosuudet investointeihin	165 466,70	86 931,30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	888 672,12	4 147 604,12
Investointien rahavirta yhteensä	-5 472 036,89	-2 988 812,87
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	4 756 086,64	-1 903 594,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-112 000,00	-110 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	780 671,28	2 222 822,98
Antolainojen muutokset yhteensä	668 671,28	2 112 822,98
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000,00	21 900 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 432 026,60	-18 714 506,05
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 000 000,00	-3 900 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-432 026,60	-714 506,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	62 736,00	-11 126,10
Vaihto-omaisuuden muutos	194,76	714,12
Saamisten muutos	13 089,35	2 067 542,40
Korottomien velkojen muutos	768 570,13	-3 114 241,05
Rahoituksen rahavirta	1 081 234,92	341 206,30
Rahavarojen muutos	5 837 321,56	-1 562 388,57
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	35 534 212,18	29 696 890,62
Rahavarat 1.1.	29 696 890,62	31 259 279,19
Erotus	5 837 321,56	-1 562 388,57

TASE

KURIKAN KAUPUNKI

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot	61 928,75	345 760,41
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	61 928,75	345 760,41

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	17 223 993,78	16 551 171,26
Rakennukset	57 018 815,95	58 552 555,09
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 260 925,74	19 719 319,59
Koneet ja kalusto	600 490,36	902 678,68
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 096 566,98	906 323,06
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	96 200 792,81	96 632 047,68

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	47 554 435,77	47 743 693,33
Muut lainasaamiset	24 833 979,28	25 502 570,42
Muut saamiset	303 621,24	303 701,38
Sijoitukset yhteensä	72 692 036,29	73 549 965,13

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

168 954 757,85 170 527 773,22

Toimeksiantojen varat

Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	129 685,22	133 997,69
Toimeksiantojen varat yhteensä	129 685,22	133 997,69

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	38 359,13	38 553,89
Vaihto-omaisuus yhteensä	38 359,13	38 553,89

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	1 254 886,57	1 500 658,33
Muut saamiset	467 696,20	379 445,95
Siirtosaamiset	651 929,77	507 497,61
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 374 512,54	2 387 601,89

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	24 300 995,41	24 300 995,41
Muut arvopaperit	3 248 324,74	3 116 787,72
Rahoitusarvopaperit yhteensä	27 549 320,15	27 417 783,13

Rahat ja pankkisaamiset

	7 984 892,03	2 279 107,49
--	--------------	--------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

37 947 083,85 32 123 046,40

VASTAAVAA YHTEENSÄ

207 031 526,92 202 784 817,31

KURIKAN KAUPUNKI	Tilinpäätös 2017 euroa	Tilinpäätös 2016 euroa
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	89 969 548,66	89 969 548,66
Muut omat rahastot	3 889 076,30	3 889 076,30
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 302 755,49	19 873 587,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 079 762,82	-5 570 832,26
Oma pääoma yhteensä	112 241 143,27	108 161 380,45
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	1 937 143,32	2 319 484,39
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	1 937 143,32	2 319 484,39
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	154 320,80	
Pakolliset varaukset yhteensä	154 320,80	0,00
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	180 392,30	198 670,21
Muut toimeksiantojen pääomat	121 076,08	44 374,64
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	301 468,38	243 044,85
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaji	63 076 171,10	65 127 000,10
Lainat julkisyhteisöiltä	133 320,00	159 988,00
Pitkäaikainen yhteensä	63 209 491,10	65 286 988,10
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjal	9 000 000,00	6 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaji	8 050 829,00	9 230 358,60
Lainat julkisyhteisöiltä	26 668,00	201 668,00
Saadut ennakot	244 340,77	295 684,30
Ostovelat	5 277 119,02	4 371 872,87
Muut velat	664 604,92	725 657,40
Siirtovelat	5 924 398,34	5 948 678,35
Lyhytaikainen yhteensä	29 187 960,05	26 773 919,52
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	92 397 451,15	92 060 907,62
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	207 031 526,92	202 784 817,31

KONSERNITULOSLASKELMA

	2017 euroa	2016 euroa
Toimintatuotot	91 920 625,10	93 597 879,50
Toimintakulut	-213 779 361,42	-217 471 528,44
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-6 246,65	13 826,15
Toimintakate	-121 864 982,97	-123 859 822,79
Verotulot	66 488 515,42	63 168 964,11
Valtionosuudet	67 652 342,87	66 796 189,70
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	224 289,89	307 629,42
Muut rahoitustuotot	9 197 893,35	8 604 349,57
Korkokulut	-1 371 642,01	-1 341 023,80
Muut rahoituskulut	-262 903,04	-242 716,97
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	7 787 638,19	7 328 238,22
Vuosikate	20 063 513,51	13 433 569,24
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 358 067,18	-14 591 910,65
Arvonalentumiset	-14 818,97	-1 441 638,19
Tilikauden tulos	5 690 627,36	-2 599 979,60
Pakollisten varausten muutos	-95 337,87	59 263,94
Laskennalliset verot	-13 680,28	-68 072,83
Vähemmistöosuudet	49 466,84	-61 410,48
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5 631 076,05	-2 670 198,97

KONSERNIRAAHOITUSLASKELMA

	2017 euroa	2016 euroa
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	20 063 513,51	13 433 569,24
Tulorahoituksen korjaukset	-322 032,07	-88 226,95
Toiminnan rahavirta yhteensä	19 741 481,44	13 345 342,29
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-18 027 141,68	-17 529 211,07
Rahoitusosuudet investointeihin	188 731,15	172 897,98
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	2 475 488,61	2 945 328,13
Investointien rahavirta yhteensä	-15 362 921,92	-14 410 984,96
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	4 378 559,52	-1 065 642,67
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolain.saamisten lis/Liittymismaksut	-336 043,80	-375 173,22
Antolainasaamisten vähennykset	339 319,35	581 641,10
Antolainojen muutokset yhteensä	3 275,55	206 467,88
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 573 423,84	26 289 935,64
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 030 520,02	-22 346 996,82
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 175 828,00	-4 131 252,99
Lainakannan muutokset yhteensä	5 718 731,82	-188 314,17
Oman pääoman muutokset	-172 307,44	905 196,01
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien	221 841,18	-42 796,56
Vaihto-omaisuuden muutos	153 520,14	78 457,96
Saamisten muutos	3 152 410,94	4 238 466,06
Korottomien velkojen muutos	-2 084 717,27	-5 953 422,88
Rahoituksen rahavirta	6 992 754,92	-755 945,70
Rahavarojen muutos	11 371 314,44	-1 821 588,37
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	57 651 443,95	46 397 561,82
Rahavarat 1.1.	46 280 129,51	48 219 150,19
Erotus	11 371 314,44	-1 821 588,37

KONSERNITASE

Lyhennetty

KURIKAN KAUPUNKI	2017 euroa	2016 euroa
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 244 027,80	727 664,08
Muut pitkävaikutteiset menot	46 611,54	219 616,99
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 290 639,34	947 281,07
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 166 387,29	20 207 243,45
Rakennukset	135 155 296,68	139 985 462,39
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 752 551,64	35 966 472,58
Koneet ja kalusto	9 218 571,69	10 226 911,27
Muut aineelliset hyödykkeet	1 799 865,40	1 854 238,28
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 100 199,82	3 076 686,73
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	213 192 872,52	211 317 014,70
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	5 392 766,45	5 607 490,46
Muut lainasaamiset	331 653,39	334 848,81
Muut saamiset	286 696,34	349 727,17
Sijoitukset yhteensä	6 011 116,18	6 292 066,44
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	220 494 628,04	218 556 362,21
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	336 754,34	438 268,37
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	2 128 428,07	2 281 948,22
Pitkäaikaiset saamiset	12 456,24	42 761,53
Lyhytaikaiset saamiset	12 091 696,96	11 903 266,85
Rahoitusarvopaperit	29 340 770,09	28 943 837,35
Rahat ja pankkisaamiset	28 310 673,86	17 453 724,47
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	71 884 025,22	60 625 538,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ	292 715 407,60	279 620 169,00

KURIKAN KAUPUNKI	2017 euroa	2016 euroa
VASTATTAVAA OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	89 969 548,66	89 969 548,66
Arvonkorotusrahasto	1 049 898,67	1 088 810,63
Muut omat rahastot	4 534 163,51	4 534 627,53
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 321 627,96	16 546 464,02
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 631 076,05	-2 670 198,97
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	115 506 314,85	109 469 251,87
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 060 792,50	936 106,96
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 299 572,97	1 041 540,36
Pakolliset varaukset yhteensä	1 299 572,97	1 041 540,36
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	719 973,44	599 646,30
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma	116 224 401,88	111 679 005,45
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	6 990 953,20	6 868 623,65
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	21 295 971,75	20 425 420,35
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	29 617 427,01	28 600 574,06
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	174 128 753,84	167 573 623,51
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	292 715 407,60	279 620 169,00

LIITETIEDOT

LIITETIEDOT

KUNNAN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoön vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun ja 28.9.2009 tarkistetun poistosuunnitelman mukaisesti niistä hyödykkeistä, jotka on hankittu tai ovat valmistuneet ennen 31.12.2012.

Sen jälkeen toteutuneista hankkeista poistot on tehty kaupunginvaltuuston 21.1.2013 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Molemmat poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Jalasjärven kunnalta kuntaliitoksessa siirtyneet hyödykkeet on poistettu Kurikan poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien erät on merkitty taseessa hankintamenoön tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varastot on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoön tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Johdannaisten käsittely

Tilinpäätökseen sisältyy koronvaihtosopimus, joka on alun perin tehty suojaustarkoituksessa, mutta joka on muuttunut ei-suojaavaksi. Koronvaihtosopimus arvoineen on ilmoitettu ainoastaan liitetiedoissa ja kuluksi on kirjattu tilikaudella kohdistuneet korkokulut.

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot

	2017	2016
Kunta		
Vaalit	558,00	0,00
Tilintarkastus	0,00	0,00
Keskushallinto	10 587 047,68	11 800 209,52
Maaseutupalvelut	646,47	33,95
JIK- tilaajalautakunta	22 676,50	24 412,30
Sivistyslautakunta	2 529 654,83	2 307 352,35
Vapaa-aikalautakunta	494 507,46	489 963,32
Tekninen toimi	7 086 511,51	7 217 910,77
Ympäristötoimi	1 057 594,02	683 320,63
Toimintatuotot yhteensä kunta	21 779 196,47	22 523 202,84
Konsernin toimintatuotot	144 241 156,27	144 187 096,50
- Eliminoinnit toimintatuotoista	-74 099 727,64	-73 112 419,86
Toimintatuotot yhteensä	91 920 625,10	93 597 879,48

Verotulojen erittely 2017

	Alkuperäinen talousarvio	TA muu- tokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	58 257 000	0	58 257 000	57 835 124,72	-421 875,28
Osuus yhteisöverojen tuotosta	3 446 000	0	3 446 000	4 317 690,34	871 690,34
Kiinteistövero	4 347 000	0	4 347 000	4 335 700,36	-11 299,64
Verotulot yhteensä	66 050 000	0	66 050 000	66 488 515,42	438 515,42

Veroprocentti

	2017	2016
Tuloveroprocentti	21,00	20,00

Kiinteistöveroprocentit

	2017	2016
Yleinen kiinteistöveroprocentti	0,93	0,90
Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprocentti	0,60	0,60
Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprocentti	1,20	1,20
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprocentti	4,00	3,00
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprocentti	0,00	0,00
Voimalaitosten kiinteistöveroprocentti	3,10	2,85

Valtionosuuksien erittely

	Alkupe- räinen talousarvio	TA- muu- tokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml.tasaukset	63 837 000	-39 300	63 797 700	63 797 697,00	-3
<i>Siitä:Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus</i>				17 539 763,00	
Opetus ja kulttuuritoimen muut valtionos.	-2 468 000	-101 700	-2 569 700	-2 633 449,00	-63 749
Muut valtionosuudet	422 000		422 000	422 223,00	223
Valtionosuudet yhteensä	61 791 000	-141 000	61 650 000	61 586 471	-63 529

Verotulojen erittely

	2017	2016
Kunnan tulovero	57 835 125,00	55 388 411,89
Osuus yhteisöverojen tuotosta	4 317 690,00	3 438 813,89
Kiinteistövero	4 335 700,00	4 341 738,33
Verotulot yhteensä	66 488 515,00	63 168 964,11

Valtionosuuksien erittely

	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	46 257 931,00	56 183 431,00
Verotuloihin perustuva tasaus	17 539 766,00	6 454 060,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet.	-2 633 449,00	-3 354 917,00
Muut valtionosuudet	422 223,00	422 223,00
Valtionosuudet yhteensä	61 586 471,00	59 704 797,00

Suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet kohteissa, jotka ovat valmistuneet 31.12.2012 mennessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistomenetelmänä on käytetty tasapoistoa. Pienet hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi. Poistosuunnitelma on yhdenmukaistettu kaupunginvaltuuston päätöksellä 28.9.2009.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	4 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	4 vuotta
Konserniliikearvo	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Atk-ohjelmat	4 vuotta
Muut	5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset:	
Asuinrakennukset	40 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta
Taloussrakennukset	18 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet:	
Kadut, tiet ja tontit	18 vuotta
Puistot ja muut yleiset alueet	18 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	20 vuotta
Vedenjakeluverkosto	40 vuotta
Viemäriverkosto	40 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	18 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	18 vuotta
Vesilaitoksen laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	18 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	13 vuotta
Muut kiint. koneet, laitteet ja rakenteet	13 vuotta
Koneet ja kalusto:	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	10 vuotta
Muut kuljetusvälineet	8 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	8 vuotta
Muut raskaat koneet	13 vuotta
Muut kevyet koneet	8 vuotta
Sairaala, terveydenhuolto- yms. laitteet	10 vuotta
Atk-laitteet	4 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	4 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	4 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet:	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa

Kaupunginvaltuuston kokouksessaan 21.1.2013 hyväksymä poistosuunnitelma, jota käytetään niiden hankkeiden osalla, jotka valmistuvat 1.1.2013 jälkeen

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto Poistoaikaväli	1.1.2013 alkaen Yksilöity poistoaika
Kehittämismenot	2-5 vuotta	2
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	5
Liikearvo	2-5 vuotta	2
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta	2
Muut	2-5 vuotta	2
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta	20
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	20
Talousrakennukset	10-20 vuotta	10
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta	20
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta	15
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	30
Viemäriverkko	30-40 vuotta	30
Kaukolämpöverkko	20-30 vuotta	20
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20 vuotta	15
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10-12 vuotta	10
Putki- ja kaapeliverkot	15-20 vuotta	15
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20 vuotta	10
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta	10
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4-7 vuotta	4
Muut liikkuvat työkonet	5-10 vuotta	5
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	5
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	5-15 vuotta	5
Atk-laitteet	3-5 vuotta	3
Muut laitteet ja kalusto	3-5 vuotta	3
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	ei poistoa
Hyödykkeet, joiden hankintameno on alle 10 000 €		kirjataan vuosikuluiksi

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien myyntivoitot

	2017	2016
Maa-alueet	329 556,83	80 584,03
Rakennukset	0,00	56 495,14
Osakkeet ja osuudet	8 444,98	163 257,90
Yhteensä	338 001,81	300 337,07

Muihin toimintakuluihin sisältyvät käyttöomaisuuden myyntitappiot

	2017	2016
Maa-alueet	6 670,10	1 938,68
Rakennukset	165 518,74	115 031,79
Osakkeet ja osuudet	49 201,78	129 000,00
Yhteensä	221 390,62	245 970,47

Rahoitustuotot

	2017	2016
Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	8 932 903,14	8 425 171,14
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	50 398,91	50 398,91
Muut rahoitustuotot	77 213,78	10 073,79
Yhteensä	9 060 515,83	8 485 643,84

Arvon alentumiset

	2017	2016
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonalentumiset	- 14 818,97	-1 721 407,64
Arvon alentumisten palautumiset	0,00	3 632,48
Yhteensä	-14 818,97	-1 717 775,16

Erittely poistoeron muutoksista

	2017	2016
Poistoero 1.1.	2 319 484,39	2 744 294,08
Vähennykset	-382 341,07	-424 809,69
Poistoero 31.12	1 937 143,32	2 319 484,39

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikuttiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	183 571,82	162 188,59	345 760,41
Lisäykset tilikauden aikana	9 366,00		9 366,00
Tilikauden poisto	131009,07	162188,59	293197,66
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 928,75	0,00	61 928,75

AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	16 551 171,26	58 552 555,09	19 719 319,59	902 678,68	906 323,06	96 632 047,68
Lisäykset tilikauden aikana	860 346,90	1 776 626,73	2 688 756,96	183 917,74	999 037,57	6 508 685,90
Siirrot erien välillä		617879,55	114 872,60	4 861,00	-737 613,15	0
Rahoitusosuudet tilikaudella			165 466,70			165 466,70
Vähennykset tilikauden aikana	187 524,38	287 426,63	28 548,05		71 180,50	574 679,56
Tilikauden poisto		3 569 784,43	2 068 008,66	490 967,06		6 128 760,15
Kertaluonteinen poisto, sedu as.		71 034,36				71 034,36
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 223 993,78	57 018 815,95	20 260 925,74	600 490,36	1 096 566,98	96 200 792,81

SIIJOITUKSET

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht.yhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut laina- ja muut saamiset konserniyhtiöt	Muut laina- ja muut saamiset muut yhtiöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	32 687 920,33	2 016 112,00	10 696 630,85	2 343 030,15	25 194 704,95	611 566,85	73 549 965,13
Lisäykset tilikauden aikana	43,00		8080,81			112000,00	120123,81
Vähennykset tilikauden aikana		44 545,78	26 624,15	105 711,02	670191,45	110 479,83	957552,23
siirto erien välillä		-28 212,33		28 212,33			0
Arvonlennus tilikauden aikana	20 500,42						20 500,42
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	32 667 462,91	1 943 353,89	10 678 087,51	2 265 531,46	24 524 513,50	613 087,02	72 692 036,29

Kunnan saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuusyh- tiöiltä

	2017		2016	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhtiöiltä				
Myyntisaamiset		155 496,77		304 829,31
Lainasaamiset	24 524 513,50		25 194 704,95	
Yhteensä	24 524 513,50	155 496,77	25 194 704,95	304 829,31
Myyntisaamiset	0,00	265 728,51	0,00	328 826,81
Siirtosaamiset				50 398,91
Yhteensä	0,00	265 728,51	0,00	379 225,72
Saamiset osakkuusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 740,33	0,00	0,00

Rahoitusarvopaperit

	2017	2016
Jälleenhankintahinta	185 488 471,94	147 357 921,94
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 300 995,41	24 300 995,41
Erotus	160 187 476,53	123 056 926,53

Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät

	2017	2016
Hanketuet	229 245,83	47 661,30
Yhteistoimintaosuudet	70 704,30	208 386,81
Korkosaatavat		50 653,84
Energiatuet	51 236,50	
Kela työterveyshuollon korvaus	174 294,63	
Työllistämistuet	98 478,07	22 332,39
Työttömyysvakuutusmaksu		111 814,42
Muut siirtosaatavat	25 261,44	63 485,65
	649 220,77	504 334,41

Vastattavien liitetiedot

Oman pääoman muutokset

	2017	2016
Peruspääoma 31.12	89 969 548,66	89 969 548,66
Muut omat rahastot 1.1.	3 889 076,30	3 889 076,30
Siirrot rahastosta tilikaudella		
Muu omat rahastot 31.12.	3 889 076,30	3 889 076,30
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 1.1.	19 873 587,75	19 873 587,75
Edellisen tilikauden ali-/ylijäämä 31.12.	-5 570 832,26	
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12.	14 302 755,49	19 873 587,75
Tilikauden ali-/ylijäämä	4 079 762,82	-5 570 832,26
Oma pääoma yhteensä 31.12.	112 241 143,27	108 161 380,45

Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluttua

	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	70 770 706,70	71 714 934,70
Velkojen osat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	31 947 212,00	36 993 794,70

Poistoero

	2017	2016
Poistoero 1.1.	2 319 484,39	2 744 294,08
Vähennykset	-382 341,07	-424 809,69
Poistoero 31.12.	1 937 143,32	2 319 484,39

Muut pakolliset varaukset

	2017	2016
Ympäristövastuut	154 320,80	0,00
Yhdessä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa toteutetaan entisen Panfur -alueen maaperän kunnostushanke.		

Kunnan velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille

	2017		2016	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	293 940,98	0,00	318 005,10
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	2 232 058,43	0,00	2 466 414,92
Velat osakkuusyhtiöille				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	1 028,41

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2017	2016
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 469 207,93	4 569 403,56
Korkojaksotukset	248 178,46	255 702,18
Valtionosuudet		30 344,14
Hankkeiden valtionosuusennakot	63 782,00	130 692,00
Eläkevakuutusmaksuja	683 851,09	959 158,47
Lomituspalvelut, palautukset Melalle	153 937,48	
Alajärven kaupunki, musiikkiopetus	203 792,62	
Vuokralaskutus, Jik hyvityslasku	93 421,42	
Muut siirtovelat	8 227,34	3 378,00
	5 924 398,34	5 948 678,35

Leasingvastuut

	2017	2016
Leasingvastuiden yhteismäärä	127 110,48	109 420,02

Vuokravastuut

	2017	2016
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa		
30.9.2026 saakka	6 263 256,04	7 061 736,40
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	843 886,56	798 480,36

Vastuusitoumukset

Samaan konserniin kuuluville annetut pantit ja vastuusitoumukset

	2017	2016
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	40 454 552,00	38 024 552,00
Jäljellä oleva pääoma	31 676 018,02	29 013 124,35

Muiden puolesta annetut pantit ja vastuusitoumukset

	2017	2016
Omavelkaiset takaukset		
Alkuperäinen pääoma	12 924 532,95	9 397 014,64
Jäljellä oleva pääoma	7 487 829 ,55	3 454 944,81

Koskenkorvan Pato Oy:n ja Altia Oyj:n yhteistyösopimuksen mukaiset velvoitteet KV 13.9.2004 53§.

Paulaharjun koulun toiminnan muutoksesta ilmoitusvastuu valtionavustuksen maksajalle vuoteen 2020 saakka.

Maksusitoumus Oy Botniarosk Ab:n ympäristöluvan vakuudeksi 19.600,00.

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2017	2016
Osuus takauskeskuksen takausvastuista	120 366 036,00	104 800 859,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	<u>79 551,66</u>	<u>78 226,89</u>
Yhteensä	120 445 587,66	104 879 085,89

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2017	2016
Järjestelyn tarkoitus		
Koronvaihtosopimus		
Koronvaihtosopimus on tehty Jalasjärven kunnanvaltuuston päätöksellä 9.6.2014 suojaamaan 2+6 vuodeksi JAKK liikelaitoksen valtionosuuksien takaisinperinnän korkoriskejä		
Sopimus Nordean kanssa päättyy 16.6.2022		
Pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00	10 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-612 043,00	-846 346,00

Koronvaihtosopimuksen korkovirtojen oletetaan olevan (nykyisen korkokäyrän perusteella) negatiivisia koko sopimuksen jäljellä olevan voimassaolon ajan.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2017	2016
Erillisten pankkitilien hoitovastuut	128 835,73	114 774,13

Arvonlisäveron palautusvastuu

	2017	2016
Rakennusten investointien kustannuksista	4 976 734,84	5 042 564,32

Henkilöstön lukumäärä

	2017	2016
Hallinto- ja talousosasto		
-vakinaiset	204	205
-määräaikaiset	48	55
-työllistetyt	7	3
Yhteensä	259	263
Sivistysosasto		
-vakinaiset	462	460
-määräaikaiset	146	146
-työllistetyt	5	2
Yhteensä	613	608
Tekninen osasto		
-vakinaiset	188	197
-määräaikaiset	30	32
-työllistetyt	1	2
Yhteensä	219	231
Kaikki yhteensä	1091	1102

Henkilöstökulut

	2017	2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	44 572 169,58	46 148 836,87
Henkilöstökorvaukset	-540 040,78	-475 518,96
	44 032 128,80	45 673 317,91
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	256 598,13	366 771,76
Henkilöstökulut yhteensä	44 288 726,93	46 040 089,67

Palkkiot tilintarkastusyhteisöille

	2017	2016
Talvea /Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	0,00	38 487,72
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	1 280,03
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0,00	6 000,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	45 767,75

PwC Julkistarkastus Oy

Tilintarkastuspalkkiot	15 802,60	10 884,00
Tilintarkastajan lausunnot	1 290,00	1 220,00
Muut palkkiot	2 142,00	2 436,00
Yhteensä	19 234,60	14 540,00
Kaikki yhteensä	19 234,60	60 307,75

KONSERNIN LIITETIEDOT

Laskentaperiaatteet:

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaupungin omistamat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät.

Keskinäisen omistuksen eliminointi:

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu nimellisarvo-menetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Sisäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähäisiä tapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu. Käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet on pääosin eliminoitu. Kiinteistö-veroja ei ole eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja vapaaehtoisista varauksista kohtaan Vähemmistöosuudet. Vastaavasti tuloslaskelmaan on eroteltu vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden rakennusten poistot on pääosin oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Mikäli yhtiö tekee nykyisin suunnitelman mukaiset poistot, ei menneiden vuosien poistoja ole oikaistu. Jäännösarvojen ero tilikauden edeltäviltä vuosilta on kirjattu taseeseen tytäryhteisöjen oman pääoman erää Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) vastaan ja tilikaudelta kertynyt oikaisu Tilikauden ylijäämä (alijäämä) tiliä vastaan. Tuloslaskelmassa poistojen oikaisu on tehty poistotilille sekä tilikauden ylijäämää/alijäämää vastaan. Vähemmistön osuus poisto-oikaisusta sisältyy tuloslaskelman vähemmistö-osuuksiin.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on konsernitilinpäätöksessä oikaistu omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen ylijäämätileille ja tytäryhteisöissä huomioitu myös laskennallinen verovelka.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien taseet on yhdistelty lukuarvoltaan omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöt, jotka tekevät suunnitelman mukaiset poistot tilinpäätöksessään, on yhdistelty omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhtiön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhtiöistä seitsemää asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä ei ole yhdistelty, koska suunnitelman mukaisten poistojen laskemista varten tarvittavia tietoja ei ole käytettävissä. Nämä yhtiöt on ilmoitettu ainoastaan konsernirakenteessa seuraavalla sivulla (merkitty *).

Erot vertailuvuosien välillä

Kurikan Kaukolämpö Oy on vielä vuonna 2016 tehnyt konsernitilinpäätöksen, johon on kuulunut Ilmajoen Lämpö Oy. Ko tilinpäätöksessä poistot on yhdenmukaistettu yhtiöiden välillä. Vuodelta 2017 konsernitilinpäätöstä ei ole enää laadittu ja yhtiöt on yhdistetty kaupungin konserniin yksittäisinä yrityksinä. Poistoja ei näiden välillä ole enää yhtenäistetty. KOy Pohjanmaan Nikkarikeskus on fuusioitunut 31.12.2017 Kurikan Toimitilat Oy:n kanssa. KOy Pohjanmaan Nikkarikeskuksen tase on yhdistetty Kurikan Toimitilat Oy:n taseeseen. KOy Pohjanmaan Nikkarikeskuksen tuloslaskelmaa ei sisälly konsernin tuloslaskelmaan vuodelta 2017.

Konsernin rakenne ja sisältö, emo Kurikan kaupunki, v. 2017

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus- %	Konsernin omis- tuso- suus %	Kuntakonser- nin osuus omasta pää- omasta en- nen eliminoi- teja €	Kuntakon- sernin osuus vieraasta pää- omasta ennen eliminoiteja €	Kuntakon- sernin osuus tilikauden voitosta/ tappiosta ennen elimi- noiteja €
Tytäryhteisöt:						
As Oy Kurikan Koulukatu 55	Kurikka	79,0	79,0	24 415	7 178	0
As Oy Kurikan Riihivainiontie1	Kurikka	58,8	58,8	43 840	80 237	0
Ilmajoen Lämpö Oy	Ilmajoki	-	80,0	1 217 262	2 368 481	53 961
Jalasjärven Kuntakapiteeli Oy	Kurikka	100,0	100,0	576 809	8 707 235	-28 163
Jalasjärven Urheiluhalli Oy	Kurikka	96,0	96,0	138 929	9 467	-1 075
Jurvan Liikekeskus Oy	Kurikka	-	65,4	361 024	4 864	796
KOy Jalasjärven Virastotalo	Kurikka	-	100,0	824 257	4 313	-27 381
KOy Jalasjärven Vuokratalot	Kurikka	100,0	100,0	655 341	8 508 556	0
KOy Jalasbisnes	Kurikka	100,0	100,0	223 828	35 659	-7 940
KOy Liikerati	Kurikka	81,0	81,0	486 215	175 186	-23 070
KOy Kurikan Teollisuussolu	Kurikka	100,0	100,0	28 072	137 368	2
KOy Kärrykartano	Kurikka	100,0	100,0	3 928 399	11 560 708	117 982
Kurikan Jäähalli	Kurikka	85,8	85,8	507 255	70 693	-27 717
Kurikan Kaukolämpö Oy	Kurikka	100,0	100,0	6 185 531	9 338 184	654 359
Kurikan Toimitilat Oy	Kurikka	100,0	100,0	9 481 363	15 558 837	-247 009
Kurikan Vesihuolto Oy	Kurikka	100,0	100,0	14 823 157	20 482 682	8 799
Kuntayhtymät:						
E-P:n Sairaanhoidopiirin ky, kons.	Seinäjoki	8,96	8,96	5 866 630	16 215 310	628 352
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	10,34	10,34	777 634	1 453 704	-42 838
Etelä-Pohjanmaan Liitto	Seinäjoki	12,21	12,21	186 176	111 511	11 278
JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayht.	Kurikka	66,67	66,67	3 117 759	9 697 117	334 909
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä	Seinäjoki	14,46	14,46	9 465 231	1 752 436	-105 994
Suupohjan koulutuskuntayhtymä	Kauhajoki	4,04	4,04	189 812	112 389	-4 206
Osakkuusyhteisöt:						
As Oy Laurintie 21*	Kurikka	14,3	31,1	1 047 781	6 081	11 082
As Oy Rivi-Jurva*	Kurikka	22,4	22,4	35 091	50 617	442
As Oy Jurvan Järvenpää Viitapuisto*	Kurikka	33,2	33,2	176 576	1 350	0
As Oy Jurvan Kauppatie*	Kurikka	34,3	34,3	29 588	6 658	0
Jalasjärven Pankkitalo Oy*	Kurikka	38,8	38,8	322 263	38 349	-4 676
Lintuharjun Moottoriurheilualue Oy	Kurikka	30,9	30,9	511 284	202 617	-38 100
Kiinteistö Oy Jurvan Kelankulma*	Kurikka	-	25,5	982 343	941	-1 205
Kiinteistö Oy Kurikan Kampus	Kurikka	22,0	22,0	7 100 000	20 948 059	0
Koskenkorvan Pato Oy	Kurikka	40,0	40,0	208 573	41 783	0

Miedon Teollisuuskiinteistöt Oy	Kurikka	-	25,0	641 558	384 531	23 084
Siipihöylä Oy	Kurikka	40,0	40,0	24 771	34	-369
Yhteisöt, joissa konsernilla merkittävä omistusosuus, mutta ei osakkuusyhteisöön vaadittavaa vaikutusvaltaa:						
Kurikan Tenniskeskus Oy*	Kurikka	54,1	54,1	151 242	1 167	516

* ei yhdistelty

Konsernin oma pääoma

	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	89 969 548,66	89 969 548,66
Muutokset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	89 969 548,66	89 969 548,66
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 088 810,63	1 245 347,96
Konsernimuutokset		137 734,36
Arvonkorotusrahaston vähennys	-38 911,96	-294 271,69
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 049 898,67	1 088 810,63
Muut omat rahastot:		
Rahaston pääoma 1.1.	4 534 627,53	4 556 952,53
Konsernimuutokset*	-916,92	313 457,66
Rahaston lisäys (korj. 2017)	452,90	27 586,22
Rahaston vähennys	0,00	-363 368,88
Rahaston pääoma 31.12.	4 534 163,51	4 534 627,53
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	16 546 464,02	14 456 801,23
Konsernimuutokset**	-2 224 836,06	2 089 662,79
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	14 321 627,96	16 546 464,02
Tilikauden ylijäämä / Alijäämä	5 631 076,05	-2 670 198,97
Oma pääoma 31.12.	115 506 314,85	109 469 251,87

Konsernimuutokset*

- Koy Pohjanmaan Nikkarikeskuksen omistusmuutokset

Konsernimuutokset**

- Kurikan Kaukolämpö Oy ja Ilmajoen Lämpö Oy yhdistelty 2016 yhtenä konsernina, vuonna 2017 yhdistelty erikseen, mm poistoeroja ei eliminoitu, vaikutus -548 921,80
- Jalasjärven Uimahalli Oy purettu 2017, tappiot 2016 tilinpäätöksessä -31 022,72
- Koy Pohjanmaan Nikkarikeskuksen fuusio ja pääomajärjestelyt, vaikutus -2 875 356,53
- Erottu Suupohjan Elinkeinotoimen kuntayhtymästä 2017, vuoden 2016 lukuihin sisältyy voittoa 39 520,97
- E-P Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä palauttanut ylijäämiä, joiden vaikutus Kurikan konserni-tilinpäätöksessä 179.200,00, lisäksi sairaanhoidopiirin konsernitaseessa ylijäämätilityltä siirretty 13.440,00 tytäryhteisön osakepääoman kattamiseen
- Muu muutos normaalia eliminoinneista aiheutuva

Annetut pantit ja vastuusitoumukset

	2017	2016
	euroa	euroa
Omavelkaiset takaukset	10 385 330	3 854 530
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	25 552 448	27 116 566
Jäljellä oleva pääoma	17 611 004	20 133 204
Panttikirjat omassa hallussa	22 479 942	22 227 505

Leasingvastuut

	2017	2016
	euroa	euroa
Leasingvastuiden yhteismäärä	625 090,25	563 529,96

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2017	2016
	euroa	euroa
Osuus takauskeskuksen takausvastuista	120 366 036	104 800 859,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	79 551,66	78 226,89
Yhteensä	120 445 587,66	104 879 085,89

Kuntakonsernin henkilöstö

	2017	2016
Kuntakonsernin henkilöstön lukumäärä 31.12	1125	1140

LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Käytetyt kirjanpitokirjat:

Tilinpäätös

Tase-erittelyt

Päiväkirjat ja pääkirjat

Toteumavertailut

Käyttöomaisuusluettelot

Tositelajit:

001 Alkusaldot

002 Kirjanpidon muistiotositteet

003 Pysyvien vastaavien viennit

201 Tiliotetositteet

210 Myyntireskontra, viitesuoritukset

380 Palkkatositteet

390 Populus -matkalaskut

400 Ostolaskut, käsinkirjattavat

440 Ostolaskut, sähköiset

500 Ostoreskontra, suoritukset

610 Yleislaskutus

611 Lomatoimen laskutus

612 Päivähoitolaskutus

613 Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerholaskutus

614 Sivistysosaston laskutus

615 Kirjastolaskutus

616 Rakennuslupamaksut

617 Teknisen osaston laskutus

618 Vuokralaskutus

619 Iloniemen palveluasuminen, vuokralaskutus

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tilinpäätös

Säilytetään pysyvästi sidottuna kirjana

Tase-erittelyt

10 vuotta

Päiväkirjat

10 vuotta atk-listoina

Pääkirjat

" "

Toteumavertailut

" "

Käyttöomaisuusluettelot

" "

Tositeaineisto

10 vuotta, osa sähköisessä muodossa

Palkkalistat

50 vuotta/ 75 vuotta

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

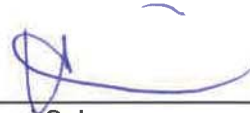

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Kurikassa 26. päivänä maaliskuuta 2018

Rami Ala-Nisula
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

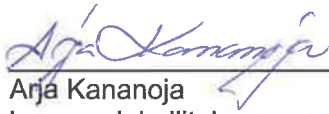
Harri Salonen
kaupunginhallituksen
I varapuheenjohtaja

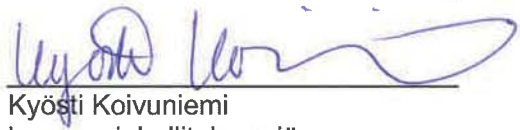
Margit Parkkamäki
kaupunginhallituksen
II varapuheenjohtaja

Pauli Antila
kaupunginhallituksen varajäsen

Arja Kananoja
kaupunginhallituksen varajäsen

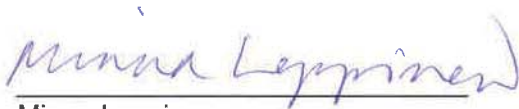
Kyösti Koivuniemi
kaupunginhallituksen jäsen

Seppo Korpi
kaupunginhallituksen varajäsen

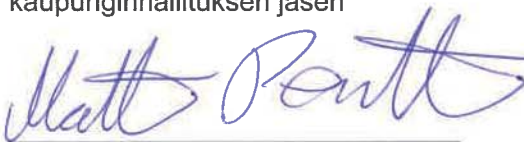
Mervi Kujanpää-Mannila
kaupunginhallituksen jäsen

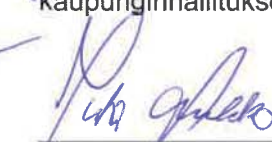
Minna Leppinen
kaupunginhallituksen jäsen

Juhani Mäki
kaupunginhallituksen jäsen

Veli-Matti Penttilä
kaupunginhallituksen jäsen

Juha Luukko
apulaiskaupunginjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kurikassa 16/5 2018

PwC Julkistarkastus Oy
Tilintarkastusyhteisö

Kari Rantala
JHT, KHT